

Razvoj podjetništva, podeželja in človeških virov.

Razvojna agencija ROD

Gregorčičeva 20, 5270 Ajdovščina, Slovenija
T: 36 53 600 E: ra.rod@sioi.net, W: www.ra-rod.si

- Storitve podjetniškega centra VEM Ajdovščina
- Vavčerski sistem svetovanja
- Informacije o domačih in tujih javnih razpisih
- Informacije o nacionalnih in evropskih razvojnih programih ter finančnih spodbudah
- Status regionalne razvojne agencije Sevelem Primorske (Goriške statistične regije)

S pinelo na Planini

V petek, 23. maja 2008, je v stari šoli na Planini potekala prireditev »Druženje s pinelo«, večer pripravljen vinu na čast, posvečen stari domači vinski sorti pineli. Obiskovalci so lahko spoznali to domačo, avtohtono vinsko sorto Vipavske doline. Da je bilo druženje s pinelo nekaj posebnega so se potrudili gostitelji vinarji s Planine in Razvojna agencija Rod. Večer Pinele, varovanke vipavske burje, se je odvijal ob strokovno vodeni degustaciji pinel in ostalih vin vinarjev s Planine.

Najboljša vina v Pragi

Sredi aprila je strokovna komisija izbrala 5 najboljših vin Zgornje Vipavske vinske ceste, ki so pridobila možnost, da se v okviru mreže Vinest med 14. in 16. majem 2008 predstavijo na 11. mednarodnem sejmu gastronomije v Pragi.

Obiskovalci sejma, ugledni kuharji in gostin-

ci, vinski trgovci, novinarji specializiranih kulinarčnih revij, vinski ljubitelji so tako lahko ob stojnici mednarodne mreže Vinest uživali ob degustiranju vin: pinela, letnik 2006, Izidorja Petriča iz Slapa; sauvignon, letnik 2007, Alojza Škrlja iz Vrhpolja; zelen, letnik 2006 in rdeči cuvee, letnik 2003, iz kleti Agroind Vipava 1894 in merlot, letnik 2003, iz kleti Martina Krapeža iz Vrhpolja.

Stojnica je bila vse dni festivala dobro obiskana in opazna. O naših vinih so obiskovalci govorili spoštljivo in vzneseno. Ob pokušanju so bili navdušeni in prijetno presenečeni nad bogatimi, raznovrstnimi in strukturnimi vini. V Pragi so se v okviru mreže Vinest poleg zgornje Vipavske doline predstavila še partnerska vinorodna območja iz Planargia Sardinije, Bullas - Murcia, Kanarskih otokov, iz regije Saxony-Anhalt Nemčije in Gradiščanskega. Mreža Vinest, katere partnerica je Razvojna agencija ROD, je zaključila predstavitev v Pragi s promocijskim dogodkom, kjer je bila obiskovalcem v harmoniji okusov, fotografij in besedi predstavljena tudi Vipavska dolina.

Okusi Vipavske 2008

Razvojna agencija ROD je skupaj s skupino vipavskih vinarjev in Revijo Vino pripravila festival vipavskih vin in kulinarike. V čudovitem ambientu dvorca Zemono se je v nedeljo, 11. maja in v ponedeljek, 12. maja okušalo in pokušalo. S svojimi odličnimi vini se je predstavljalo 33 vinarjev iz celotne Vipavske doline, ter gostujoča vinarja iz Piemonta. Na festivalu je bilo tako moč okušati več kot 100 vrhunskih vin. Med razstavljalci, ki so se predstavljali so

bili tudi ključni predstavniki živilsko predelovalne industrije iz Vipavske doline.

V harmoniji okusov je uživalo veliko število obiskovalcev, ki so se v ponedeljek, 12. maja na dvorcu Zemono sprehajali med lonci priznanih slovenskih kuharjev iz družine KROG. Nad delom kuharjev in njihovo inovativnostjo so bili obiskovalci očarani. Inovatorji okusov, ki kombinirajo tradicijo z novimi navdihmi so obiskovalcem z veseljem odgovarjali na njihova vprašanja in jih zapeljevali s starimi in novimi kuharskimi tehnikami, ki so pravo bogastvo ustvarjalnosti. Harmonije jedi in okusov. Kulinarika na najvišji ravni.

Kuharska ustvarjalnost, pestra vinska ponudba in ambient dvorca Zemono so pričarali obiskovalcu neponovljivo doživetje.

Vinski turizem v Španiji

V okviru mednarodnega projekta Vseživljensko učenje je Razvojna agencija ROD skupaj s še tremi partnerskimi organizacijami iz majhnih vinorodnih območij iz Španije in Nemčije povezana v program GRUNDTVIG

učna partnerstva. V okviru projekta so se predstavniki vinarjev, turističnih kmetij, turistično informacijskih centrov iz vseh štirih vinskih pokrajin udeležili prvega mednarodnega izobraževalnega seminarja, ki je potekal sredi aprila v Bullasu v Španiji. Glavna tema izobraževalnega srečanja je bila usmerjena v dvig kvalitete vinskega turizma in v prenos znanj ter izkušenj med partnerji. Srečanje se je zaključilo z obiskom različnih vinskih kleti, vinskega muzeja ter ostalih znamenitosti območja Bullas in Moratalla.

Veleposlaniki EU na Zemonu

Vinsko kulinarična avantura

V petek, 17. maja so veleposlaniki iz Bruslja, ki so bili na obisku v Sloveniji v okviru projekta COREPER II, obiskali Vipavsko dolino. Zvečer, ko je bil čas za prijeten začetek konca tedna, so se ustavili na večerji v gostilni Pri Lojzetu na Zemonu. Okolje vipavskega dvorca je samo po sebi tako prijetno, da so vsi takoj pozabili na čas. K temu je pripomogla tudi kuharska ekipa dvorca Zemono, ki jih je sprejela na pravljico okrašeni terasi vrta. Poleg uvodnih pozdravov v obliki prigrizkov in vina zelen so veleposlaniki lahko poskusili tudi izbrana vina Vipavske doline. Predstavile so se vipavske blagovne znamke Tilia iz Potoč, Štokelj s Planine, Ussai in Kosovel iz Črnič ter Pasji rep iz Orehovice. Navdušenje nad vini so gostje najbolj pokazali s tem, da so izrazili željo po nakupu.

Po dobrodošlici na vrtu, je sledila večerja v restavraciji. Gostje so najprej dobili fižolovo kremo z trtinim dimom, ki so jim sledili ravioli z beluški, koprivo in lešniki. Inovativni pristop, sezonske sestavine in prepletanje s tradicijo, so besede s katerimi bi lahko opisali uverturo pred glavnim krožnikom. Sledila je mesna "tagliata" v družbi zelenjave in sira, kot glavna jed. Gin tonik je zaključil pojedino. Tomi ga je serviral v želatinastem stanju, na vrhu bele kreme, poleg pa postregel z slapom brinove pare, ki je zajela vse kozarčke z gin tonikom na mizi. Za zaključek so gostje dobili povabilo na kavo, ki pa zopet ni bila klasična kava, ampak vrsta tira-

misuja, ki je vseboval kavo na tri različne načine. Težko opisati, zato si raje oglejte fotografijo ali pa preizkusite sladico kar sami. Tomi nam je povedal, da so vse te izbrane jedi na razpolago za vse njegove goste in ne le za izbrance. Ker so se veleposlaniki očitno dobro počutili, se jim ni mudilo nikamor, čeprav jih je protokol priganjal. Ponagajali so mu s celo uro zamude. V imenu vseh se je za vipavsko vinsko kulinarčno avanturo zahvalil francoski predstavnik, ki ni mogel skrivati zadovoljstva in presenečenja, kajti tako vrhunškega sprejema, jedi in vin ni pričakoval.

barbi

AKCIJA ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV

IZ GOSPODINJSTEV V OBČINAH AJDOVŠČINA - VIPAVA

12. - 14. JUNIJ 2008

			OD	DO
ČET. 12.6.2008	LOZICE	pri cerkvi	15:15	15:30
	PODNANOS	na parkirišču pred marketom	15:45	16:00
	PODRAGA	na mostu pri avtobusni	16:15	16:30
	GOČE	na trgu	16:45	17:00
	LOŽE	pri trgovini	17:15	17:30
	SLAP	na placu pri igrišču	17:45	18:00
	VIPAVA	na Glavnem trgu	18:45	19:15
	VRHPOLJE	pri cerkvi	19:30	19:45
	BUDANJE	pri šoli	20:00	20:15
	PET. 13.6.2008	GOJAČE	pri avtobusnem postajališču	15:15
ČRNIČE		pri zbiralnici pri marketu	15:45	16:00
BATUJE		pri šoli	16:15	16:30
SELO		pri šoli	16:45	17:00
VRTOVIN		pri zbiralnici (Stovška vas)	17:15	17:30
POTOČE		nasproti gostilni	18:00	18:15
BRJE		na placu pri spomeniku	18:30	18:45
DOBRAVLJE		pri zbiralnici pri igrišču	19:00	19:15
VELIKE ŽABLJE		pri dvorani	19:30	19:45
ŠMARJE		pri šoli	20:00	20:15
SOB. 14.6.2008	MALE ŽABLJE	pri zbiralnici	8:00	8:15
	PLAČE	pri zbiralnici	8:30	8:45
	CESTA	na železniški rampi	9:00	9:15
	STOMAŽ	na avtobusnem postajališču	9:30	9:45
	LOKAVEC	na križišču pri marketu	10:00	10:30
	PREDMEJA	pri zbiralnici pri hotelu	11:30	11:45
	OTLICA	pri trgovini	12:00	12:15
	COL	pri zbiralnici proti Predmeji	12:30	12:45
	PODKRAJ	pri šoli	13:00	13:15
	AJDOVŠČINA	na Lavričevem trgu	13:45	15:00
	AJDOVŠČINA	pri zbiralnici na Trati (Polževa ul.)	15:15	16:15
	ŽAPUŽE	pri zbiralnici	16:30	17:00
	USTJE	pri spomeniku	17:45	18:00
	PLANINA	na parkirišču pri pokopališču	18:15	18:45
	GABERJE	pri trgovini	19:00	19:15
ERZELJ	pri zbiralnici	19:30	19:45	
DOLENJE	pri zbiralnici	20:00	20:15	

V AKCIJI ZBIRAMO NASLEDNJE NEVARNE ODPADKE:

BARVE, LAKE, TOPILA, SMOLE, KITE, ODPADNA MAZALNA IN JEDILNA OLJA, KEMIKALIJE, ČISTILA, ZDRAVILA, PESTICIDE, AKUMULATORJE, BATERIJE, ONESNAŽENO ODPADNO EMBALAŽO NEVARNIH ODPADKOV...

Nevarne odpadke prinesite na lokacijo, ki vam je najbližja.

V Zbirnem centru pod Dolgo Poljano lahko nevarne odpadke oddate v obratovalnem času centra, preko celega leta.

KOMUNALNO STANOVANJSKA DRUŽBA D.O.O. AJDOVŠČINA

NEVARNO?!

NA VARNO

Šest zlatih priznanj za različne vrste kruha in testenine iz Mlinotesta

Po mnenju ocenjevalcev GZS in sekcije za pekarstvo zlati Boboli korneti, Beli dvojček, Sirova štručka s semeni, Venecian Izolan, Ceres pasta Ca+ 500g in Bio polnozrnatni špageti 500g.

Gospodarska zbornica Slovenije, Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij - Sekcija za pekarstvo že osmo leto organizira ocenjevanje pekarskih izdelkov. Na ocenjevanje prijavlja izdelke večina slovenskih pekarn. Letos ocenjujejo izdelke v štirih skupinah, v vsako skupino je mogoče prijaviti po tri izdelke. Ponavadi je največja konkurenca v skupinah kruhov in pekarskega peciva. Ocenjevanju finega pekarskega peciva, ki so ga uvedli lani, se je letos pridružilo še ocenjevanje testenin. Izdelki, ocenjeni z odlično oceno dobijo zlata priznanja.

In kako poteka ocenjevanje? Neodvisna petčlanska strokovna komisija, ki so jo sestavljali predavatelji pekarstva z Biotehniške fakultete in strokovnjaki iz industrije pekarskih sestavin in pripomočkov ter kontrolnih institucij, je ocenjevala senzorične lastnosti pekarskih izdelkov - vonj in okus, zunanji videz in obliko izdelka, videz in lastnosti sredice ter skorje. Visoko kakovost nagrajenih pekarskih izdelkov je potrebno ohraniti vse leto, zato jih strokovna komisija še enkrat preveri z nenapovedanim ocenjevanjem izdelkov z maloprodajnih polic.

Mlinotest se je na letošnje ocenjevanje vključil z dvema vrstama kruhov, dvema vrstama peciva in tremi vrstami testenin. Našim izdelkom je bilo podeljenih šest zlatih priznanj. Prejeli so jih Boboli korneti, Beli dvojček, Sirova štručka s semeni, Venecian Izolan, Ceres pasta Ca+ 500g in Biopolnozrnatni špageti 500g.

Črnobela lepatica

Nova poslovna stavba skupine Primorje

Množica ljudi je spremljala veličastno prireditev ob odprtju nove poslovne stavbe skupine Primorje. Trak so prerezali generalni direktor Primorja mag. Dušan Črnigoj, predsednik državnega sveta mag. Blaž Kavčič, arhitekt prof. Boris Podrecca in ajdovski župan Marjan Poljšak. Vsi so bili tudi govorci, dopolnil jih je še prvi mož SCT-ja Ivan Zidar. Stavbo je blagoslovil koprski škof msg. Metod Pirih.

V kulturnem programu so sodelovali Godba na pihala iz Vrhpolja, Mešani pevski zbor Primorje, solist Marko Kobal in citrar Tomaž Plahutnik, plesalec Borut Bučinel ob spremljavi harfistke Urške Križnik Zupan, tamburaški orkester iz Vipave, Ela Banda in povezovalka programa Lara Jankovič. Po ogledu se je druženje nadaljevalo na vrtu restavracije Primorja.

»Ta hiša je nekaj več – ne samo, da si vodilni gradbeni sistem v državi zasluži prestižno stavbo, da

nova upravna stavba odseva tehnološki in poslovni ugled, ki ga Primorje ima doma in v tujini – ta hiša bo srce Skupine Primorje. Poganjala bo impulze do zadnje kapilare v skupini. Ta hiša je že sama po sebi impulz – za nas znotraj Primorja, za gradbeništvo v državi, za Ajdovščino, za Primorsko.

Je pametna, varčna, funkcionalna in je lepa. Je drugačna in spodbuja domišljijo,« je v pozdravnem nagovoru dejal generalni direktor Primorja mag. Dušan Črnigoj. ep

Odpihnjeni ajdovski sežigalnici na rob

V zadnjem desetletju smo pričali hitremu razvoju na področju ravnanja z odpadki. S problematiko se na različnih nivojih in z različnih izhodišč ukvarjajo ljudje različnih poklicev. Narava področja je izrazito multidisciplinarna. Znanost včasih prehiteva zakonodajo, prepletajo se javni in privatni interesi, stopnja konfliktnosti je velika. Znotraj sistema lahko naletimo na absurde, da 'okoljski učenec' na višjem položaju povsem legitimno in samozavestno deli levite 'okoljskemu učitelju' na nižjem položaju in pri tem zavestno ali nezavestno povzroča okoljsko in ekonomsko škodo. Zmedo povzročata tudi dejstvo, da je danes trendovsko ukvarjati se z okoljem, saj je okoljski besednjak in okoljevarstveno retoriko možno osvojiti relativno hitro.

Ogled sežigalnice v Celju, april 2008

Uradni podatki nemškega ministrstva za okolje in varstvo narave iz leta 2005 ugotavljajo, da so sodobne sežigalnice odpadkov čiste naprave, primerljive s plinskimi električnimi. Sekundarna goriva iz odpadkov predstavljajo obnovljiv vir energije, s čimer lahko pomembno pripomoremo k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov.

V skandinavskih deželah, kjer se okoljska zavest kaže tudi na način, da je tam recikliranje odpadkov najbolj razvito, ni nič slišati o odporu proti sežigalnicam. Tam preostanek odpadkov raje termično obdelajo in toploto izrabljajo za daljinsko ogrevanje stanovanj.

Takšni in podobni argumenti so bili nanizani na predstavitvi s strani Komunalno-stanovanjske družbe v Domu krajevne skupnosti v Budanjah 9. aprila. Vendar je apriornim nasprotnikom to zvenelo bolj kot poceni propaganda. Morda se nekdo igra z njihovim zdravjem?! Tako vsaj namigujejo nekateri strokovnjaki v propagandnem filmu, ki so ga nasprotniki sežigalnice lansirali pred izvedbo referenduma leta 2001 v Kidričevem. Taisti video so kot protitež argumentom KSDA zavrteli krajani Budanj na omenjenem shodu.

Predstavniki Občine in Komunalno-stanovanjske družbe so se zaman trudili s svojimi prezentacijami glede možnosti postavitve sežigalnice v bližino današnjega odlagališča komunalnih odpadkov. Krajani Budanj in Dolge poljane so take namere zatrli že v kalu. Nekaj takega smo lahko prebrali v Primorskih novicah dan ali dva kasneje. Nič novega za slovenske razmere. Kot rečeno, propadli so že načrti za postavitev sežigalnice v Kidričevem (ajdovska bi bila bistveno manjša). Zasaveci ne dovolijo sosežigati sekundarnega goriva iz odpadkov v cementarni Lafarge itd., itd. Ajdovski primer se od drugih v Sloveniji bolj ali manj razlikuje le po vipavski burji, ki je občasno lahko izredno sunkovita in očitno zmora napačne ideje, podobno kot lahke frakcije odpadkov, odpihniti hitreje ter učinkoviteje nekam 'daleč proč, stran od nas'. Ostane še primer Celja. Le kako jim je ljudi uspelo prepričati tam? Je njihov uspeh morda posledica strokovnega in spoštljivega odnosa do tistega trendovskega področja družboslovnih znanosti, ki se mu reče 'odnosi z javnostmi'? Odgovor smo dobili iz prve roke, nekaj dni po izgubljeni bitki v Budanjah, ob obisku celjskega občinskega podjetja 'Javne naprave' (tamkajšnje komunale): 'Ne, v Celju nismo imeli večjih težav z umeščanjem sežigalnice v prostor, saj nam krajani zaupajo že od prej. Ko smo se npr. pred leti lotili projekta čistilne naprave za odpadne vode, so bili bližnji stanovalci najprej precej sovražno nastrojeni, ko pa so po začetku obratovanja ugotovili, da smradu ni, tako kot smo jim prej bili objubljali, je bil led med nami in njimi prebit', nam je povedal direktor Javnih naprav. Ne samo omenjena ČN, tudi naprava za termično obdelavo odpadkov je danes že skoraj dokončana. Zgodovinski center mesta ter nekatera blokóvska naselja so od objekta sežigalnice oddaljeni manj kot 1 km, najbližja stanovanjska hiša pa okoli 100 m. Glede na to, da celjska okoljska zgodovina

le ni tako rožnata (prst v okolici Celja je zaradi zapuščine 135-letnega obratovanja tamkajšnjega podjetja 'Cinkarna' v nekaterih težkih kovinah obremenjena bolj kot prst marsikje drugod po Sloveniji, če izvzamemo rudarsko-topilniške revirje), nas takšna spravljivost Celjanov preseneča. Njihov uspeh si morda lahko razlagamo kot rezultat spleta srečnih naključij in kot rezultat sistematskega sinergičnega delovanja več pomembnih činiteljev, in sicer: 1. ob pravem času so se na več ključnih položajih znašli praktični, razgledani ljudje z željo po napredku, voljni izkoristiti enkratno priložnost za pridobivanje in koriščenje nepovratnih evropskih sredstev za investicije v okoljske namene (župan Šrot, direktor komunalnega podjetja, vodji enot za ravnanje z odpadki in komunalne energetike, prof. Samec s strojne fakultete Univerze v Mariboru in še nekateri); 2. povprečna tehnološka in okoljska izobraženost Celjanov je sorazmerno visoka, in kar je verjetno najpomembnejše, potencialno destruktivno delujočih posameznikov začuda ni bilo. Kakorkoli že, danes se mesto in okolica nadpovprečno hitro razvijata in to v veliki meri prav po zaslugi prilivov sredstev za izvedbo velikih okoljskih projektov kakršna sta postavitev objektov regijskega centra za ravnanje z odpadki za 250.000 prebivalcev ter izgradnja naprave za termično obdelavo odpadkov in rekuperacijo toplotne in električne energije (alias sežigalnice).

A tudi na vipavskem razmerje verjetno niso statične. Ajdovščina je kraj z dolgoletno razvojno-ustvarjalno industrijsko tradicijo in premore veliko ljudi, ki razmišljajo 'po skandinavsko'; veliko jih je tudi prisiljenih tako razmišljati, zaradi neusmiljene konkurence na trgu. Ljudje potujejo po svetu, se izobražujejo, kar vse vpliva na spreminjanje mentalitete. Praksa sicer kaže, da so tisti, ki so za status quo, politično skoraj vedno v nekakšni prednosti, ne morejo pa zmagovati vedno, sicer bi se razvoj ustavil. Morda se bo našel kdo, ki bo predlagal neko drugo primerno lokacijo zanj.

Značilnost razvoja centra za ravnanje z odpadki pod Dolgo Poljano v obdobju 2002 – 2008 je bila, da se je z relativno malimi sredstvi zmoglo dosežati relativno velike okoljske in ekonomske učinke, vendar za relativno neambiciozne projekte. Takšne bodo predvidoma značilnosti razvoja na tej lokaciji tudi vnaprej, saj so se bližnji krajani izrekli ne samo proti sežigalnici, temveč tudi proti nameri po vzpostavitvi centra za ravnanje z odpadki 2. reda z medobčinskimi odlagališčem. Tako nam na voljo ostaja le še vloga subregionalnega centra 3. reda kot enega izmed treh podcentrov znotraj severno-primorske odpadkovne regije. Regionalni center 1. reda bo lociran v Stari Gori pri Novi Gorici. Nadaljnji razvoj CRO Dolga Poljana bo torej v vsakem primeru bistveno okrnjen, kar sicer še ne pomeni, da nujno tudi nepomemben. V najbolj okrnjeni verziji podcentri opravljajo zgolj servisno dejavnost centra za zbiranje, začasno skladiščenje in odpremljanje ločeno zbranih frakcij odpadkov, v veliko primerih pa izvajajo veliko komplementarnih dejavnosti in igrajo pomembno vlogo v okviru regijskih sistemov ravnanja z odpadki.

Poskušal bom na telegrafski način rasvetliti dolgoletno prepleteno zgodbo okoli zapiranja odlagališča in vzpostavljanja regijskega sistema ravnanja z odpadki upoštevajoč vse merodajne vidike: strokovno-okoljskega, legislatornega, političnega, ekonomskega. Glavni akterji v tej zgodbi so: Občina Ajdovščina (skupaj s KSDA), Občina Nova Gorica (skupaj s Komunalno Nova Gorica), druge občine in komunalna podjetja severno-primorske regije, MOP ter krajani KS Budanje in Dolga Poljana.

Zgodba se začne v začetku sedemdesetih prejšnjega stoletja, ko se takratni občinski svet zaradi zapolnitve odlagališča na prejšnji lokaciji odloči, da se ajdovske odpadke

prične odvažati na območje bivše 'Smodnišnice' pod Dolgo Poljano. Tu prične rasti deponija brez kakršnegakoli načrta. Okoli leta 2000 so okoljske razmere že zelo kritične. V tem času je bila za naročnika MOP s strani podjetja VGB Drava (g. Ignjatovič) opravljena inventarizacija odlagališča po Sloveniji z namenom klasifikacije le-teh na tiste, ki jih je treba sanirati in zapreti ter na one, ki se bodo lahko prelevili v regionalna odlagališča. 'Smodnišnica' je bila okvalificirana za saniranje in zaprtje, 'Stara Gora' pa kot lokacija, ki se naj razvije v regionalno odlagališče. Takšna odločitev ne čudi, saj je razlika v urejenosti med odlagališči bila očitna, poleg tega obratovanje ajdovske deponije takrat še ni bilo legalno.

Severno-primorske občine so leta 2000 podpisale pismo o nameri o vzpostavitvi severno-primorskega sistema ravnanja z odpadki z lokacijo Stara Gora kot regijskim centrom za ravnanje z odpadki. Na tej stopnji se je dogovarjanje tudi ustavilo, ker do pristnega dialoga, pri katerem bi glavno vlogo igral javni interes regije kot celote, ni prišlo. Nasprotno, novogoriško komunalno podjetje se je že nekaj let prej spravitiziralo in tam zaposleni temu primerno obnašali. Zaradi vedno bolj obsežnega in zahtevnega dela na področju reševanja odpadkovne problematike so občinske službe občine Ajdovščina poskušale najti primerne človeka za ta opravila med podiplomskimi študenti smeri znanosti o okolju na novogoriški Politehnik. Tako sem tudi sam vstopil v to zgodbo. Vesel sem bil novega izziva, saj sem ravno zaključil z geološko/geotehnično spremljavo izgradnje podzemnih objektov HE Plave in Doblar 2 v okviru inštituta IRGO Ljubljana.

Pritiski za čimprejšnji začetek odvažanja odpadkov v Stara Goro so bili leta 2002 še posebno veliki, tako s strani krajanov Dolge Poljane kot s strani MOP. Mene osebno je pri tem motilo predvsem to, da se je za podkrepitev takšnih zahtev pavšalno sklicevalo na veliko okoljskih in inženirsko-tehnoloških razlogov. Tako je npr. v inventarizaciji slovenskih odlagališč deponija 'Smodnišnica' bila med drugim okarakterizirana kot potencialna onesnaževalka kraške podtalnice. Geotehnično poročilo pa je npr. za potrebe sanacije odlagališča iz stabilnostnih razlogov predlagalo naklon brežin 1 : 4, kar bi rezultiralo v to, da bi že leta 2003, takoj po sanaciji, odlagališče bilo zapolnjeno. S takšnimi in podobnimi strokovnimi napakami se nisem mogel strinjati, saj žaljivo dostojanstvo točno tistih strok, ki jim pripadam.

Občinski svet občine Ajdovščina se je aprila 2002 na podlagi variantnih predlogov KSDA odločil, da bo sredstva iz okoljskih taks, ki so jih v tem letu uvedli, vložil v sanacijo/legalizacijo obstoječega odlagališča pod Dolgo Poljano, v izgradnjo zbirnega centra s sortirnico in kompostarno, ter da se bo z odlaganjem na tej lokaciji lahko nadaljevalo vsaj še do leta 2008, medtem pa naj bi se poskusilo najti neko pošteno regijsko rešitev. Obstaja veliko dokumentacije o poizkusih vzpostavitve regionalnih povezav z naše strani v teh letih.

Interesi posameznih akterjev so ves čas bolj ali manj konstantni, pogledimo:

Krajanji Dolge Poljane so si vedno želeli le zaprtje odlagališča, vse drugo jih ne zanima. Pri tem so se vedno sklicevali na Operativni program odstranjevanja odpadkov RS (kjer se predvideva zaprtje odlagališča Dolga Poljana in odvoz preostanka odpadkov v RCERO Stara Gora) in kazali na veliko število dejanskih in/ali vprašljivih grehov iz preteklosti, ki sta jih zagrešili občina in KSDA.

MOP si želi izpolniti Operativnega programa (pred mesecem dni so Operativni program sprejeli na novo in pri tem marsikje upoštevali spremembe na terenu v zadnjih štirih letih; na severnem Primorskem niso zaznali nikakršnih sprememb). Kako se bodo občine med sabo dogovarjale

glede različnih vidikov vzpostavljanja regijskega sistema, jih ne zanima.

Občina Ajdovščina si je želela in želi v vsakokratnih danih razmerah doseči čimbolj ugodni izid za potrebe občine kot celote.

Občina Nova Gorica je vedno ponujala svojo lokacijo za regijske potrebe in si želi čimprej izgraditi objekte regijskega centra za ravnanje z odpadki, saj so sredstva kohezijskega sklada že na razpolago. Želi ohraniti suverenost na lokaciji Stara Gora.

Po izgradnji regijskega odlagališča in drugih objektov centra za ravnanje z odpadki v naslednjih letih se bo torej preostanek komunalnih odpadkov iz zgornje vipavske subregije pričelo odvažati v Stara Goro. Tehnologijo je v regijski študiji razdelal IEI Maribor (ponovno g. Ignjatovič). V regionalnem centru za ravnanje z odpadki se bo preostanek odpadkov, ki bo dotekal iz celotne regije, najprej biološko suho stabiliziralo, nato mehansko separiralo. Težko frakcijo se bo potem anaerobno obdelalo, s pridobljenim bioplinom se bo proizvajala električna energija, preostanek po obdelavi pa se bo odložilo. Lahko frakcijo se bo kot sekundarno gorivo oddajalo v zaenkrat še neznan sežigalnico ali v cementarno. Dokler odjemalca ne bo, se bo lahko frakcijo odlagalo.

Mene s strokovnega stališča motijo podobne stvari, kot so me leta 2002: pohlevno bi moral pritrjevati, kako je bila s študijo izbrana najboljša tehnološka varianta in kako bo sedaj za okolje dobro poskrbljeno. Ali bo res?

V primeru Stare Gore gre za poseg v dokaj neokrnjeno naravo, eno redkih preostalih oaz nižinskega gozda z mokriščiči. Poseg bi z ekološkega vidika bil sprejemljiv kvečjemu v primeru, da se bi s prostorom ravnalo skrajno racionalno. Vendar veliko indicev kaže na to, da se bo regionalno odlagališče polnilo skoraj s enako hitrostjo, kot se danes polnijo vsa štiri subregionalna odlagališča skupaj. Takšen pojav lahko vidimo danes na novem regionalnem odlagališču za dolensko regijo. No, tako hudo vseeno ne bo, saj se bomo v subregijah trudili za to, da se bo količina preostanka odpadkov nenehno zmanjševala na račun povečevanja količin materialov za recikliranje, komposta in stabilata od obdelave biorazgradljivih odpadkov.

Tehnologija, kakršna je predvidena v RCERO Stara Gora, iz preostanka odpadkov ne bo mogla iztisniti tistega, kar se od nje pričakuje: dovolj koristno uporabne energije proizvedene po sprejemljivi ceni. Namešč, operativni program zahteva ločeno zbiranje biorazgradljivih frakcij, kar posledično rezultira v dejstvo, da tehnologija anaerobne obdelave težke frakcije preostanka ne bo mogla dati smiselnih rezultatov. In kot rečeno, dokler odjemalca za sekundarno gorivo ne bo, bo tudi lahka frakcija energetsko izgubljena. Torej, veliko dela za končni okoljski rezultat, ki ni veliko boljši od tistega, ki ga dosegaemo v CRO Dolga Poljana že danes.

Sežigalnica bi kot komplementarna naprava bistveno izboljšala okoljsko in ekonomsko učinkovitost regijskega sistema kot celote, vendar v Stari Gori tega ne načrtujejo (med drugim v bližini ni primernih odjemalcev toplotne energije). V Ajdovščini pa takšni odjemalci obstajajo. In sežigalnica, ki zares onesnažuje ozračje, v Ajdovščini že obratuje. Le z bistveno čistejšo in bistveno učinkovitejšo bi jo bilo potrebno zamenjati. Veliko je tudi biomase po Trnovskem gozdu in drugod. Dovod zemeljskega plina obstaja. A če bo namero vipavska burja odpihnila še enkrat, jo bo pač odpihnila. Zagotovo se bo našlo neko drugo Celje, katerega prebivalci ne bodo imeli nič proti, da se bi njihove šole, bazen idr. ogrevali s toploto proizvedeno iz obnovljivih virov energije in to s pomočjo naprave, katere izgradnjo bi lahko izdatno sofinancirala EU.

Igor Madon, KSD Ajdovščina

Dobitniki priznanj ob prazniku občine Ajdovščina 2008

Mag. Dušan Črnigoj, Predsednik uprave Primorje d.d.

Je prejel naziv Častni občan občine Ajdovščina za posebne zasluge pri razvoju občine Ajdovščina na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti

Dušan Črnigoj je nedvomno človek, ki je v zadnjih petindvajsetih letih s svojim delom pomembno zaznamoval gospodarski razvoj občine Ajdovščina, veliko prispeval k razvoju družbenih dejavnosti in povsem spremenil urbano podobo Ajdovščine. Je človek, ki ga srečujemo na vseh področjih našega družbenega življenja in ga, tako ali drugače, poznamo vsi.

Rojen je leta 1949. Že od rane mladosti je bil aktiven na mnogih področjih, med drugim je predsedoval krajevni skupnosti Vipavski Križ in uspešnemu domačemu košarkarskemu klubu. Graditi in ustvarjati sta besedi, ki najbolje označita njegov življenjski moto in način življenja. Leta 1974 je diplomiral na Fakulteti za gradbeništvo v Ljubljani in se takoj zaposlil v Primorju, kjer je bil v času šolanja štipendist. Kot mlad inženir je izkušnje pridobival na različnih gradbiščih doma in na tujem. Značajske lastnosti in strokovno znanje so mu omogočili hitro napredovanje. Leta 1984 je bil imenovan za direktorja Primorja.

Že v prvih letih vodenja podjetja je dokazal široko razumevanje pomena uspešnega poslovanja podjetja in pretanjen čut za družbeno realnost. Odločen braniti avtonomijo podjetja in omogočiti razvoj podjetniške miselnosti je že ob koncu osemdesetih let prejšnjega stoletja preoblikoval dotlej razdrobljeno organiziranost podjetja. V obdobje velike krize, zaradi izgube južnih trgov, je Primorje vstopilo že kot enovito in zato močnejše podjetje. V začetku devetdesetih let je v okviru danih možnosti takratnega lastninjenja podjetij dosegel, da je Primorje ostalo v večinski lasti zaposlenih. To je bilo izhodišče za kasnejšo obrambo pred nezadržnimi lastninskimi prevzemi slovenskih podjetij. Lastništvo Primorja so leta 2006 prevzeli do-

mači menedžerji. Center odločanja je ostal v Ajdovščini in s tem tudi interes smeri razvoja. Primorje je s kapitalskimi povezavami po letu 2000 oblikovalo Skupino Primorje, ki je danes s skoraj štiridesetimi podjetji največji poslovni sistem za gradbeništvo v državi. Skupina Primorje ima že skoraj 3000 zaposlenih, od tega več kot 600 iz občine Ajdovščina.

V vseh teh letih je Dušan Črnigoj sočasno uresničeval vizijo tehnološkega in poslovnega razvoja Primorja. Gradnja slovenskih avtocest je bil prvi večji strokovni izziv. Z novimi znanji in že pregovorno vztrajnostjo pa so delavci Primorja postajali največji specialisti na mnogih gradbenih področjih. Z nastankom Skupine Primorje, predvsem v povezavah z družbami Stavbenik iz Kopra, Gradbinec GIP iz Kranja, Rudis iz Trbovelj in podjetji v tujini, je Primorje poleg novih trgov dobilo tudi mnoga nova znanja. Dušan Črnigoj je vseživljenjsko učenje in pridobivanje znanj vzpodbujal tudi z lastnim zgledom. Leta 2006 je uspešno zaključil magistrski študij. Primorje je samo v zadnjih letih zaposlilo več kot petdeset mladih diplomantov in postaja pomemben center tehničnih znanj.

Kljub spremenljivim družbeno ekonomskim razmeram je bila ekonomska varnost zaposlenih v Primorju vedno v ospredju. Skrb za ljudi in domače okolje se je izražala tudi v uspešnem sodelovanju z drugimi domačimi podjetji. Pozitivnih učinkov poslovanja Primorja smo tako, vsaj posredno, deležni vsi prebivalci občine Ajdovščina in tudi širšega okolja. Ekonomska varnost omogoča zaupanje in občutek pripadnosti. Dušan Črnigoj se je vedno zavedal, da je kakovost bivanja nujni pogoj razvoja na vseh družbenih področjih. Bil je pobudnik in soustvarjalec mnogih projektov, ki so v naše okolje prinesli potreben razvoj. Zdravstveni dom, vodovod, čistilna naprava, ceste, šole in športni objekti so le nekatere najpomembnejše občinske naložbe, ki jih je s svojim delom pomagalo uresničiti Primorje. Z lastnimi naložbami je Primorje v naši občini zgradilo tudi veliko stanovanj in poslovnih prostorov, s prostorskimi in arhitekturnimi rešitvami pa je načrtno oblikovalo urbano podobo našega bivanjskega okolja. Primorje ni prezrlo tudi drugih družbenih potreb. S številnimi donacijami in sponzorstvi je pomagalo zdravstvu, kulturi in športu.

Dušan Črnigoj je državni svetnik, ugleden član mnogih strokovnih organizacij in nosilec številnih nagrad ter visokih priznanj. S svojim vztrajnim delom in vizionarskimi zamislimi Ajdovščini omogoča, da kot mnoga evropska mesta v ustvarjalnem sodelovanju z domačo industrijo najde svoj pomemben prostor na svetovnem zemljevidu. Zato si upravičeno zasluži, da mu s podelitvijo naziva častnega občana občine Ajdovščina izkažemo spoštovanje.

Družina Grum

Je prejelo Petomajsko priznanje Občine Ajdovščina za stoletno ohranjanje tradicionalne obrti sodavičarstva

Današnja Ajdovščina se ponaša s sodobno industrijo in obrtjo, prav razvoj teh dejavnosti je glavna usmeritev vseh aktualnih gospodarskih strategij. Korenine tega razvoja gre iskati stoletje nazaj, takrat je naše mesto doživljalo pravi gospodarski razcvet. Med vsemi mnogimi novotarijami tistega časa smo Ajdovci dobili tudi svojega sodavičarja in pisane oranžade, ki jih – skorajda prav enake tistim izpred stotnje let – z velikim veseljem, pa tudi s kančkom patriotskega ponosa, pijemo še danes.

Sodavičarstvo Grum je lani jeseni zabeležilo 100. obletnico. To tradicionalno družinsko podjetje je med najstarejšimi člani domače Obrtne zbornice, saj ga vodi že četrta generacija Grumov. Ta obrtna dejavnost pa je v takšni obliki, kot jo opravljajo Grumovi, redkost v Slovenskem prostoru, mejnik v času zgodovine našega kraja in zgodovine razvoja slovenskih obrti nasploh.

Pri Grumovih se s to zanimivo obrtjo ubadajo že vse od leta 1907. Tistega leta se je gospod Franc Grum, farmacevt iz Gorice, preselil v Šturje in začel izdelovati sodavico. Prvo delavnico si je uredil v skromni lopi, kasneje se je družina, skupaj z delavnico, preselila v Ajdovščino, v prostore, kjer so še danes.

Po pra-pra-dedku Francu je obrt leta 1924 prevzel pra-dedek Franc, leta 1983 je s obrtjo nadaljevala babica Marija, od leta 1995 pa je nosilec obrti Sodavičarstvo Grum njen sin Tomaž. Skozi ves ta čas se način izdelovanja sodavice ni bistveno spremenil, hitri tehnološki razvoj pa je delno posodobil proizvodnjo – velik napredek se je zgodil leta 1964, ko so dotlej ročno pomicanje in polnjenje steklenic zamenjali stroji. Na začetku so pijačo pripravljali s kuhanjem različnih sadežev, iz katerih so pridobivali osnove za izdelavo oranžad. Pozneje so jih nadomestile

sadne osnove. Vse do danes pa jim je uspelo zadržati družinski recept za pripravo oranžad, ki je še vedno družinska skrivnost.

Posebno poglavje v zgodovini ajdovskih sodavičarjev predstavljajo vsi mogoči materiali, katerih velik del hrani Goriški muzej: stekleničke s kroglicami, v katere so polnili pisane sodavice, plakate, oglase in etikete – za svoje čase zelo modne izdelke, za danes pa zanimive priče nekdanjega družbenega in družabnega življenja naših krajev.

Na Vipavskem je bila Pašareta prva brezalkoholna pijača iz sodavice in je takorekoč v celoti obvladovala svoje tržišče skoraj pol stoletja. Menda se je vedno odlično prodajala, kljub poplavi cenenih pijač iz sodavice v zadnjih dveh desetletjih. Danes Pašareto lahko dobite v vseh boljše založenih gostilnah in na vseh zares dobrih veselicah v Vipavski dolini. Najdlje pa jo ima v ponudbi gostilna Pri Maku v Ajdovščini, kamor je Sodavičarstvo Grum Pašareto po starem dostavilo tudi na dan praznovanja obletnice v okviru Lokavske furenge, lanske jeseni. Pašareto in ostale izdelke domačih sodavičarjev so namreč prevažali tako, kot so to počeli še vse tja do šestdesetih let prejšnjega stoletja – v lesenih zabojih, naloženih na lično okrašen furmanski voz.

Sodavičarstvo Grum na svoj način ostaja mejnik časa v hitrem tehnološkem razvoju. Grumovi pravijo, da bodo za sedaj vztrajali in z obrtjo nadaljevali toliko časa, dokler bo to dopuščal trg. Nekoč pa morebiti iz vsega materiala, ki se je nabral v stotih letih, nastane muzejska zbirka, ki bo ajdovsko Pašareto prav zares zapisala v zgodovino.

Zaradi pogumnega vztrajanja pri svoji tradicionalni obrti skozi sto dobrih in slabih let, si družina Grum zasluži visoko priznanje Občine Ajdovščina, Petomajsko priznanje.

Dr. Vasil Klavžar je na slavnostni seji spregovoril v imenu Državnega zbora RS

Klub zdravljenih alkoholikov ajdovščina - vipava

Je prejelo Priznanje Občine Ajdovščina za dolgoletno in uspešno terapevtsko delo pri rehabilitaciji posameznikov in njihovih družin

Društvo Klub zdravljenih alkoholikov Ajdovščina-Vipava je bilo ustanovljeno pred šestindvajsetimi leti, kot Klub zdravljenih alkoholikov Ajdovščina-Vipava. Društvo je takrat delovalo kot klub in je štel 8 članov.

Program psihosocialne pomoči odvisnim od alkohola, ki so že zaključili bolnišnično ali katero koli drugo obliko osnovnega zdravljenja in že abstiniirajo, je osnovni terapevtski program, ki ga društvo izvaja še danes. Program poteka v dveh terapevtskih skupinah, ki se srečujejo enkrat tedensko za dve šolski uri. Srečanja vodi strokovno usposobljen terapevt. Vsebinska dela je naravnana k cilju trajne abstinence, osebnostne rasti vsakega posameznika in rasti celotne skupine. Klub v času svojega delovanja tesno sodeluje tudi z Zdravstvenim domom Ajdovščina. V lanskem letu je društvo, skupaj še z novogoriškimi in tolminskimi klubom zdravljenih alkoholikov ustanovilo Zvezo klubov zdravljenih alkoholikov Severne Primorske. V zvezo je aktivno vključena tudi Psihiatrična bolnišnica Idrija, ki s svojim strokovnim delom bdi nad

delom zveze.

Klub je v 36 letih delovanja dokazal, da so lahko tudi civilna združenja pravi partner občinskimi in državnimi institucijam. S svojim delom so na pot brez alkohola pomagali že več kot 700 posameznikom in njihovim svojcem.

Za dolgoletno in uspešno terapevtsko delo pri rehabilitaciji posameznikov in njihovih družin, si društvo zasluži Občinsko priznanje Občine Ajdovščina.

Slavnostna seja je spregovorila polna dvorana vabjenih gostov in občinov

Kristjan Koren

Je prejel Priznanje Občine Ajdovščina za vrhunske uspehe na področju kolesarstva

Kristjan Koren, 22-letni mladenič iz Budanj, je začel resno trenirati kolesarjenje pri 12. letih. Njegov prvi klub je bil domači Yoviland, ki se je pred časom preimenoval v Kolesarski klub Castra. Nato je treniral pri Savi Kranj, danes je član kolesarskega kluba Perutnine Ptuj, hkrati pa je tudi že tretje leto član državne kolesarske reprezentance do 23 let.

Kristjan Koren je dobitnik najodmevnejših slovenskih kolesarskih trofej - dveh zlatih Scottovih koles Kolesarske zveze Slovenije, oziroma nosilec naslova »najboljši slovenski ko-

lesar do 23 let« v letih 2006 in 2007, v teh letih je Slovenijo odlično zastopal na evropskih prvenstvih na Nizozemskem in v Bolgariji ter na svetovnih kolesarskih prvenstvih v Salzburgu in Stuttgartu, že letos pa sta njegovi dve etapni zmagi na dirki na Kubi. Je tudi absolutni prvak v članski konkurenci v kronometru, primorska športna javnost ga je v letu 2006 okronala za najšportnika Primorske, ne nazadnje je Kristjan zmagovalec lani ponovno oživiljenega prvega kriterija po ulicah Ajdovščine, udeležiti pa se namerava tudi drugega, ki bo v potekal v soboto, 10. maja. Posebne čestitke pa si zasluži za zadnji dosežen uspeh – 3. mesto na mednarodnem tekmovanju Giro delle Regioni ter tako postal najboljši Slovenec na lestvici Europa Tour.

Naštetih uspehi povedo vse. Poleg Kristjana, njegove volje do dela in želja po uspehih, so zanje zaslužni tudi trenerji, predvsem pa Kristjanovi starši, ki mu vsa ta leta nudijo oporo.

Kristjan Koren si je z uspešnim pritiskanjem na pedala, poleg vseh mnogih medalj in pokalov, privozil tudi Občinsko priznanje Občine Ajdovščina. Ob čestitki za dosežene uspehe pa naj mu pomeni tudi spodbudo za nove in nove zmage.

Društvo »MOST« - Univerza za 3. življenjsko obdobje Ajdovščina

Je prejelo Priznanje Občine Ajdovščina za bogatitev življenja svojih članov in kulturnega dogajanja v občini

Čeprav tretje življenjsko obdobje čaka slehernika, so prav starostniki mnogokrat spregledan del družbe, odrinjeni od aktivnega dogajanja in prepuščeni sami sebi. Marsikateri upokojenec se ne znajde več v družbi, ki s prehitrim tempom drvi mimo njega.

Društvo Most – Univerza za 3. življenjsko obdobje je s svojim pomembnim poslanstvom vneslo radoživost med domače starostnike, zabilo meje – zgradilo medgeneracijski most, ter poživilo kulturno in družabno življenje v občini Ajdovščina nasploh.

Društvo Most, Univerza za 3. življenjsko obdobje v letošnjem letu praznuje deseto obletnico delovanja. Društvo je nastalo iz Univerze za 3. življenjsko obdobje, ki je na pobudo

Andragoškega društva Slovenije leta 1997 pričela delovati v okviru Lavričeve knjižnice. Že leto kasneje, oktobra 1998, pa so se udeleženci organizirali v samostojno društvo – Društvo Most – univerza za 3. življenjsko obdobje. Vitalni ajdovski upokojenci se odtlej dalje organizirano uče jezikov, zgodovine, umetnostne zgodovine, kamnoseštva, voženja, kreativnega pisanja, plesa, prirejajo pohode, izdajajo svoje glasilo, prirejajo razstave in še marsikaj drugega. Povsod po Sloveniji, še posebej na Primorskem in v Ajdovščini so priljubljeni zaradi nastopov, ki jih prireja gledališka skupina Žar, prejemnica priznanja za izjemne učne uspehe in bogatitev lastnega znanja Andragoškega centra Republike Slovenije v letu 2007. V zadnjih nekaj letih pa se vedno pogosteje na odrih Ajdovščine in okoliških krajev pojavlja tudi Plesna skupina Ajda. Od prvotnih 65 se je število članov do danes povzpelo na okoli 280. Delujejo po mnogih ajdovskih krajih, nastopili ali razstavljali so že po vseh krajevnih domovih, večnamenskih dvoranah in podružničnih šolah naših vasi, kjer jih vedno toplo sprejme množica obiskovalcev, željnih dogajanj v svojem kraju.

Za vse našteto, za bogatitev življenja svojih članov ter za kulturni in družabni utrip, ki ga društvo vnaša v življenje vseh krajev naše občine, si zasluži Občinsko priznanje Občine Ajdovščina.

Alojz Bajc

Je prejel Spominsko priznanje Občine Ajdovščina za dolgoletno kolesarsko kariero in dosežene uspehe

Alojzu Bajcu se za kolesarske dosežke podeli spominsko priznanje. Alojz Bajc se je rodil leta 1932 v Dupljah v kmečki družini. Že kot otrok se je navduševal nad kolesi. Po vojni je delal v mehanični delavnici v tovarni Lipa. Na delo se je vozil s kolesom. V tovarniški delavnici je kolo stalno izpopolnjeval in ga predelal v dirkalno kolo. Njegovi sodelavci so ga zaradi dobrih rezultatov, ki jih je dosegel s kolesom, priporočili Športnemu društvu Železničar, ki je delovalo v Novi Gorici. Pri društvu je do-

bil tudi svoje prvo tekmovalno kolo znamke LEGNANO. Večinoma je treniral sam, zato je vse uspehe dosegel z lastno voljo in naporom. Leta 1953 je prestopil k ljubljanskemu Odredu in tam ostal do konca športne kariere. Njegova prva dirka je bila na gorskem prvenstvu Republike Slovenije leta 1949, kjer je dosegel tretje mesto. Kot mladinec je ostal prvak v gorskem kolesarstvu do leta 1951. Sedemkrat se je udeležil dirke po Jugoslaviji. Uvrstil se je med 4. in 9. mestom. Uspehi so ga pripeljali do državne reprezentance. V tem času je dosegal odlične uspehe doma in po svetu. Izbran je bil tudi v ekipo, ki se je leta 1960 udeležila olimpijskih iger v Rimu. Za športno delovanje v kolesarstvu je prejel diplomu občinske zveze za telesno vzgojo v Ajdovščini ter plaketo kolesarske zveze Jugoslavije.

Za dolgoletno kolesarsko kariero in za dosežene uspehe si Alojz Bajc zasluži Občinsko priznanje Občine Ajdovščina.

Občina Ajdovščina

Slavnostna seja ob prazniku občine Ajdovščina

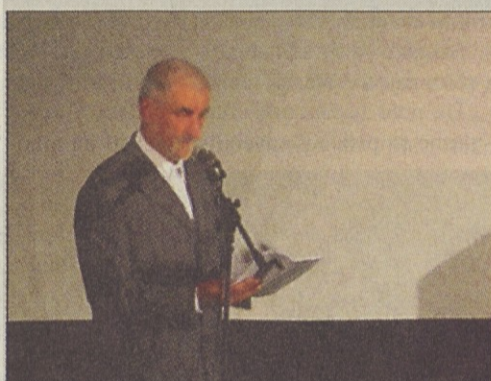
Slavnostni govor župana

5. maja

Občina Ajdovščina si je po drugi svetovni vojni za dan svojega občinskega praznika izbrala 5. maj, to je dan, ko je bila leta 1945 v osvobodjeni Ajdovščini ustanovljena Narodna vlada Slovenije in je za nas najpomembnejši zgodovinski dogodek, ki se je zgodil na našem ozemlju. Temeljno vsebino tega dogodka in našega praznovanja opisuje tudi določilo v Statutu naše občine, navajam: »V spomin na osvoboditev izpod fašizma in priključitev Primorske Sloveniji praznuje občina 5. maja, ko je bila ustanovljena Narodna vlada Slovenije, svoj praznik.« To Narodno vlado Slovenije so po drugi svetovni vojni imenovali

Prva slovenska vlada, kakor je bilo pred več kot desetletjem tudi navedeno v Statutu naše občine, navajam: »Občina Ajdovščina praznuje 5. maja občinski praznik v spomin na ustanovitev prve slovenske vlade«. Za nekatere sporno imenovanje Prva slovenska vlada smo zaradi zgodovinske simbolike in našega ponosa obdržali pri imenu Dvorana prve slovenske vlade in imenu Trg prve slovenske vlade. Ponosni smo na ustanovitev Narodne vlade Slovenije v Ajdovščini 5. maja 1945, ker to razumemo, kot eno izmed najpomembnejših dejanj boja za obstoj in razvoj Slovenskega naroda, še posebej na Primorskem.

Občinskih naložbah

ba prebivalstva s pitno vodo na območju trnovsko-Banjške planote, Goriških Brd in Vipavske doline«. Vrednost celotnega projekta znaša nekaj več kot 37 mio EUR, od tega 7 mio EUR za območje naše občine, ki obsega izgradnjo vodarne na izviru Hublja ter obnovo 13 km vodovoda od Lokavca do Batuj ter od Izvira Hublja do Ajdovščine.

Za pomoč in sodelovanje pri financiranju občinskih naložb, se zahvaljujemo ministrstvu in službam vlade Republike Slovenije, evropskim ustanovam in skladom ter donatorjem.

Nadaljujemo s podporo podjetništvu z oprostitvijo plačila komunalnega prispevka za investitorje v objekte proizvodnih in določenih storitvenih dejavnosti ter subvencionirano obrestno mero za kredite za podjetništvo in obrt.

V konkurenci s sosednjimi občinami pripravljamo čim boljše rešitev za možno umestitev univerzitetnega središča v Ajdovščini za Univerzo v Novi Gorici. Če z našo ponudbo ne bomo uspeli, bomo še v tem mandatu zgradili stavbo za inkubator novih izdelkov visoke tehnologije ter za druge potrebe visokošolskega izobraževanja in raziskav.

Že pred petimi leti smo zamudili možnost, da bi lahko s pomočjo evropskih sredstev bili prvi v Sloveniji s toplarno-termoelektrarno na gorljive ostanke odpadkov in biomase. Upamo, da bo pri nas prevladala gospodarska miselnost nad lažnimi strahovi in bomo to investicijo začeli še v tem mandatu. Ne moremo samo govoriti, kako bomo postali najpomembnejše industrijsko središče Primorske, ampak se moramo v tem smislu tudi odločiti.

Na občinski praznik se veselimo naših uspehov, zato naštejmo največje naložbe, zaključene v letu dni od prejšnjega občinskega praznika do današnjega: osnovna šola Šturje s telovadnico, krožišče na BIS-u, rekonstrukcija regionalne ceste skozi naselje Batuje, celovita obnova Gregorčičeve ulice in Ceste 5. maja, dom krajanov v Žapužah.

Večje naložbe v teku so: komunalna infrastruktura v poslovni coni Gojače, komunalna infrastruktura v Logističnem centru Ajdovščina,

projektiranje komunalne opreme poslovnih con Pod železnico in Mirce, projekti za telovadnico in obnovo osnovne šole na Otlici, projektiranje širitve pokopališča in novih objektov na pokopališču v Ajdovščini.

V mesecu aprilu smo skupaj z Mestno občino Nova Gorica in občino Brda pridobili s strani Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko odločbo o dodelitvi sredstev za projekt »Varovanje vodnega vira Mrzlek in celovita oskr-

Ob vsebini občinskega praznika

Na občinski praznik občanke in občani ajdovske občine praznujemo tisto, kar smo in imamo zapisano v sebi, bistvo vsakega izmed nas, naših rodov, naših malih in velikih skupnosti; od pradavnine do danes zbrane izkušnje, spoznanja in sposobnosti, zapisane v našem nezavednem, v naši zavesti, neizbrisno zapisane v naših genih, v naši krvi. Spominjamo se naših prednikov in njihovega boja za obstanek ter razvoj skozi zgodovino. Slavimo njihovo ter našo voljo do preživetja in polnega življenja, njihovo ter našo pridnost in zagrizenost za delo, njihovo ter naše bratsko sodelovanje in medsebojno pomoč. Kljubovali so vseh vrst okupatorjem, režimom in izdajalcem v lastnih vrstah. Kot so oni zmogli obstati, bomo tudi mi.

Ta zavest moči volje do preživetja nas napolnjuje z občutkom zadovoljstva in gotovosti. Pa naj se nam zgodi karkoli od zunaj, mi bomo preživeli! To je nezaveden občutek nesmrtnosti in kdo nas ob njem lahko spravi v strah?! Nihče!

Naša moč je tudi v poglobljenem razumevanju razmer in razmerij. Da vidimo in razumemo ozadja ne le na lokalnem nivoju ampak predvsem na državnem ter globalnem. Da se ne pustimo izzivati in izzvati v nedognane poteze. Da ne gledamo na vse, kar nam prevaranti in propagandisti skušajo natveziti, niti po videzu njihovih besed, niti po hlinjeni hinavščini njihovega namena, ampak po rezultatu. Slab rezultat, v škodo nas, nastane le zaradi našega nespametnega ravnanja in slabih namenov vladajočih.

Spoznali smo načine prikritega prodora interesov tujega kapitala v Slovenijo, ki jih opisuje parola »deli in vladaj«. V svojem prodoru so najprej razbili moč delavstva, zelo razbita je moč kmetstva, sedaj so na vrsti slovenski lastniki kapitala. Socialno bitko smo zaenkrat izgubili, poteka boj za ohranitev čim več kapitala v slovenskih rokah. Zato bomo podprli slovenske lastnike kapitala, ker so sedaj v prvi vrsti boja za narodni obstoj.

Pametni smo, da razumemo in priznavamo pomembnost naših direktorjev in drugih vodilnih. Dobro, da imamo nekatere zelo dobre, ki so razumeli razmere, tvegali, bili vztrajni in odločni. Dobro, da spoštujemo in podpiramo tradicijo delavnosti in spretnosti obrtnikov. Veselimo se aktivnih v tretjem življenjskem obdobju, ki izkazujejo svojo in s tem našo življenjskost ter dajejo še dodatni zgled vnukom.

Občudujemo tiste, ki so premagali svojo zasojenost in iz te zmage skovali zgledno življenje. Občudujemo tiste, ki so premagali svoje telo in duha ter tako dosegli športne zmage.

Spoštovane občanke in občani občine Ajdovščina, ob občinskem prazniku petem maju Vam prisrčno čestitam!

Posebej čestitam letošnjim nagrajencem: prejemniku naziva častni občan, prejemniku petomajskega priznanja in prejemnikom občinskih priznanj ter spominskega priznanja in se jim zahvaljujem za njihov prispevek!

Župan Marjan Poljšak

Mokre, a zabavne igre za varnost

V petek, 23. maja letos, so na parkirišču Športnega centra Police v Ajdovščini potekale tradicionalne igre pod naslovom Igrajmo se za varnost, ki jih šolarjem vseh ajdovskih šol pripravlja Svet za preventivo in vzgojo otrok v cestnem prometu, skupaj z mnogimi domačimi organizacijami, ki se ukvarjajo z varnostjo in preventivo.

Na povabilo k sodelovanju so se prijazno odzvali Policijska postaja Ajdovščina, Gasilsko reševalni center Ajdovščina, Urgentna služba Zdravstvenega doma Ajdovščina, Gorsko reševalna služba Tolmin, Tehnični šolski center Nova Gorica in Vojašnica Vipava. Tudi letos je doberšen del prostora zavzemal poligon za varno vožnjo Yumicar, poleg tega pa so otroci lahko tekmovali tudi v spretnostnem kolesarjenju - Tehnični šolski center je poleg proge za večje kolesarje pripravil tudi pisto za najmlajše, s seboj pa so pripeljali še Stopkota - napravo za merjenje reakcijskega časa. Otroci so bili navdušeni nad konjičema, krasnima lipicancema, ki ju uporablja policijska konjenica. Radovedno pa so si ogledovali tudi vsa policijska vozila - motorji, vozila z radarji, pa tudi Schengen-bus, velik moder kombi z vrsto zanimivimi aparaturnami za kontrolo Schengenske meje. Slovenska vojska se je med drugim predstavljala tudi z vojaško poli-

cijo. Če še ne veste, kakšna je razlika med eno in drugo policijo, potem vam svetujem, da se nam prihodnje leto pridružite na prireditvi, tam smo izvedeli prav vse.

Potem, ko policisti opravijo svoje, večkrat na vrsto pridejo reševalci. Na naši prireditvi so se utaborili pod štabnim šotorom ter otroke seznanjali z osnovami prve pomoči. V reševalnem avtomobilu pa sta že bili pripravljene imobilizirani lutki, zanimiva pa je bila tudi različna oprema reševalcev. Še posebno atraktivno je bilo v kotičku, ki so si ga rezervirali Gorski reševalci, ki imajo center v Tolminu. Pa tudi ajdovci se lahko pohvalimo, da imamo kar tri gornike reševalce. Otroci se ne bojijo višine, kar so dokazali z velikim zanimanjem za spust po "zajli", kakršno reševalci uporabljajo za reševanje iz brezen, preko grap, ... Tik pred županom so na prizorišče glasno pripeljali še gasilci

iz GRC Ajdovščina. Župan Marjan Poljšak je pozdravil otroke ter pohvalil organizatorje dogodka, nato pa si je z zanimanjem ogledal dogajanja. Svet za preventivo in vzgojo otrok v cestnem prometu je tudi letos pripravil darila za prvošolce iz vseh ajdovskih šol, ki jih je razdelil komandir PP Ajdovščina. Sledila je prva ploha, nato pa kvalifikacije za igro z vedrovko. Tekmovanje je poskušal prekinjati dež, ki pa gasilcem ne more priti do živoga. Vodna zabava se je zaključila ob obilnih padavinah in glasnemu smehu ...

Prireditev je torej ponovno dosegla svoj namen: otroci so se zabavali, hkrati pa utrjevali svoje znanje o lastni varnosti v prometu ter se naučili tudi veliko novega.

Ob tej priložnosti se velja zahvaliti pokrovitelju prireditve, Zavarovalnici Triglav, ki je pomagala nabaviti darila. *Sanda Hain*

05 36 59 140, tic-ajdovscina@siol.net, www.tic-ajdovscina.si

NOVICE S TIC AJDOVŠČINA

Poletje je pred vrati, TIC Ajdovščina pa je že v spomladanskem času obiskalo lepo število gostov tako iz Slovenije kot iz tujine. Še posebej smo veseli, ker konstantna narašča ogled naše spletne strani. V maju zopet točemo rekorde: 23. maja je našo spletno stran ogledovalo kar 622 različnih obiskovalcev. V celem maju pričakujemo preko 10.000 obiskovalcev spletne strani www.tic-ajdovscina.si!!! Razloge za tako dober obisk gre zagotovo pripisati ažuriranju naše strani. V teh dneh smo posodobili tudi stalne rubrike - tako je v zelenem meniju dodana rubrika »društva«, znotraj nje pa so naše ljubiteljske organizacije sortirane po zvrsteh. Če ste tudi vi član/ica kakšnega društva, pa se ne najdete med zapisi, bo kratka predstavitev vašega delovanja z dodano fotografijo več kot dobrodošla. Enako velja za ponudnike, umetnike, rokodelce, ... za vse, ki menijo, da lahko s svojo ponudbo prispevajo k bogatjenju turistične ali prireditvene ponudbe naših krajev.

Ponudnikom še naslednja informacija: če bi želeli svojim gostom poleg vaše osnovne ponudbe podariti tudi info-zloženke o naših krajih, jih lahko dobite v naši pisarni. Vsi materiali, tako naši, lokalni, ki so vam na voljo v več jezikih, kot tudi splošni o Sloveniji, so brezplačni. Gostu se boste s tem še dodatno prikupili.

Vabimo vas, da nas obiščete na naslovu Lokarjev drevored 8, v stolpu na ajdovski kmečki tržnici, tel: 05/36 59 140, tic.ajdovscina@siol.net, www.tic-ajdovscina.si

Sanda in Kristina

Povzetki z 19. redne seje ajdovskih svetnikov

22. maja je potekala 19. redna seja Občinskega sveta Občine Ajdovščina. Pričela se je z malenkostno spremenjenim dnevnim redom - pod prvo točko DIIP (dokument identifikacije investicijskega projekta) projekt obnove nogometnega stadiona v Ajdovščini.

DIIP-a nogometni stadion Ajdovščina - obnova vadbene površine in zahodne tribune je predstavila Erika Zavnik iz Oddelka za družbene dejavnosti Občine Ajdovščina, sam projekt pa arhitekt Boštjan Furlan. Po predstavitvi se je vnela daljša trajajoča razprava. Med svetniki so se porajala različna vprašanja in mnenja: zakaj je potek projekta zastavljen po fazah, torej bo potekal relativno počasi, zakaj okoli stadiona ni predvidena atletska steza, zakaj se stadiona ne pomakne proč od ceste ali celo na drugo lokacijo, če ni dovolj prostora, kdo bo upravljal s prenovljenim stadionom, bo stadion namenjen tudi prireditvam in drugo. Na večino vprašanj so sproti odgovorili pristojni, na nekatera odgovora v tem trenutku še ni mogoče dati, na druga bodo z dodatnimi poizvedovanji in analizami poskušali odgovoriti tekom poteka projekta. Projekt stadiona je zasnovan na način, da se bo lahko dograjeval, pomembna arhitekturna nota pa je tudi predvidena mestna fasada, ki bo polepšala ulico in kjer bodo dobile prostor tržno naravnane spremljevalne dejavnosti. DIIP so svetniki podprli in bo služil tudi za prijavo na razpis Ministrstva za šolstvo in šport, ki je v teku in na druge razpise.

Sledil je pregled pravilnika o postop-

ku vračanja vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje na območju občine Ajdovščina. Pristojni odbor za gospodarstvo se je s pripravljenim gradivom strinjal s pridržki. Svetniki so bili mnenja, da velja pri pripravi pravilnika velika previdnost, saj bo podlaga za razdeljevanje denarja posameznikom. Nekaj smiselnih popravkov so svetniki podali že na seji, časa za mnenja pa imajo še do naslednje seje.

Naslednja točka je obravnavala letno poročilo Komunalno stanovanjske družbe Ajdovščina za 2007. Družba je leto zaključila s 2.297 evra izgube. Odbor za gospodarstvo je izrazil nezadovoljstvo, saj je stanje v družbi slabše kot lani, izpostavili pa so tudi kar 9 individualnih pogodb, ki jih ima podjetje sklenjeno s vodji posameznih dejavnosti. Po odhodu dosedanjega direktorja družbo trenutno vodi v.d. direktorja ga. Marta Klemšič Črnigoj, v teku pa je razpis za imenovanje novega direktorja.

Svetniki so na eni prejšnjih sej naložili občinski upravi, domači razvojni agenciji ter obrtni zbornici, naj pripravijo analizo gospodarskega stanja in določijo perspektivne dejavnosti in podjetja v občini, dokument so prejeli z gradivom tokratne seje. Pripravljaveci gradiva predlagajo oblikovanje pravil-

nika, s katerim bi posamezna podjetja pridobila status perspektivnega podjetja ter bila na ta račun deležna tudi ugodnosti. Svetniki so sprejeli sklep, ki pripravljavcem analize nalaga oblikovanje pravilnika. Brez večje razprave je bil sprejet tudi Program za neodvisno življenje invalidov za obdobje 2008 - 2010. Obstoječi program se namreč izteka, novi tako povzema nedokončane cilje, nekatere na novo opredeljuje, posamezne naloge pa se nadaljujejo.

S 13 glasovi za in 5 proti so svetniki sprejeli sklep, s katerim preklicujejo sprejem ponudbe za odkup poslovnega deleža v Veterinarski ambulanti Ajdovščina, ki ga prodaja eden izmed solastnikov te družbe. Občina, ki ima skupaj z preostalimi solastniki predkupno pravico, se je na prejšnji seji že odločila za nakup, vendar pa je na željo ostalih dveh solastnikov, ki bi rada ta delež odkupila sama, svojo odločitev na tej seji preklicala.

Lekarna Ajdovščina in Zdravstveni dom Ajdovščina sta dobila soglasje svetnikov za izplačilo sredstev za dodatno delovno uspešnost, zdravstveni dom predlagano, da pred izplačilom preveri možnost dodatne zaposlitve v službi nujne medicinske pomoči. Do konca seje je sledilo še nekaj premoženjsko pravnih zadev.

Zapisniki sej Občinskega sveta Občine Ajdovščina so objavljeni na spletni strani Občine Ajdovščina www.ajdovscina.si. *Sanda Hain*

Atletska steza OŠ Šturje

Občina Ajdovščina je skupaj z Osnovno šolo Šturje Ajdovščina ob rokometnem igrišču, ki ga uporablja šola, uredila atletska stezo. Da bi preprečili morebitne poškodbe smo stezo in igrišče zaščitili z ograjo. Na novo urejena objekta bodo poleg šolarjev lahko uporabljali tudi drugi občani. Da bo to potekalo nemoteno, se bo potrebno dogovoriti o pravilih za varno uporabo. Vsi uporabniki bodo morali poskrbeti za to, da objektov ne bodo poškodovali. Na stezo bo dovoljen vstop samo v športnih copatih. *Anton Vidmar*

Vabljeni na predstavitev zaključkov predštudije za postavitev Aeronavtičnega muzeja Zahodnoevropske unije, ki bo v četrtek, 19. junija 2008, ob 18.00 bo v Srednji šoli Vena Pilonca.

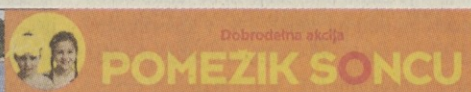
Pomežik soncu

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Ajdovščina se tudi letos pridružuje vseslovenski humanitarni akciji POMEŽIK SONCU - omogočimo počitnice vsem otrokom, s katero zbiramo prostovoljne prispevke za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin.

V lanskem letu smo z zbranimi prispevki omogočili brezplačne počitnice 28 otrokom iz občin Ajdovščina in Vipava. Deset dni v počitniškem domu Piran in na Malem Lošnju je bilo zanje nepozabno doživetje. Uživali so v morskih dogodivščinah, spoznali nove prijatelje, se učili plavanja, igrali nogomet, odbojko, družabne igre, obiskala jih je gledališka skupina, ustvarjali so v prostorašnih delavnicah in se – kar je najpomembnejše – počutili enake med enakimi.

Tudi letos smo posebne položnice

razdelili po gospodinjstvih v občinah Ajdovščina in Vipava. Na voljo so vam tudi na bančnih in poštnih okencih. Pri donaciji ste oproščeni provizije, potrdilo o plačilu pa šteje kot davčna olajšava.

Vaš cenjeni prispevek lahko nakažete na TRR: 04751-0001446563, ki je odprt pri Novi KBM d.d. poslovna enota Ajdovščina.

Veseli bomo, če se boste naši prošnji odzvali ter se pridružili našim prizadevanjem. Le z vašo pomočjo bomo tudi letos zbrali dovolj prispevkov, da bomo lahko omogočili letovanje vsaj toliko otrokom kot lani, z veseljem pa veliko večim. S projektom POMEŽIK SONCU prispevamo k zmanjševanju socialnih razlik.

Jožica Humar, MDPM Ajdovščina

Žarelo v očeh

V petek, 23. maja 2008 je študijski krožek Obudimo kulturno življenje in sodelovanje z LU Ajdovščina ob tednu vseživljenjskega učenja povabil v lokavško dvorano dramsko skupino Žar. Zaigrali so nam lutkovno igrice Čarobna jasa in dvorano spremenili v pravljico

deželo. S prikupnimi lutkami ter razgibano uprizoritvijo so razveselili polno dvorano malčkov in njihovih staršev. V novi dvorani je bila to prva prireditev za najmlajše, zato smo bili še toliko bolj veseli otrok, ki so jim oči žarele od navdušenja.

Alenka Furlan

Obljube ali smeha poln Kovk

Ali je res tako težko s skupino otrok po hribu navkreber? Ali je res tako težko nasmejati sočloveka? Ali je res tako težko preprihati naša telesa?

Skavtom in skavtinjam skavtske skupine Ajdovščina-Šturje 1 je to uspelo prvega maja v taborniški hiši na Kovku in njeni okolici.

Pozabljen računalnik, pozabljena televizija. Pozdrav naravi in aktivnosti so bile naš elan na poti navzgor.

Kako plesati balet na okenski polici in hkrati oponašati motorko? To je bilo smeha!

Kako na delavnicah zbrati čim več žogic, z njimi zadeti nasprotnikov teritorij in hkrati iskati vohuna med

svojimi vrstami?! Naša telesa so se naučila svežega zraka.

Srce nam je prepevalo ob obljubah naših sester in bratov skavtov, ki so častno obljubili, da bodo skavtinje in skavti celo življenje in se za to trudili po svojih najboljših močeh.

Naj si bo skavt, starši, brat, sestra, bratranec, sestrična ali sosed, vsi smo z veseljem v srcu, vedrostjo na obrazu in novo zalogo energije občutili povezanost med sabo in pripadnost veliki skavtski družini sveta. *urška*

Sončki v Budanjah

Dobrodošli v novem vrtcu - v vrtcu Sonček v Budanjah. Tako smo si zaželeli septembra 2007, ko smo v nov vrtec vstopili otroci, starši in vzgojitelji. Smo prva generacija, ki vrtec odpiramo v tem kraju, zato je bilo nad nami toliko večje breme in zelo velika pričakovanja.

Vrtec smo sprejeli 17 otrok, od drugega do šestega leta. Sončki kot jih imenujemo, so postali prijatelji, prijatelji, ko se igrajo, ko se smehljajo in kadar jokajo. Zelo radi pojejo, plešejo, rišejo in poslušajo pravljice. Najraje pa telovadijo in se igrajo na igrišču, ki je pred vrtcem zelo lepo urejeno.

Poleg programa, ki ga vsakodnevno izvajamo, v naš vrtec prihajajo na gostovanje tudi razne gledališke in lut-

kovne skupine. Tako nam življenje in delo v vrtcu popestrijo.

Vrata odpiramo tudi staršem, šoli, krajanom in skupinam otrok iz drugih vrtcev.

V jesenskem času smo povabili šolarje, da smo se spoznali in se skupaj poigrali. S starši smo izvedli družabno srečanje s tekmovalnimi igrice in jih pogostili s pito, ki smo jo spekli sami. Skupaj smo si ogledali lutkovno igrice v gledališču Ljubljana in v kinodvorani Ajdovščina. V marcu, mesecu družine, smo starše razveselili s kulturnim programom. Pred prvomajskimi prazniki smo se z veseljem odzvali povabilu šole, da skupaj s starimi starši izdelamo mlaj. Za nas je bilo to posebno doživetje.

Obiskali so nas tudi otroci in vzgojiteljice iz vrtea Vipava, vrtea Ribnik in Hubelj. Tudi mi smo jih v tem letu

že obiskali.

Ob koncu šolskega leta smo s starši obiskali pravljico deželo Sneguljčice in sedmih palčkov v Ukancu. Pripravili bomo še razstavo likovnih izdelkov, ki so jih otroci izdelovali v tem šolskem letu. Razstava bo na ogled v prostorih osnovne šole tudi krajanom in vsem, ki nas bodo obiskali.

V vrtcu otrok prehodi zelo pomembno pot, ki v marsičem vpliva na njegov razvoj in uspešnost v šolskem obdobju, posredno pa tudi na nekatere oblike vedenja v poznejši dobi. Zato je naša prva skrb zagotavljanje prijetnega in za učenje spodbudnega okolja.

Želimo si, da bi se vsi radi vračali v naš vrtec - v vrtec Sonček v Budanjah.

Tatjana Kranjc in Klavdija Harej

Teniško igrišče v Dobravljah

Leto 2008 je za učence in zaposlene na OŠ Dobravlje jubilejno leto, saj bomo prvega septembra praznovali deseto obletnico otvoritve nove šole in športne dvorane.

Po desetih letih se tokrat veselimo nove pridobitve – v aprilu je bilo dograjeno sodobno teniško igrišče, ki ga bomo lahko uporabljali tudi za različne druge rekreativne športe. Igrišče smo predali namenu v petek, 9. maja. Fantovski ekipi 8. in 9. razreda sta se pomerili v hokeju – rezultat je bil neodločen, tako da na nobeni strani ob koncu tekme ni bilo razočaranja zaradi poraza. Po hokejski tekmi pa je prvič preko mreže poletela teniška žogica – prvi, častni udarec z loparjem je pripadal ravnatelju naše šole, g. Antonu Žagarju, ki je bil pobudnik in gonilna sila tega projekta. Na drugi strani mreže je žogico odbijal učitelj športne vzgoje, Dean Kovšca.

Igrišče je postavljeno v čudovito naravno okolje pod Mišjim brdom. Na njegovi severni strani se vzpenjajo terase s češnjem nasadom, ki lahko služijo tudi kot naravne travnate tribune, na južni strani pa se pogled ustavi na hrbtni strani šolske stavbe. Igrišče je bilo zgrajeno v rekordnih sedmih mesecih. Zemeljska dela smo pričeli oktobra 2007, ko je bil opravljen izkop terena in odvoz ogromnih količin zemlje. Sledila je betonaža podpornih zidov in utrjevanje terena. Februarja je bila narejena asfaltna podlaga, konec aprila pa je že bila postavljena zaščitna ograja okrog igrišča. Tik pred prvomajskimi prazniki je bila preko asfaltno podlage položena profesionalna prevleka supersoft dopio in igrišče je bilo s tem dokončano.

Z novimi športnimi površinami so naši učenci dobili nove možnosti za pouk športne vzgoje, ki ga v toplih pomladanskih dopoldnevih že pridno izkoriščajo.

Z igriščem smo obogatili tudi občinski program zagotavljanja različnih možnosti za prostorašne dejavnosti, saj bo v popoldanskem času namenjeno športnemu udejstvovanju odraslih in mladine. Upamo, da bomo s tem nekoliko pripomogli k zmanjševanju nezdravih načinov preživljanja prostega časa! *v.v.*

LJUDSKA UNIVERZA AJDOVŠČINA
vas vabi v programe!

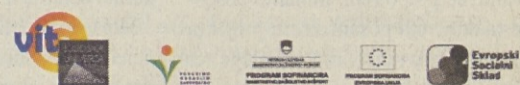
Osnovna šola za odrasle,
Trgovec, Administrator, Kuhar, Natakar,
Gostinski tehnik,
Gostinsko-turistični tehnik,
Ekonomski tehnik, Strojni tehnik,
Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM).

STROJNIŠTVO
Višješolski študij.
ORGANIZACIJA IN MANAGEMENT
Visokošolski in magistrski študij.

PRIPRAVE IN IZPIT IZ SLOVENŠČINE ZA TUJCE
Prijava za junij do 6. junija 2008.

Vabljeni tudi v tečaje MASAŽE, TUJIH JEZIKOV, RAČUNALNIŠTVA,...

Informacije in prijave na Ljudska univerza Ajdovščina, c. 5. maja 14:
www.lu-ajdovscina.si
info@lu-ajdovscina.si
36 64 750, 041 437 785

Vsaka prime.

OPREMLJENI Z IZKUŠNJIAMI.

O.K.

SKAPIN

Celovita ponudba elektrotehničnih storitev.

Peter Avbar

Prvič sem zanj slišala ob srkanju zares osvežujoče Limonade. To se je zgodilo pred nekaj leti, nato se je lotil vnovičnega mesenja štrudla, vmes pikantno dopolnil protokolarne zakuske in posladkal cukrčke ajdovske kulturne mineštrice, kamor smo za nameček kanili še ščepec prišvercane soli in ki se počasi kuha v nekaj izredno okusnega ...

Je velik perfekcionista. Njegove zgodbe so minimalistične, vendar izdelane do potankosti. Vsaka najmanjša senca na odru pripoveduje ... na drugi strani nas, gledalce, zasipa z domiselnimi miselnimi igrami, kreativnimi idejami, simboliko, novodobnimi tehnološkimi pristopi, ... Da si publika želi takšnega, sodobnega gledališkega pristopa, ki stopa v korak z aktualnimi trendi, dokazuje z vedno znova »razprodanimi« dvoranami.

Peter Avbar je širši ajdovski javnosti najbolj poznan po svojih odličnih predstavah. Ker pa je velik del te javnosti tako ali drugače vezan na šolo, ga doberšen del pozna tudi po tem, s čimer si zadnja tri leta služi kruh – je učitelj slovenščine in izbirnega predmeta Gledališki klub na Osnovni šoli Danila Lokarja v Ajdovščini, pa mentor dramskega krožka ter idejni kreator in režiser šolskih kulturnih dogodkov. Prav nazadnje nas je navdušil s premiero Martina Krpana, predstava je nastala v produkciji dramskega krožka Osnovne šole Danila Lokarja. Tudi to je eden od razlogov, da je Peter Avbar prejel povabilo na Klepet pod Latnikom (pri tem si štejem v veliko čast nalogo »soklepetalke«).

Iz vseh tvojih »javnih zgodb« je čutiti veliko razdajanje. Imaš posebno lastnost, da si okoli sebe vedno izbereš odlično ekipo sodelavcev in teh »ekip« je najbrž že precej. Priznati moram, da so se mi ob koncu Krpana, ko so te tvoji otroci poklicali na oder, kar orosile oči ... Verjetno je bilo delo s šolarji drugačno, kot je delo s člani KAŠ teatra?

Povsem drugačno, kot dan in noč. Igralec se mora poistovetiti z vlogo, to je odraslim ljudem veliko lažje razložiti in dopovedati kot otrokom. Z marsikaterim mladim igralcem je bilo potrebno naštuudirati vsak gib, vsako besedo posebej. Ur, ki sem jih porabil za to delo, že dolgo ne štejem več ... Uspeh predstave in uspeh slehernega posameznika znotraj projekta mi pomeni več. Šolsko ekipo sestavljajo igralci in »tehnično osebje« (poskrbijo za postavitve scene ter za glasbeno in svetlobno opremo). Pri oblikovanju Krpana pa sem sodeloval tudi s kolegi: predstava sta glasbeno opremila kolegica Jasmina Putnik in Peter Bajnoci. Pri sceni in oblikovanju rekvizitov pa je sodelovala Nataša Rupnik, učiteljica likovnega pouka na šoli.

Pri KAŠ teatru pa opažam, da zelo rad v ekipo pridobivam nove ljudi – svež kader. Osnovna skupina se je formirala ob Limonadi, nato pa se vsako leto pojavi kakšen nov igralški talent, ki ga vključim v predstave ter postane del ekipe. Dobivamo se po potrebi, nimamo posebnih sestankov. Ob posameznem projektu zberem skupino, razdelimo si naloge ter se sproti dogovarjamo za sestanke, ta-

krat so vsi na volji in radi sodelujejo. Si pa želim, da bi dobil generacijsko različno ekipo – tudi starejše. Za sedaj še nisem popolnoma prepričan, še ne vem, če si to upam dovoliti, potrebujem še nekaj časa, nato pa bi želel narediti predstavo iz različnih generacij. Želim si tudi, da bi potencial, ki prihaja iz šole, začel vključevati v svojo skupino, da bi se dejansko s tem začela razvijati neka kakovostna produkcija oziroma, da bi lahko s produkcijami posegli tudi više in dlje ...

Si učitelj v šoli, pa tudi učitelj v tvojem gledališču. Sta obe vlogi povezani? Kako se prepletata – pouk slovenščine in teater vendarle imata nekaj skupnega. Kaj je torej tvoja prva ljubezen?

V začetku sem si mislil, da bo zadeva zelo ločena. Ko sem nastopil delo, je dramski krožek na šoli že vodila kolegica, zato v službi niti nisem iskal nekih potešitev v zvezi z gledališčem. Ustanovil sem KAŠ teater, s katerim sem nameral v prostem času izpolnjevati željo po ustvarjanju. No, ker ne morem iz svoje kože, sem že prvo leto pripravil valetu, ki je bila nekaj posebnega in drugačnega od prejšnjih, bila je zelo spektakularna ... S tem je bila začrtana moja pot gledališkega ustvarjanja na šoli. Sedaj vodim dramski krožek ter režiram in oblikujem večino šolskih proslav – od valetu do kulturne proslave. In ker včasih zmanjka časa, zadevo »skompensiram« s povezovanjem in sodelovanjem z mojo drugo ekipo – KAŠ teatrom v skupnih projektih. Tako je bilo na primer za letošnji 8. februar: imel sem nalogo pripraviti osrednjo občinsko proslavo in osrednjo šolsko proslavo ob kulturnem prazniku, del občinske sem vključil v šolsko proslavo. Pa ne le zaradi časa, izredno dobro se mi zdi, da imajo učenci poleg dobre produkcije pred seboj odličen vzgled, da lahko tudi kot odrasel, ne samo kot otrok, doživiš svoje sanje. Z gledališčem me v šoli povezuje še izbirni predmet, sem učitelj predmeta Gledališki klub. Slovenščina pa je seveda pri meni še bolj povezana z gledališčem kot sicer. Ravnokar imamo na programu filmsko vzgojo, v šolskem letu pa si v petih in sedmih razredih vzamem tudi teden dni za gledališko vzgojo, v okviru katere izvajamo projekte s produkcijami. Učenci se torej že takoj seznanijo z mojo obsedenostjo z gledališčem. Zdi se mi, da me tako otroci dojemajo bolj sproščeno, pri gledališču dejansko »zacvetim«, hkrati pa je ta uk otrokom všeč ter jim – poleg teorije – daje tudi veliko praktičnih in uporabnih znanj ter izkušenj. Pri igri gre namreč za neko ekspresijo čustev, otroci na ta način lahko vržejo iz sebe tisto nepotrebno, se sprostiti, se naučijo sproti počistiti z negativnimi emocijami, postanejo bolj samozavestni. Gledališče je tudi odličen »mehčalec« odnosov.

Od kdaj in od kod želja po učiteljevanju ter od kdaj ljubezen do gledališča? Kakšno vlogo je v tvojem gledališču odigrala družina, kakšno okolje? Kako je potekala tvoja pot?

Od nekdanj sem si želel postati igralec – to je še vedno moja želja, ki jo sicer kompenziram s tem, da sem tako službo kot svoj prosti čas povezal z gledališčem. Je pa res, da bi si želel pridobiti dodatnih znanj. Ugotovil sem, da je režija tisto, v čemer sem zares dober. Nekoč si želim narediti spektakel, v katerem bi uresničil vse svoje ideje ... ne upam niti pomisliti, koliko denarja bi potreboval ...

Moja prva gledališka izkušnja sega zelo daleč nazaj – z bratom, dvojčkom Markom, sva na neko silvestrovo v naši dnevni sobi

pred domačo publiko uprizorila mojo prvo pravo predstavo, mislim da o zeljnati glavi, našel sem jo v Cicibanu. Nato sem skoraj vsako leto nastopal v predstavah za Miklavža. V 4. razredu sem se vnovič lotil »velikega« projekta – s sošolci smo sami, brez mentorjev, uprizorili predstavo, sam sem izbral besedilo, določil igralce, režiral in tudi zaigral. V dramski krožek Milene Vidmar sem se vključil v 8. razredu, takrat sem tudi začutil, da si želim ukvarjati se z gledališčem. Od tedaj praktično ni minilo leto, da ne bi oblikoval odrskega projekta, bolj ali manj samoiniciativno, ob pomoči prijatelja Mateja. Odtlej se tudi razvija moj občutek, okus – estetika, ki sem jo podedel po mami. Zanimale so me predstave, spremljal in poiziral sem vse o gledališču. Morebiti sem prav skozi ta moja iskanja pridobil ogromno znanja, ki mi ga sicer ne bi mogla dati nobena šola.

Po 3. letniku srednje ekonomske šole v Sežani sem se priključil gledališkemu krožku, takrat ga je vodil Bojan Podgoršek, s katerim sva ustvarjala različne recitale in tam sem se verjetno za vedno zapisal teatru. Takrat sem namreč videl, da postajam vedno boljši, odziv publike je v meni dvigal samozavest in voljo, da si počasi drznem sam začeti ustvarjati lastne zgodbe. Logična posledica vsega tega je bil poskus opravljanja sprejemnega izpita na AGRFT, ostal sem med nekaj stotimi tistih, ki nismo bili uspešni. Nisem želel zgubiti leta, zato sem se lotil slovenščine ter ugotovil, da je bila izbira zelo dobra. Tudi zaradi tega, ker sem po srečnem naključju že prvo leto mojega študija dobil delo biljeterja v ljubljanski Drami. V petih letih sem si ogledal takorekoč ves njen repertoar. Zanimivo je, da sem spremljal dogajanje v Drami od časov, ko se je začela »pobirati«, pa vse do tedaj, ko je postala evropsko primerljiva gledališka hiša. Bistvena razlika, ki sem jo opazil med prej in sedaj, je »gledljivost« predstav oziroma izbira repertoarja, ki daje večji pomen gledalcem, ne pa samo umetnosti igre, kajti prav ta »umetnost« je lahko marsikdaj preveč in odveč. No, iz tega obdobja je zanimiva tudi zgodba o mojem statiranju v ljubljanski Operi. Nastopil sem v Nabuccu, igral sem vojaka, to je ena od epizod v mojem življenju, ki je ne bom nikoli pozabil. Sicer pa sem v času študija obiskoval tudi Dramsko šolo Barice Blenkuš ter se praktično preizkušal na odrskih deskah nekdanjih Španskih borcev.

Pa tvoj odnos do staršev, do okolice? Kaj nosiš s seboj?

Svoje starše zelo spoštujem, prav onadva sta me naučila spoštovanja do vseh, še posebej do starejših. Morebiti sem včasih celo preveč spoštljiv, vendar se mi to vrača. Moja filozofija je, da imajo starejši ljudje pravico do spoštovanja, tudi zaradi tega, ker imajo za seboj vsak svojo življenjsko izkušnjo. Zame je to vrlina – biti spoštljiv do okolja nasploh. Poleg pozitivnega odnosa do sočloveka sta mi privzgojila tudi občutek odgovornosti. Prav gledališče je zame svetinja in ne dovolim, da ljudje, ki imajo kakršenkoli stik s tem, malomarno opravljajo svoje zadolžitve. Moti me, da svoje delo opravijo na pol, neodgovorno, da svojo odgovornost prelagajo na druge ... verjamem, da nekatere to moti.

Sem pa tudi perfekcionista, tega pa ne pripisujem svoji družini, pravzaprav ne vem, od kod ta moja lastnost, vendar sem je kar vesel, saj hočem biti »stoprocenten«, čeprav na koncu nikoli ne dosežem stotice, pa vendar sem veliko bliže, kot če bi že med delom popuščal in opravičeval spodrsiljaje.

Ko si se po študiju vrnil v Ajdovščino, si začel z novimi zgodbami. Za Ajdovščino je eden pomembnejših kulturnih projektov vrnitev Štrudlfesta, ki bo letos jeseni že v tretje zadišal pod tvojo taktirko. Kako je organizirati takšno, večdnevno prireditev, si zadovoljen z odzivi (publike, pokroviteljev, ne nazadnje občinske politike) in kaj nas seveda čaka v jeseni?

Moram priznati, da mi je bila še lani

organizacija take prireditve v veliko breme. Nimam se za dobrega organizatorja, mogoče se podcenjujem ... Ker pa je projekt iz leta v leto zastavljen ambicioznejše in se vanj vključuje vse več ljudi – tu naj omenim ekipo Kaš teatra, ki se je letos »stoprocentno« angažirala in smo s pripravami na festival začeli že v začetku leta – je zame delo lažje in se lahko osredotočim bolj na zadolžitve, v katerih sem dober, otvoritveni spektakel, letos poimenoval Prvi zmenek. Več interesa bi pričakoval od občinske politike – gre vendarle za kulturni festival, ki iz leta v leto prerašča v nekaj svežega in kaloričnega za ajdovsko kulturno življenje. Verjamem, da se bo sčasoma tudi za financiranje s strani ajdovskega gospodarstva pokazalo več interesa. Nenazadnje gre za promocijo celotnega mesta in njegove »duše«. Mesto z dušo je lahko velik turistični potencial.

Tvoja matična skupina pa je vendarle KAŠ teater. Limonada je bila za Ajdovce zares nekaj izredno osvežujočega. Si pričakoval tako dober odziv? Predvsem pa – kaj nam KAŠ teater pripravlja novega?

Ajdovci so nas od začetka našega obstoja neverjetno dobro sprejeli. Mogoče so zato tudi sami »krivi« za naš vzpon in neverjeten elan. Pred takim občinstvom se človek želi večkrat pojaviti. Limonada je bila delana za občinstvo, vanjo pa sem vključil dovolj provokativnosti in »ne-klišejških« komičnih elementov, da je v trenutku požela občudovanje. Uspeh pripisujem tudi presenečenju, saj je bila tovrstna oblika predstav sploh za manj razgledano domače gledališko občinstvo nekaj novega in drugačnega.

Poleg režije ti je očitno blizu tudi scenografija. Tvoj prepoznavni znak je postala igra z lučmi na sicer minimalistični, a zelo povedni sceni. Kako ti vedno uspe doseči tisti pravi vtis, podati tisto pravo simboliko, ki je močna podpora zgodbi, ki jo ustvarjaš?

Že od nekdanj rad ustvarjam monumentalne stvaritve, obseden sem z velikostjo, veličino, ki je enostavna in dovolj sporočilna. Rad se igram s svetlobnimi efekti, vendar bi za kakovostno svetlobno produkcijo potreboval sodobnejši svetlobni park, žal tega Dvorane prve slovenske vlade ne omogoča. Rešujem se s poceni rešitvami, ki ravno tako odtehtajo drago produkcijsko opremo in tudi z iznajdljivostjo. Seveda pa se scenska podoba mojih projektov rojeva vzporedno z ustvarjanjem zgodbe, ob pisanju scenarija si vedno domišljam tudi sceno, zato imajo včasih moji scenski sodelavci težave z mano, ker imam že do potankosti izdelano scensko podobo predstave.

Peter Avbar je vedno bolj prisoten v družabnem, pa tudi družbenem življenju Ajdovščine nasploh. Poleg tega, da kreiraš velik del družabnih dogodkov, tudi drugače spremljaš kulturno dogajanje našega mesta. Se ti zdi, da gre v pravo smer?

Da se kolo družabnega življenja vrtilo v pravo smer, sem začutil v letu naše prve premiere, 2005. To kulturno življenje je začelo vrteti iz vseh por družbe. Takrat so začeli delati upokojenci, ustanovilo se je društvo Sax, KAŠ je začel vabiti na različne kulturne produkcije. Mislim, da se pri nas trenutno dogaja višek društvenih dejavnosti, kar se kaže nasploh v Sloveniji. V prvih letih tranzicije smo očitno imeli preveč drugih nalog, da bi se posvetili kulturi in družabnemu dogajanju. Sedaj pa, kot da bi želeli ljudje na svoj kulturni način pokazati, kaj vse smo dejansko v teh petnajstih letih zamudili in spustili. Spominjam se tradicije na vaseh, potem

je prišla tranzicija, vse je bilo kaotično in postavljeno na glavo, pred nekaj leti pa so ljudje iz niča dobesedno eksplodirali. Ta razvejana kulturna dejavnost pa zna na drugi strani biti tudi svojevrsten upor družbenemu sistemu. Mediji nam podtalno vsiljujejo informacije, ki jih dejansko ne potrebujemo in jih prevzemamo kot vzorec! Kapitalistična miselnost nas dela prazne, če se človek ukvarja samo z zadovoljevanjem fizičnih potreb, če se na sprehod odpravimo v trgovski center, če gledamo televizijo, smo zatopljeni v računalniški monitor, potem ne moremo uresničiti svojih ambicij. Ta pasivnost človeka je po godu voditeljem, nam pa se ne ljubi niti upirati več. Smo sužnji kapitala, posledice pa so že tu.

Znotraj ajdovskega kulturnega življenja pa me najbolj moti to, da kulturna društva še vedno ne znajo sestati skupaj in se dogovoriti za program. Že mama mi je pripovedovala, da je v Ajdovščini pač tako, da vsak dela po svoje ... Želim si, da bi se v naslednjih letih ustvarilo neko jedro, kjer bi se srečevali vsi kulturniki ter skupaj načrtovali našo kulturno prihodnost. Saj delujemo na tako zelo majhnem tržišču, da lahko vsi preživimo edino s skupnimi dogovori.

Če bi imel moč odločanja (si morda želiš postati politik?) – je kaj, kar bi želel spremeniti? Kako bi ti peljal kulturno življenje v naših krajih?

Ne, politika me ne zanima, se pa zavedam, da ima ravno ta »dejavnost« največjo možnost odločanja nad vsem, kar se dogaja okoli nas. In včasih si želim, da bi imel to moč in spremenil nekatere stvari, ki me motijo. Z vsako potrditvijo, »aplavzom« s strani ajdovskega občinstva, se vse bolj zavedam svojega poslanstva v domačem kraju, okrepi kulturno udejstvovanje, dvigniti ga na višjo raven in zagotoviti kar se da ugodne možnosti razvoja kulture v dolini. Kljub temu, da se nekateri izgovarjajo na zdravo gospodarstvo, ki naj bi bilo pogoj za razvoj drugih dejavnosti, sem mnenja, da mora biti kultura neodvisna od politike in gospodarskih dosežkov in to lahko tudi je. Vem, da se lahko z minimalnimi sredstvi izvede kakovostno produkcijo. To sem do sedaj tudi dokazal. Nema lokdaj so sredstva za izvedbo prišla tudi iz lastnega žepa. Želja po kakovostni očitno pretehta materialni položaj.

Kot da bi se zgodbe ponavljale... Ti na potepu skozi ajdovske ulice zadiši kdaj po Pilonu, Lokarju, Klemenčiču? So ti naši veliki možje tudi tvoji vzorniki? Znamo Ajdovci dovolj dostojno ohranjati spomine?

Vonj po velikih Ajdovcih zaznam, ko se sprehajam po Prešernovi ulici, mimo Pilonove galerije, Lične hiše, Turistično-informacijskega centra, Dvorane 1. slovenske vlade in mimo končno z umetnostjo zapolnjenih izložb naših starejših someščanov. Tukaj se odvija živa kultura, na katero bi bili ponosni naši veliki ustvarjalci. Vsak od njih se mi je na poseben način vtisnil v zavest, zdi se mi, da vse bolj razumem njihovo za nekoga nerazumljivo pehanje po »kulturnih kalorijah«. Zagotovo so moji vzorniki, še posebej Klemenčič, v njegovem delu iščem vzporednice, želim si, da bi ustvaril tudi jaz nekaj tako imenitnega, kot si je drznil prvi slovenski marionetni lutkar ... in ne dvomim, Ajdovci smo ponosni na svojo kulturno dediščino, le naučiti se jo moramo pokazati drugim.

Za konec pa še misel za Ajdovke in Ajdovce.

Čakam trenutek, ko bo Ajdovščina zadihala z enimi pljuči. Ko bomo ponosni na vsak dogodek našega mesta in ga bomo jemali kot dodano vrednost našemu bivanju in ne le kot nepotrebno »zgago« in nadležen hrup. Taka priložnost je že konec junija, ko se pripravlja Njoki summer festival in seveda v septembru s festivalom gledališča, glasbe plesa in filma – Štrudlfestom 2008.

Pod Latnikom sem s Petrom klepetala
Sanda

Vista oživljena

mlečnozobih fantičev napravila prave, vojske vredne može. No, obveznega služenja vojaškega roka že dolgo ni več, leta 2002 uvedena prepoved prirejanja vist pa je z močno propagando za službovanje v Slovenski vojski tudi ukinjena. Tako so po nekajletnem premoru po naši dolini (in tudi drugih slovenskih krajih) vedrili (in na trenutke tudi »težili«) mladci, ki so dobili povabilo povabila za pridružitve Slovenski vojski. Koliko jih bo zares služilo naši domovini ni znano, dejstvo pa je, da so vsi srečno preživeli iniciacijo iz fanta v moža.

sh

Nekega lepega majskega dne so nas že navsezgodaj presenetili okrašeni vozovi, polni »frišno« polnoletnih fantov. Izkazalo se je, da gre zares za obujanje starega tradicionalnega običaja – »viste« – ki naj bi iz

Kosovelovci v Franciji

V nedeljo 4. maja, točno ob 22. uri, takoj za tem, ko smo v prtljažnike avtobusa stlačili kovčke, obleke, dva večja buča in skrivnostno število petlitrc, pa še mortadelo, sir, kruh in seveda sokove in vodo, zasedli sedeže, smo se podali na 20 urno, nočno vožnjo proti Franciji.

pregled na tisto malo možnosti za preživetje, ki so jih imeli prvi mladi fantje, ki so se izkrcali, in kasneje še ogled spominskega parka, ki nikogar ni pustil hladnega. Da, tu se je pisala zgodovina. Po krajšem postanku v mestu Ruen, kjer so usmrtili Devico Orleansko, smo prispeli v Melun. Pristrčen sprejem gostiteljev, nastanitev po njihovih domovih. Mešanica angleškega, francoskega in še kakšnega jezika, ki so nam pomagali pri sporazumevanju, že je bil tu četrtek. Dan smo začeli s sprejemom pri županu mesta Melun, si nato ogledali grad finančnega ministra Ludvika XIV., po zgledu katerega si je kralj Ludvik postavil Versailles, popoldne pa smo si privoščili avtobusni ogled Pariza, se peš povzpeli do bazilike Sacre Coeur, zvečer pa ponovno lomili jezike pri naših domačinih. Petek pa je že bil dan, ko smo po krajšem pohajkovanju in ogledih, začeli priprave na večerni koncert v cerkvi v okolici Meluna. Pričakala nas je nabito polna cerkev, ki nas je pozdravila s pravimi ovacijami. Lahko se pohvalimo: res dober koncert. Ko ti gre, ti pač gre in prav tako kvalitetnemu koncertu so lahko prisluhnili tudi naši gostitelji in vsi drugi, ki so se zbrali drugi večer, v še večjem številu v katedrali v Melunu. Po krajšem druženju po koncertu, je sledilo ganljivo slovo od naših prijaznih domačinov in potem nočna vožnja, tokrat z manj polnimi prtljažniki preko Nemčije proti domu.

Lahko bi rekli popolno potovanje, ki je bilo polno dobre volje, ogledov znamenitosti in tistih drobnih pristrčnih dogodkov, o katerih pa tu ne bomo pisali. Čeprav naši prijatelji iz Meluna tega verjetno ne bodo brali, jim pošiljamo res iskreno, pristrčno zahvalo za gostoljubje, saj so nam na široko odprli svoje domove. Hvala vsem, počutili smo se kot doma. Bilo je nepozabno.

Marjan

Pohod po Angelski Gori

V nedeljo, 11. maja, je v organizaciji Turističnega društva Okno potekal že drugi tradicionalni Pohod po Angelski gori. Ker je bilo vreme pohodnikom izjemno naklonjeno, se nas je na zbornem mestu – pred zadružnim domom na Otlici, zbralo okrog 130. Pot nas je vodila skozi Penklerijo po robu Gore do Črnih sten, pod Sinjim vrhom do na novo obnovljenega taborniškega doma na Kovku, se nato povzpela do Ojstrice in nazaj proti Otlici, kjer smo se lahko okrepčali z golažem, kapljico rujnega ali čim podobnim.

Ker smo Gorjani zgovorni ljudje, dolčas. Za to je najprej poskrbel nam med potjo nikakor ni bilo naš rojak, zbiratelj ljudskega blaga

in pbnavalec Gore, Franc Černigoj, ki nam je na parih obiskanih mestih neposredno spregovoril o znamenjih na Gori. Člani društva so poskrbeli, da naša grla niso ostala suha niti med potjo. S pijačo, ki je bila v toplem majskem dopoldnevu še kako dobrodošla, so nas pričakali na poti – pod Sinjim vrhom. Na Kovku nas je gostoljubno sprejela vodja taborniškega doma, Tjaša Brataševc, in nam razkazala dom, ki je pred kratkim dobil čisto novo podobo. Tu so nas prijetno presenetili tudi zvoki harmonike, kitare in basa v izvedbi domačih glasbenikov.

Pohod smo zaključili okrog enih popoldan, v upanju, da se drugo leto ponovno srečamo.

Marijan Peljhan

Od Peliconovih do Trsta!

Društvo Zdravljica je imenitno izpeljalo pohod z Lozic v Trst, po poteh, ki so jih njega dni uporabljali predniki. Trst je mnogim nudil možnost preživetja, številnim pa je predstavljal tudi odskočno desko v boljše življenje. S pohodom, ki se ga je udeležilo več kot 40 ljubiteljev hoje, so sočasno obeležili 80-letnico množičnega odhoda Lozičanov v Ameriko.

Začetek pri Peliconovih na Lozicah.

Nekdaj so iz Lozic in drugih zgornjevipavskih vasi nosili v Trst domače pridelke in izdelke in si za skromen iztržek v velikem mestu kupili potreben živež, morda kakšen priboljšek ali potrebščino. V jerbasih so romala v Trst v glavnem jajca, kakšna 'ciba', obvezno pa so imele ženske s seboj sirkove metlice. Pristaniški in svetovljanski Trst je bil tudi za prebivalce Vipavske doline sinonim za boljše življenje in pogosto odskočna deska na poti čez lužo. Solidno življenje kmetov, ki je do prve svetovne vojne temeljilo na prihodkih od vinogradništva in vinarstva, se je pod Italijo z Mussolinijevo drugačno gospodarsko strategijo spremenilo v zgolj boj za preživetje. Ob raznarodovalni politiki fašizma je v marsikateri hiši hitreje dozorela odločitev, da je treba zapustiti rodno grudo in se podati v obljubljeno deže-

lo. Do prave kolektivne migracije je prišlo leta 1928, ko se je velika skupina Lozičanov skupno podala s trebuhom za kruhom. Ponje je prišel celo avtobus in jih popeljal v Trst, kjer so se vkrcali na čezoceaniko. Zbirno mesto na Lozicah je bilo tedaj pred Peliconovo gostilno in tudi 80 let pozneje se je spominski pohod začel z istega mesta. Domačinka Mojca Vrtič je pohodnikom za uvod orisala takratne razmere in jih skozi spomine in pričevanja izseljencev dopolnjevala med postanki vse do Trsta.

Pohodniki so najprej prečili potok Močilnik, se z Rebra spustili v dolino Pasjega repa, se povzpeli na Vrhé in čez suho strugo Raše prispeli na Kras, kjer so si pohodniki pri loziških novodobnih izseljencih večkrat privezali dušo, na nekdanjem mejnem prehodu Fernetiči pa sta jih pozdravila tudi župana občin Sežana in Repentabor Davorin Terčon ter Aleksij Križman. Nista se mogla načuditi, s čim so si Vipavci v Trstu nekdanje izbrili 'tržno nišo', namreč s sirkovo metlico, ki jo je simbolno prinesel s seboj Alfonz Rosa.

Od obeliska na Opčinah je sledil hiter spust do cerkve v Rojanu, kjer jih je prevzel Sergej Pahor in jih, kot da pohodniki po desetih urah hoje še

niso utrujeni, popeljal okrog tržaških mestnih znamenitosti, seveda tudi na stari pomol ob legendarnem Rusem mostu, kjer je marsikateri Lozičan zadnjič poljubil domačo zemljo. Vožnja z znamenitim openskim tramvajem, pa ogled kmečke hiše v Repnu in cerkve v Tabru so bili samo še posladki na sicer napornem dnevu. Da bo za udeležence nepozabnem, je z brezhibno in domiselno organizacijo poskrbel vodja pohoda Boštjan Nabergoj s sodelavci iz društva Zdravljica, nekaj pa je dodalo tudi hoji prijazno vreme. peco

epp

Trst je naš!

ZAPOSILITEV

DOMETAL

 DOMETAL d.o.o.
 Dolenje 23/a, 5270 Ajdovščina
 Tel. +386 (0) 5 368 60 80
 Fax. +386 (0) 5 368 60 81
 E-mail: zoran@dometal.si

Smo sodobno slovensko podjetje, ki se ukvarja z razvijanjem in proizvodnjo kovinskih izdelkov serijske proizvodnje, ter z razvojem in konstruiranjem alternativnih strojev in naprav po željah in zahtevah kupca. Zagotavljamo vrhunsko kvaliteto izdelkov, o čemer priča stalna rast in širjenje proizvodnje ter prodaje izdelkov po vsej Evropi.

Svojo razvojno vizijo želimo graditi skupaj s svojimi zaposlenimi, zato iščemo mlade kadre, ki želijo svojo poklicno pot oblikovati skupaj z nami.

Zaposlimo mlade s poklicno ali srednješolsko katerekoli smeri, zaželena pa je izobrazba v strojni ali kovinski stroki. Osebam z osnovnošolsko izobrazbo nudimo tudi možnost priučitve, prekvalifikacije ali dodatnega izobraževanja za delo, ki ga ponujamo.

Nudimo možnost nadaljnega šolanja in neformalnega izobraževanja, prilagodljiv urnik, stimulatívno plačilo ter predvsem dolgoročno zaposlitev in možnost poklicnega in osebnega razvoja v mladem in uspešnem kolektivu.

Vaše ponudbe s kratko osebno predstavitvijo pošljite na naslov: Dometal d.o.o., Dolenje 23, 5270 Ajdovščina ali na e-mail: zoran@dometal.si. Več informacij dobite na www.dometal.si ali na tel. 041 645 108 – Zoran Kete.

Delavci Športnih centrov Slovenije

Navdušeni nad srečanjem!

V petek, 16. maja, je na ajdovskih Policah potekalo 1. srečanje delavcev slovenskih športnih centrov. Zbralo se je kakšnih 130 predstavnikov upravljavcev športne infrastrukture, na čelu s predsednikom združenja, ki je srečanje izkoristilo še za predstavitev prvega kataloga Športni centri Slovenije.

Naš Zavod za šport Ajdovščina pa je priložnost izkoristil še za otvoritev poletne počitniške sezone v Avtokampu Police. Športni delavci so se v Ajdovščini zbrali že zjutraj. Organizator jim je pripravil športna tekmovanja ter pohod - vreme je preprečilo nekoliko daljšo turo do Otliskega okna - zato pa je bilo jako zanimivo tudi na Naravoslovni učni poti do izvira Hublja, nato pa

so se poučili še o daljni zgodovini Ajdovščine, ogledali so si arheološko zbirko v Muzeju v Ajdovščini - ta ogled jim je pripravil TIC Ajdovščina, ki je športne delavce zasul tudi z našimi info-zloženkami. Zgodaj popoldne so se vsi skupaj zopet zbrali na Letnem kopališču Police, kjer jih je pozdravil tudi župan Občine Ajdovščina Marjan Poljšak. Zveza športnih centrov je razdelila prva priznanja najboljšim ter ponovno na kratko predstavila katalog. Nato pa so se športni delavci zavrteli ob zvokih tria Dado. Največja gneča pa je bila ob mizici vinske kraljice zelena, Mojce Ferjančič, ki je na pokušino ponujala odlična vipavska vina. Prav predstavitev kataloga je bila osrednja tema novinarske konference, ki je potekala istega dne dopoldne. Gre za obsežno delo - podatki so se na uredništvo stekali kar okoli dve

leti. V katalogu je predstavljenih preko 50 športnih centrov iz vse Slovenije ter njihova športna infrastruktura. Gre za prvi popis javne športne infrastrukture in njenih skrbnikov v Sloveniji, torej je publikacija več kot dobrodošla informacija tako za športne, rekreativne, kot tudi za turistične delavce in druge profile. Zbornik je na ogled tudi v TIC Ajdovščina. Robert Krkoč, direktor Zavoda za šport Ajdovščina, je srečanje izkoristil za odprtje Avtokampa Police, ki je zaživel lani avgusta. Borov gozdček za Letnim kopališčem Police je preko zime in pomladi doživel še nekaj lepote operacij, prav nazadnje je bila urejena pot skozi kamp, ki ponuja prijetne koticke za postanke gostov v našem mestu, ne nazadnje pa se da na Ajdovskem z malo domišljije odlično preživeti tudi počitnice. sh

Vseživljenjsko učenje

S slovesnim odprtjem v Mariboru se je v petek, 16. maja, tudi uradno pričel Teden vseživljenjskega učenja (TVU), ki ga v Sloveniji praznujemo že 13 leto.

Namen TVU je širiti zavest o potrebnosti učenja v vseh življenjskih obdobjih ter njegovi prisotnosti v vseh življenjskih okoliščinah, prispevati k najširšemu razumevanju vseživljenjskega učenja, ki se ne omejuje le na izobraževanje in usposabljanje za delo, temveč priznava tudi pomene in poti za doseganje drugih vrednot, na primer osebnostne rasti in sožitja v skupnostih.

Spodbujati želi vedoželjnost in pozitivno naravnost do učenja ter spremenjati ustaljene predstave o njegovi (ne)dostopnosti, prispevati k temu, da bi postal glas učečih se vse bolj slišen in vpliven. Tekst o namenu TVU je povzet po gradivu Andragoškega centra Slovenije (ACS), ki je pobudnik in organizator Tedna vseživljenjskega učenja v Sloveniji. Vsako leto podeljuje tudi priznanja posameznikom in skupinam za izjemne učne dosežke in uspehe pri izobraževanju. Tudi v našem okolju so tako priznanje v preteklosti že prejeli Društvo podeželskih žena s Predmeje, Kulturno-umetniško in izobraževalno društvo POC, Projektno učenje za mlajše odrasle PUM (Ljudska univerza Ajdovščina) in Skupina Žar pri Društvu Most - Univerzi za tretje življenjsko obdobje.

V vsej Sloveniji Teden vseživljenjskega učenja ustvarja nad 620 prirediteljev, ki so in še bodo, izpeljali blizu 4.300 izobraževalnih, informativno-svetovalnih, kulturnih, družabnih in promocijskih dogodkov.

Ljudska univerza Ajdovščina je k sodelovanju povabila preko 20 izvajalcev, ki so v tednu od 17. maja do 25. maja 2008 skupaj pripravili preko 40 različnih prireditev ali dejavnosti (Center za razvoj podeželja Trg Vipava, Center za usposabljanje invalidnih otrok JPV Vipava, Dom starejših občanov BOR, Društvo Špura, Društva iz Hiše mladih, Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo, KS Erzelj, Lokavec in Žapuže, Lična hiša, Medobčinsko društvo ZPM Ajdovščina, Mladinski svet, Območna obrtna zbornica Ajdovščina, Posoški razvojni center, Razvojna agencija ROD, Zdravstveni dom Ajdovščina in Zavod RS za zaposlovanje ter številni posamezniki).

Prireditve so vključevale vse starostne skupine in raznolika področja ter s tem nazorno pokazale, kako je učenje vpeto v vsakdanje življenje vsakega posameznika. Nekaj utrinkov o prireditvah Tedna vseživljenjskega učenja je na spletni strani Ljudske univerze Ajdovščina www.lj-ajdovscina.si.

Izložbe so oživele

Se tudi vi kdaj z nostalgijo ozirate v prazna in zaprašena izložbena okna zapuščenih lokalov znotraj starega, romantičnega središča našega mesta? Se še spominjate življenja v teh oknih?

Se še spominjate časov, ko je prav to staro središče našega mesta živahno utripalo ob vsakodnevnih opravkih domačinov... Ni tako zelo dolgo tega, ko nam je mestni utrip začel uhajati na obrobje in okna so

ostala prazna.

V mesto pa se vrača živahnost, izložbena okna oživljajo! Društvo MOST, Univerza za tretje življenjsko obdobje je vdahnila novega življenja našim starim ulicam. V pozabljena izložbena okna so razstavili svoje izdelke: slike, fotografije, scenografije, rokodelske in kamnoseške umetnine, rezbarije, intarzije,...

Ideja, ki je poživila mestni utrip ter zopet ustavlja ljudi v starem mestnem središču, pred izložbenimi okni. Le da se tokrat ne drži za glavo nad obupno visokimi cenami, pač pa občudujejo spretnosti ter umetniški izraz

članov ustvarjalnih delavnic znotraj društva MOST.

Razstave najdete v mnogih izložbah po starem delu mesta: za okni nekdanje banke, v nekdanji samopostrežbi, Peku, Veltingu, ... Ustavite se in uživajte! sh

Vetrišče

Bojan Bizjak Zakawsky

Majsko vzhajenje se je zamešalo z dežjem in z burjo, ki brzkone obira prve vipavske češnje, nekdanj tako znane in čislane pri meščanih v Trstu. No, časi se menjajo, okusi tudi, le narava izvaja svoja ponavljanja. Pri tem je tako vestna, da ničesar ne pozabi, niti tega ne, da zna delati potrebe in poplave. In koga še skrbijo tisoči ranjeni, tisoči, ki so izgubili vse, tam daleč, tam na drugi strani; samo, da nam gre dobro ...

Pa imamo tudi mi svoje potrebe in pretese, le da se merijo z drugačnimi pripravami in v drugačnih razmerah. Ja, skušnja potresa je nedvomno dovolj velik opomin, da je narava gospodar svojih sil. Ekologi že dolgo svarijo, da

smo brezsrarni uničevalci narave, da posegamo v ravnotežja, ki nas osmišljajo. Ampak, da se zadovolji apetit po dobičkonosnosti, se pozabi tudi na takšna svarila. Slovenija je mila lepa država, ki pa ima do okolja dokaj nesistemski pristop. Zakonodajca je sicer izdelana v okviru nekih skupnih evropskih meril, vendar so lokalna okolja sila različno sprejemljiva za takšno vrsto predpisov. Na vipavskem je na nek način onesnaževalka tudi burja. Ker prav veliko in pridno kolesarim med polji in obrežji, vidim polivinilno dekoracijo, ki jo burja pušča na vejah. V zimskem času, ko je vejevje golo, so to do neke mere fantastične inštalacije; kot da bi se Eol hotel igrati umetnika in bi delal te polivinilne strašljivke na vejah, ki jih rašča skriva. Morda bi to bila še ena tema za fotografije in za turistično pikantnost. Težko je preprečiti, da bi pri takšni količini vinilne embalaže omejili ta ples, to razobešanje teh čudnih zastav našega potrošništva. Pa to zagotovo ni največja nadloga, ki tare to dolino. Ekološko je mejno obremenjena, brzkone še najbolj zaradi intenzivnega tretiranja kmetijskih zemljišč z vso sodobno kemijo, ki sicer pripomore k zadovoljivim hektarskim donosom, ampak na dolgi rok, se zem-

lja spreminja v nekakšen zbirnik kemijskega asortimana, ki se le deloma razgradi. No, tudi pomanjkljiv nadzor nad uporabo vseh teh močnih strupov je šibak in sistemsko slabo dograjen. Menda se spominjate afere pogina čebel, pa zlivanja mleka, pa sežiganje sadnih nasadov, pa ... Naštevanje je odveč. Vsekakor se vse začne in konča pri posamezniku in njegovi zavesti. Strokovnost uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev je večja kot pred leti, v to ne dvomim, ampak past se skriva v intenziteti teh sredstev, ki so nujna, če hoče nekdo biti tržno uspešen. Vendar smo spet pri posamezniku in njegovi zavesti. Videl sem že kmeta, ki je izpiral traktorsko škropilnico kar v reko Vipavo. To najbrž ni osamljen primer, vendar kmetje niso nič krivi, prav nič, ker se pač znajdejo po svoje. Kriva sta zakonodajca in tržni nadzor. Zakonodajca bi morala stimulatивно urejati to področje, država pa bi morala organizirati dodatna izobraževanja na tem področju in poskrbeti za infrastrukturo, ki bi omogočala zbiranje odpadnih kemijskih pripravkov na kmetijsko intenzivnih področjih. Še kot študent agronomije sem skupaj s kolegi pripravil projekt, ki bi reševal problem intenzivnega kemijskega intenziviranja na kmetijskih površinah. Za vinogradniška območja smo imeli v načrtu posebne ploščadi, kjer bi vinogradniki varno pripravljali mešanice škropiv in jih tam tudi izpirali, ti izpirki bi se zbirali v nepropustnih cister-

nah, od tam pa bi jih lahko prečrpali v transportne cisterne, ki bi te izpirke odpeljale v center za neškodljivo uničenje le teh. V takšni fitofarmaceutskih postajah bi bila tudi realna možnost nadzora nad uporabljenimi sredstvi in bi se tudi sprotno dograjevala strokovnost in informacijska podpora uporabnikom. Logistično to danes ne bi bil nikakršen problem, saj so kmetje kar dobro opremljeni s traktorji, zdi pa se mi, da so škropilni agregati ponekod že zastareli in ekološko že nekoliko dvomljivi (puščanje šob in tesnil- večja poraba na hektar). No, če bi obstajal tak fitofarmaceutski center, bi bilo možno tam tudi organizirati izposajo sodobnih škropilnih agregatov. Ja, pa je to ostal le projekt, nad katerim se je eden od takratnih asistentov sicer zamislil, dva profesorja pa sta mi rekla, da sem iluzionist. Menda res, ampak slej ko prej se bo morala kontrola nad temi sredstvi sistematičirati, ker bomo sicer imeli opravka s kemijskim vandalizmom v agrarno intenzivnih področjih.

Politična volja za urejanje ekološke problematike je šibka. Tudi globalno gledano je na tem področju še veliko nedorečenosti. Sicer obstaja nekaj sporazumov, ki pa so zgolj politična kozmetika za mednarodne korporacije, ki neusmiljeno izkoriščajo vsakršno okolje za pridobivanje dobička. Iz tega dobička pa se le malo denarja vrača v sanacijo okolja. In tu je zakonodajca najšibkejša. Morala bi se ustanoviti po-

sebna ekološka davčna sfera, ki bi korporacije prisilila, da bi se del dobička akumuliral v sanacijske sklade. Ja, še ena iluzija. Ampak iz iluzij se je rojeval razvoj. Da pa bi se politična volja okrepila in bi se rojevali novi zakoni, ki bi rešili nekatere nedorečenosti, bi se morali začeti učiti na novo spoštovati svoje okolje, poskrbeti za kvalitetna izobraževanja, stimulirati dejavnosti, ki ozaveščajo potrošnike, katere embalaže so okolju prijazne in še in še. Preveč bi bilo naštevanja, kaj vse bi morala narediti in to naštevanje bi bilo podobno političnim programom, ki preveč obljublajo. Demokratična svoboda pač dovoljuje tudi zastrupljanje skupnega prostora, kar ni prav nič demokratično. To bi lahko primerjali s skupno hišo, v kateri bi bilo nekaterim dovoljeno po mili volji svinjati in odlagati strupe kemikalije, kjer bi se jim zahotelo. Prav dolgo takšno stanje ne bi trajalo. Realnost zasvinjanega okolja se že pojavlja - Neapelj recimo, ampak, kaj pa mi. Bomo mi pometali pred svojim pragom, ali pa bomo to prepustili naši dobri stari burji, kaj?

Na rob poletja bomo zavihrali z nasmehom in se čudili naravi, ki nas osveži in nas prepriča, da je življenje vredno hrepenenja in dočutevanja lepote, ki se rojevajo pred nami, vedno znova, žilavo in neuničljivo - mar res? No, dovolj pisanja. Zdj bom odnesel še smeti, sortiral jih bom, pa vi? Naj vas svetloba objame in dovolite upanju, da vzbrsti v lepši svet.

MIP
MESNICA
V CENTRU FAMA
VSE ZA ŽAR PO UGODNIH CENAH
MESO SLOVENSKEGA POREKLA - GARANCIJA KAKOVOSTI!

PICERIJA
na PIAČU
36 87 263

MARKETI FAMA VIPAVA

V SOBOTO, 31. MAJA

10% POPUST
ZA NAKUP NAD 10 eur

VIPAVA - AJDOVŠČINA - COL - ŠEMPAS

Mercator
agrooprema

Goriška cesta 13, Vipava tel.: 05 36 44 868

UGODNO:

-
- PRŠILNIKI
  - CEPILCI ZA DRVA
  - MULČERJI BERTI IN INO BREŽICE
  - VAKUMIRKE IN INOX SALAMOREZNICE
  - SREDSTVA ZA VARSTVO VINSKE TRTE

MOŽNOST PLAČILA Z MERCATOR PIKA KARTICO
TUDI NA 12 OBROKOV BREZ OBRESTI

TEHNIČNI
PREGLEDI

Goriška cesta 13, VIPAVA

☎ 36 71 199, 36 71 192

urnik: od 7.00 do 17.00
sobota od 7.00 do 12.00

NOVO! HOMOLOGACIJE VOZIL
OB PONEDELJKIH PO PREDHODNI NAJAVI

MÉGANE BERLINE**ŽE ZA 11.900 EUR**

s klimo, radijem, ABS-om, el.paketom, varnostnimi blazinami...

+ 4 LETNA BREZPLAČNA GARANCIJA***+OBVEZNO IN OSNOVNO KASKO ZAVAROVANJE****že za 39 EUR na teden****

Opomba: *Ugodnost velja v primeru nakupa vozila z Renault financiranjem. **Izračun je informativne narave. Previdna vsakodnevna financiranja z 20% zneskom v višini 2.300 EUR. Odstotna določba 84 mesecev. Mesečna ravnostnost je 154,87 EUR. ECOM 8,71%. Povračilo velja do 30.04.2008 in je zgolj informativnega značaja. Več informacij o ponudbi dobite v vsaki prodajalni mreži Trgo ABC.

www.trgoabc.si

Trgo ABCPE Koper, 05/663 61 17
PE Nova Gorica, 05/335 44 00
PE Ajdovščina, 05/364 33 02PE Tolmin, 05/388 47 00
PE Postojna, 05/721 28 28**CLIO STORIA****ŽE ZA 7.990 EUR**

s klimo, radijem, ABS-om, el.paketom, varnostnimi blazinami...

+ 4 LETNA BREZPLAČNA GARANCIJA***+OBVEZNO IN OSNOVNO KASKO ZAVAROVANJE****BREZ POLOGA že za 28 EUR na teden****

Opomba: *Ugodnost velja pri nakupu vozila z Renault financiranjem. **Izračun je informativne narave. Znesek kredita 7.990 EUR. Odstotna določba 84 mesecev. Mesečna ravnostnost je 111,94 EUR. ECOM 9,48%. Povračilo velja do 30.04.2008 in je zgolj informativnega značaja. Več informacij o ponudbi dobite v vsaki prodajalni mreži Trgo ABC.

www.trgoabc.si

Trgo ABCPE Koper, 05/663 61 17
PE Nova Gorica, 05/335 44 00
PE Ajdovščina, 05/364 33 02PE Tolmin, 05/388 47 00
PE Postojna, 05/721 28 28**AJDOVŠČINA V MAJU 2008****VELIKI ŠOTOR V GRAJSKEM OBZIDJU****NEDELJA 1. JUNIJ**

GODBA NA PIHALA
PLESNA SKUPINA DRUŠTVA MOST
VSTOPNINE NI
NASTOP ČARODEJA

ČETRTEK 29. MAJ

ADI SMOLAR
ANDREJ ŠIFRER*
TOMAŽ DOMICEJ*
*NASTOPA SE NIŠTA POTRJENA

PETEK, 30. MAJ

DJ LOVRO
MAMBO KINGS
GO GO PLESALKE

ANSAMBL ČUKI
Z ANIMATORKO ZA OTROKE
NAGOVOR ŽUPANA MARJANA POLJŠAKA
ANSAMBL ČUKI ZA ODRASLE
DJ LOVRO

SOBOTA 31. MAJ

DJ LOVRO
ZABLJUENA GENERACIJA
ZAKLONIŠČE PREPEVA

VSE DNI: ZABAVIŠČNI PARK, KLASIČNA
GOSTINSKA PONUDBA, PREDSTAVITEV
VRHUNSKIH VIN VIPAVSKE KLETI, POKUŠINA
SIROV VIPAVSKE MLEKARNE, PROMOCIJA
DOMAČEGA PRŠUTA ROVTAR

GENERALNI SPONZOR: CASINO GOLD CLUB AJDOVŠČINA

autocommerce
Autocommerce d.o.o.

RC Nova Gorica, Industrijska cesta 2, Kromberk

tel: 05 335 10 82

AKCIJA MESECA
COLT že za 8.690 EUR*

www.mitsubishi-motors.si

V maju in juniju izredno ugodni
nakupni pogoji za vse modele Mitsubishi.

ŽIVIM, DA VOZIM.

* Colt 1.1 InLine, velja do 30.6.2008, oz. odprodaje zaloga. Slika je simbolna.

Za brezplačen katalog
pokličite 05 364 36 62!

Oblikovanje in proizvodnja
kovinskih izdelkov
Goriška cesta 53
5270 Ajdovščina
www.metaldesign.si

Razkošna serijska oprema.
Brez doplačila.

Toyota Corolla Verso Family. Kdo pravi, da ne morete imeti vsega?

Spoznajte idealno družinsko sopotnico, ki vam
tokrat poleg izrednega dizelskega motorja
2.2 D-4D, 100 kW (136 KM) in edinstvene
notranjosti s sedežnim sistemom Easy Flat nudi
tudi **razkošno serijsko opremo Family.** Vaše poti
bodo prijetnejše in vamejše z **devetimi zračniki**

**blazinami, avtomatsko klimatsko napravo, s
sistemi ABS, EBD in VSC, z električnim paketom,
s parkirnimi senzorji, z aluminijastimi platišči,
radijem CD/MP3 in zatemnjenimi zadnjimi
steklji.** Razveselite družino in se oglasite v
najbližjem salonu Toyota.

TODAY TOMORROW TOYOTA

Avto Select

Industrijska cesta 9, Kromberk, 5000 Nova Gorica, tel.: 05/ 330 60 70

ŠTUKELJ
mizarstvo tapetništvo
MIT d.o.o.

**SEDEŽNE GARNITURE
POHŠTVO ZA DNEVNE SOBE
LASTNA PROIZVODNJA**

Salon sedežnih garnitur v Šempasu
Tel: 05/307 72 00; 307 72 04
Urnik: pon.–pet.: od 8. do 19., sobota od 8. do 13. ure

HOTEL - RESTAVRACIJA - CASINO
HOTEL GOLD CLUB
PIZZERIA - PIVNICA - ZABAVA

TEL +386 5 36 44 700
FAX +386 5 36 44 710

ZABAVA IN UDOBJE V ZELENI DOLINI
KJER VELJAJO DEJANJA... NE BESEDE

OBIŠČI: www.hotelgoldclub.eu

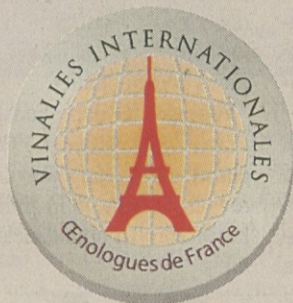
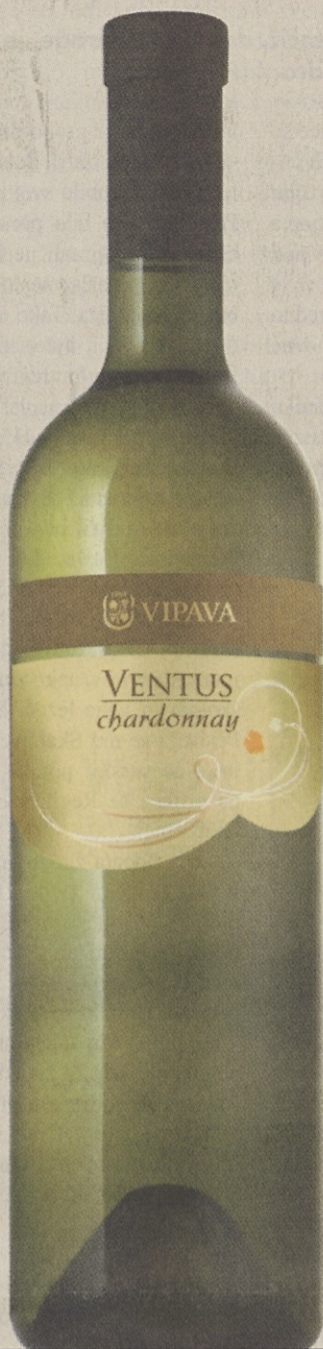
VIPAVSKA DOLINA
GORIŠKA CESTA 25č
AJDOVŠČINA

Izbrani materiali za vse vrste gradenj

TERRA RB
gradbene trgovine www.terra-rb.si

Ljubljana, Peruzijeva 165, T: 01 / 2800 770 • Škofljica, Žagarška ul. 11, T: 01 / 3603 872 • Železokrivnica, T: 01 / 3603 845 • Salon keramike, T: 01 / 3603 856 • Sežana, Partizanska 71, T: 05 / 7313 480 • Ajdovščina, Goriška c. 72, T: 05 / 3671 420 • Ig, Gasilska ul. 10, T: 01 / 2800 776 • Anhovo, Vojkova 1, T: 05 / 3350 470 • Pesnica pri Mariboru, Pesnica 37, T: 02 / 7295 430, • Kozina, Istrska 13, T: 05 / 6892 490 • Brežice, Cesta bratov Milavcev 42, T: 07 / 49 95 400 • www.terra-rb.si

Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

Ventus
CHARDONNAY
2006

Vins du Monde
Pariz 2008
srebrna medalja

VIPAVA

www.Vipava1894.si

KAŠICE FRUTEK – NOVI ZELENJAVNI IN MESNI OKUSI

Frutkove novosti v letu 2008

V mesecu juniju vas bomo razveselili s štirimi novimi kašicami iz Frutkevega bogatega asortimana, z dvema zelenjavno – mesnima in dvema zelenjavnima. V nadaljevanju vam predstavljamo njihove glavne prednosti in pomembne informacije, ki jih kot skrbna mamica in očka (pa tudi stare mame in stari očki niso izvzeti) morda želite vedeti.

Novi kašice so blagega zelenjavnega in zelenjavno – mesnega okusa, primerne za navajanje dojenčka na dopolnilno (ne-mlečno) prehrano ne-sladkega okusa. So brez dodanega sladkorja, brez dodane soli in brez glutena. Zelenjavno – mesni kašici sta obogateni z železom. Namenjene so dojenčkom po dopolnjenem 6. mesecu starosti. Pakirane so v 120 gramске kozarčke.

Kašica iz korenčka, krompirja in cvetače : vsebuje cvetačo, ki je bogat vir hranil, vitamina C in žveplovih spojin, ki varujejo telo pred različnimi vrstami raka, posebno črevesnega.

Kašica iz korenčka, krompirja in brokolija: vsebuje brokoli, ki je odločilen vir vitamina C, betakarotena, folne kisline, železa in kalija.

Zelenjavna kašica s puranom: vsebuje tri vrste zelenjave (korenček, krompir, špinata) in puranje meso

Zelenjavna kašica s teletino: vsebuje dve vrsti zelenjave (korenček, krompir) in telečje meso.

Obe kašici vsebujeta meso, ki je pomemben vir ne-mlečnih beljakovin, vitaminov (zlasti B kompleksa), železa in mikroelementov.

SAMO NAJBOLJŠE ZA VAŠ DOM

lesnina

regal COM 3, dimenzije D/V/G: 300 x 150 x 50 cm
barva: črno steklo/bela v visokem sijaju

DOBAVA TAKOJ

s kuponom
100
PRIHRANKA

cena
599⁹⁰ € **499⁹⁰** €*

s kuponom
100
PRIHRANKA

sedežna garnitura H0618B
3+1+1

899⁹⁰ € **999⁹⁰** €*

ODPRODAJA EKSPONATOV KUHINJ do **-40%**

NOVA GORICA, Rožna dolina in Kromberk
Delovni čas: pon. - pet. 9⁰⁰ - 20⁰⁰, sobota 9⁰⁰ - 17⁰⁰

italstyle®
Design & Kakovost
za vsak žep

*Cene veljajo samo ob predložitvi tega kupona.

regal COM 3
499⁹⁰ €

garnitura H0618B
899⁹⁰ €

Podraga skozi zgodovino

Kot v svojem avtorskem zapisu o podraški zgodovini piše profesorica zgodovine in umetnostne zgodovine, Lilijane Vidrih Lavrenčič, doma iz Podrage, je najstarejša, doslej znana, pisana omemba Podrage, v popisu posesti oglejske cerkve, kjer je v letu 1300 omenjenih tudi sedem kmetij v Podragi (Podrach).

Skoraj dvesto let pozneje se v urbarju za Vipavo iz leta 1499 navaja, da ima vipavsko gospodstvo na neki gori v Podragi (Podrag) desetino od vina v celoti, podložniki pa so dolžni opravljati tlako za grad. Naslednji pisan dokument je iz leta 1652 in sicer plemiška listina družine Mašič, ki se je žal izgubila, njen prepis pa se je ohranil v župnijskem arhivu. V obdobje 1465 – 1480 datira tudi prvotna cerkev v Podragi, na kar kažejo ohranjena kamnoseška znamenja na vogalnih kamnih sedanjih cerkve, ki so jih, kot ostanke stare cerkve, očitno uporabili pri gradnji nove. Podraga se omenja tudi v urbarjih graščine v Lozah (od 1788 dalje), pa tudi v urbarju cerkve Device Marije v Logu (1717). V katastru cesarice Marije Terezije je popisano tudi stanje zemljiške posesti v Podragi za leto 1748, kjer pritegnejo pozornost vinogradi,

ki so bili očitno glavni vir prihodkov. Zunanja podoba vasi se je skozi stoletja močno spreminjala, vsekakor najhitreje v zadnjih petdesetih letih. Skoraj ne najdemo več hiše, ki bi nas v celoti popeljala za stoletje ali več nazaj. Ohranili pa so se posamezni kamniti elementi »vangerji«, stopnice, »štirne«, ognjišča, »škrle« in deli hiš: »hrami«, »kalone«. Najstarejša letnica profane arhitekture 1743 je vklesana na vhodnem portalu kleti na Joškovi domačiji, hišna št. 51, ki je v celoti spomeniško zaščiten, saj predstavlja izjemen etnološki spomenik s pregledom zgodovine razvoja ljudskega oblikovanja od 17. do 19. stoletja.

Vasi že preko tri stoletja oblikuje glavno podobo cerkev na rahli vzpetini vzhodno od starejšega strnjenege dela vasi. Letnica 1690 na glavnem portalu priča o njenem nastanku. Markantno podobo daje cerkvi mlajši zvonik,

zgrajen leta 1851, z izredno lepim zaključkom, do samega vrha iz klesanega kamna. Prvotno je Podraga spadala v vipavsko pražupnijo, od leta 1573 pa pod kaplanijo v Šentvidu (Podnanos). Šele po štiridesetletnem prizadevanju in z odmevno potezo prestopa v pravoslavje leta 1899, so politične oblasti končno dovolile ustanovitev samostojne župnije v letu 1890.

Skoraj 130 let je bila Podraga tudi samostojna občina. V času Ilirskih provinc so Podrago vključili v občino Šentvid (današnji Podnanos). Po odhodu Francozov je še vedno kot podobčina pripadala v glavno občino sosednjega Šentvida. Takrat je Podraga štela 93 hiš s 425 prebivalci. Leta 1850 pa so Podražani končno dobili svojo občino, z izvoljenim županom in občinskim starešinstvom. Vas se je širila in proti koncu 19. stoletja že preseglja 500 prebivalcev. Obenem se je dvigovala tudi na gospodarskem in kulturnem področju. Leta 1927 je italijanska oblast Podrago spet priključila k Šentvidu in vse do danes je pripadala pod druga občinska središča.

V Podragi je bila že v preteklosti zelo živahna kulturna dejavnost. Dokaj zgodaj je bila v okviru vsesplošnega čitalniškega gibanja v drugi polovici 19. stoletja tudi v Podragi ustanovljena Kmetijska čitalnica, ki je ustvarila izredno bogato knjižnico, naročeni so bili na veliko taktatnega časopisa, uprizarjali so razne igre, prirajali shode in plese. Leta 1904 je nastalo tudi Katoliško slovensko izobraževalno društvo. Obe društvi sta delovali do ukinitve pod

fašizmom, leta 1927. Člani čitalnice so še pravočasno odkupili knjige in jih poskrili po domovih. Po II. svetovni vojni se je knjižnica obnovila in postopoma tudi širila, društvo pa je delovalo pod nazivom Prosvetno društvo Edinost še dobri dve desetletji po vojni in redno uprizarjalo gledališke igre, odmevne tudi v bližnji okolici.

Podraga je dala ljudskega pesnika Frana Žgurja (1866 – 1939), ki je svoje pesmice objavljali v številnih časopisih, revijah, koledarjih in zbirkah in v edini lastni zbirki Pomladančki s 74 pesmi.

Do leta 1864, ko je bilo prizadevanjem takratnega podraškega župana ter ob podpori vipavskega dekana Grabrijana zgrajeno novo šolsko poslopje, so morali podraški otroci obiskovati šolo v Šentvidu. Šola se je v Podragi obdržala skoraj 100 let in je ves čas dvigovala kulturno raven na vasi. Njeno narodno

usmerjenost je grobo prekinil fašizem, vendar nikoli zatrl. Šolsko poslopje je leta 1963 izgubilo svoj prvotni namen. Postopoma je bilo preurejeno v lično dvorano za najrazličnejše prireditve, v njem pa je našla mesto tudi nekdanja bogata knjižnica. Tako o podraški zgodovini v svojih avtorskih zapisih piše Lilijana Vidrih Lavrenčič.

Podraga je strnjena vas, ki danes šteje okrog 94 hiš, okrog 115 gospodinjstev in nekaj več kot 300 prebivalcev. Hiše se stiskajo vzdolž Mrzlega potoka, nov del se je razširil pod cerkvijo v smeri Podnanosa. Vas se deli na več delov s svojimi vaškimi imeni, čeprav med seboj niso vidno ločeni. Skozi vas teče Mrzli potok ali tudi Podraški potok, ki ima več izvirov, najmočnejša pa sta Podškolem in višje ležeči Pod grebenom. Pridruži se mu Škabovc izpod Vovšce in Kočevarski potok. Pod cerkvijo pa priteče še Regljivšček, ki izvira v Globotinci.

Njena bogata zgodovina priča, da so v vasi živeli in živijo kleni in delovni ljudje s pokončno držo. Pomen je potrebno pripisati tudi vlogi Podražanov med II. svetovno vojno, saj je bila med prvimi vasm, ki so se aktivno vključile v boj proti okupatorju in za osvobodilno gibanje dala 24 življenj.

Danes se Podražani preživljajo z delom v podjetjih. Kmetov je le nekaj, ukvarjajo pa se le z vinogradništvom. Več pa je takih, ki poleg služb delajo še na domačih posestvih.

T. J. (povzeto po avtorskih zapisih profesorice zgodovine in umetnostne zgodovine, Lilijane Vidrih Lavrenčič)

Podražani so aktivni

Podraga spada med tiste vasi zgornje Vipavske doline, kjer se skozi vse leto kaj dogaja. Tako je bilo tudi v mesecu maju. V organizaciji Sveta krajevne skupnosti so zadnjega aprila krajanostavljali mlaj, v praznovanje 1. maja so se zbudili s praznično prvomajsko budnico, ki so jo pripravili skupaj s Pihalno godbo Vrhpolje – Vipava, organizirali so akcijo Očistimo našo Podrago, za krajanost in podraške rojake so organizirali voden ogled gradbišča celotnega odseka hitre ceste Razdrto – Vipava in ogled strelišča Mlake, pripravili so predstavitev pesniških zbirk z naslovom Le trave vedo in Pride čas, ko kostanj zacveti rojakinje Vande Žvanut, do poletja pa nameravajo organizirati še skupen izlet v tujino in skupaj z borčevsko organizacijo pripravili prireditve v počastitev spomina kurirjev karavle P-14, ki je delovala v Podragi, v času NOB.

Svet KS Podraga zaključuje aktivnosti v zvezi z upravljanjem vaškega pokopališča z izdelavo katastra pokopališča in registra grobov, uredili so vse potrebno, da bodo vaški vlagatelji v telekomunikacijsko infrastrukturo v teh dneh dobili na svoje bančne račune nakazane svoje vlagateljske deleže, vzpostavili so elektronsko obveščanje krajanov in rojakov o aktivnostih sveta KS, pripravljajo pa tudi internetno stran vasi.

Dobro sodelujejo tudi z Župnijo Podraga in skupaj z njimi so tudi letos organizirali nekaj dogodkov. V okviru praznovanja kulturnega praznika so obudili spomin na pokojnega župnika, fotografa in domoljuba Franca Premrla, konec aprila pa so sodelovali pri sprejemu romarjev – pohodnikov po osrednji

slovenski Jakobovi poti od Obrežja do Trsta, ki je letos vodila tudi skozi Podrago, kjer so ob tej priliki tudi blagoslovili obnovljeno kapelico in jo posvetili sv. Jakobu.

Kot je povedal predsednik Sveta KS Podraga, Ivo Krušec, imajo tudi za drugo polovico leta veliko načrtov tako na kulturnem, gospodarskem in negospodarskem področju. Trenutno teče zbiranje ponudb za izvajalca del obnove strehe na Domu krajanov, izdelan pa imajo tudi projekt in gradbeno dovoljenje za izdelavo poslovilne vežice ter širitev pokopališča. Za slednje bodo približno polovico sredstev dobili z grobarino. Načrtujejo obnovo javne razsvetljave, predvsem zamenjave obstoječih svetil z energetske in ekološko varčnimi ter zamenjave dotrajanih drogov vaškega nizkonapetostnega omrežja. Po izgradnji čistilne naprave, delne ureditve kanalizacije in obnovi vaškega vodovoda bo nujno obnoviti asfalt vaških cest. Glede na to, da je Podraga med demografsko ogroženimi vasm, in da v zadnjih par desetletjih v vasi ni bilo moč kupiti zazidljive parcele, v zadnjem obdobju veliko časa namenjajo skrbi za vključitev čim večjega števila ob-vaških parcel v zazidalni prostorski plan občine, saj želijo, da bi si mladi Podražani ustvarjali družine v domačem kraju, želijo pa si, da bi se tudi vrnili tisti Podražani, ki so si v bližnji preteklosti uredili življenje izven Podrage. Ivo Krušec, ki je tudi občinski svetnik Občine Vipava, poudarja, da je program dela v vasi obširen in da bodo za realizacijo potrebna znatna sredstva občine in pomoči krajanov. Zadovoljen je tudi, da je v zadnjem obdobju občinska proračunska politika vendarle naklonjena vlaganjem v razvoj podeželja, kar je razvidno iz proračuna občine Vipava za leto 2008. Pri vsem pa je njihovo osnovno vodilo pri delu povezovanje krajanov, krepitev občutka pripadnosti vasi ter druženje krajanov in rojakov. Kot še dodaja, pa vseh teh aktivnosti zagotovo ne bi zmogli brez pomoči krajanov, pri čemer ne pozabi pohvaliti tudi izjemno marljivih žena, ki skoraj ob vsakem vaškem druženju pripravijo obilico dobrot za skupno mizo.

T. J.

Postavitev podraškega mlaja

Postavljanje mlaja je v Podragi že tradicionalno dogajanje na predvečer praznika dela. Pred dvema letoma so krajanostavljali mlaj, v praznovanje 1. maja so se zbudili s praznično prvomajsko budnico, ki so jo pripravili skupaj s Pihalno godbo Vrhpolje – Vipava, organizirali so akcijo Očistimo našo Podrago, za krajanost in podraške rojake so organizirali voden ogled gradbišča celotnega odseka hitre ceste Razdrto – Vipava in ogled strelišča Mlake, pripravili so predstavitev pesniških zbirk z naslovom Le trave vedo in Pride čas, ko kostanj zacveti rojakinje Vande Žvanut, do poletja pa nameravajo organizirati še skupen izlet v tujino in skupaj z borčevsko organizacijo pripravili prireditve v počastitev spomina kurirjev karavle P-14, ki je delovala v Podragi, v času NOB.

Tradicija tudi letos ni izostala. Na povabilo Sveta KS Podraga se je 30. aprila proti večeru zbrala na začetku vasi, ob avtobusni čakalnici, malodane vsa vaška mladež moškega spola z namenom, da postavijo mlaj v počastitev 1. maja. Jelka je »padla« že prejšnji dan in vaški fantje so jo s ponosom pripeljali v vas. Pri delu pa so se jim na predvečer praznika dela pridružili tudi možje srednjih let. Pripeljani mlaj so najprej obelili in pripravili načrt postavitve. Seveda s postavljanjem niso prav posebno hiteli, kajti medtem so se začeli zbirati na prizorišču tudi ostali krajanostavljali mlaj, v praznovanje 1. maja so se zbudili s praznično prvomajsko budnico, ki so jo pripravili skupaj s Pihalno godbo Vrhpolje – Vipava, organizirali so akcijo Očistimo našo Podrago, za krajanost in podraške rojake so organizirali voden ogled gradbišča celotnega odseka hitre ceste Razdrto – Vipava in ogled strelišča Mlake, pripravili so predstavitev pesniških zbirk z naslovom Le trave vedo in Pride čas, ko kostanj zacveti rojakinje Vande Žvanut, do poletja pa nameravajo organizirati še skupen izlet v tujino in skupaj z borčevsko organizacijo pripravili prireditve v počastitev spomina kurirjev karavle P-14, ki je delovala v Podragi, v času NOB.

Praznična prvomajska budnica

Podraga se je letos prebudila v praznično jutro nekoliko drugače. Svet KS Podraga je v vas povabil Pihalno godbo Vrhpolje – Vipava z namenom, da Podražane prebudijo v praznično jutro.

Že pred prihodom Pihalne godbe so se na prizorišču dogajanja začeli zbirati krajanostavljali mlaj, v praznovanje 1. maja so se zbudili s praznično prvomajsko budnico, ki so jo pripravili skupaj s Pihalno godbo Vrhpolje – Vipava, organizirali so akcijo Očistimo našo Podrago, za krajanost in podraške rojake so organizirali voden ogled gradbišča celotnega odseka hitre ceste Razdrto – Vipava in ogled strelišča Mlake, pripravili so predstavitev pesniških zbirk z naslovom Le trave vedo in Pride čas, ko kostanj zacveti rojakinje Vande Žvanut, do poletja pa nameravajo organizirati še skupen izlet v tujino in skupaj z borčevsko organizacijo pripravili prireditve v počastitev spomina kurirjev karavle P-14, ki je delovala v Podragi, v času NOB.

Po zaključku so krajanostavljali mlaj, v praznovanje 1. maja so se zbudili s praznično prvomajsko budnico, ki so jo pripravili skupaj s Pihalno godbo Vrhpolje – Vipava, organizirali so akcijo Očistimo našo Podrago, za krajanost in podraške rojake so organizirali voden ogled gradbišča celotnega odseka hitre ceste Razdrto – Vipava in ogled strelišča Mlake, pripravili so predstavitev pesniških zbirk z naslovom Le trave vedo in Pride čas, ko kostanj zacveti rojakinje Vande Žvanut, do poletja pa nameravajo organizirati še skupen izlet v tujino in skupaj z borčevsko organizacijo pripravili prireditve v počastitev spomina kurirjev karavle P-14, ki je delovala v Podragi, v času NOB.

busne čakalnice, ki je tik ob mlaju.

Po postavitvi so presenetile žene in dekleta dela vasi, poimenovanega Kočevje, ki so za dvigovalce in vse zbrane skuhale odlične bograč, za dobro kapljico pa so poskrbeli sosedje. Druženje krajanostavljali mlaj, v praznovanje 1. maja so se zbudili s praznično prvomajsko budnico, ki so jo pripravili skupaj s Pihalno godbo Vrhpolje – Vipava, organizirali so akcijo Očistimo našo Podrago, za krajanost in podraške rojake so organizirali voden ogled gradbišča celotnega odseka hitre ceste Razdrto – Vipava in ogled strelišča Mlake, pripravili so predstavitev pesniških zbirk z naslovom Le trave vedo in Pride čas, ko kostanj zacveti rojakinje Vande Žvanut, do poletja pa nameravajo organizirati še skupen izlet v tujino in skupaj z borčevsko organizacijo pripravili prireditve v počastitev spomina kurirjev karavle P-14, ki je delovala v Podragi, v času NOB.

Podražani obljublajo, da bo podraški mlaj naslednje leto med najvišjimi na Primorskem.

T. J.

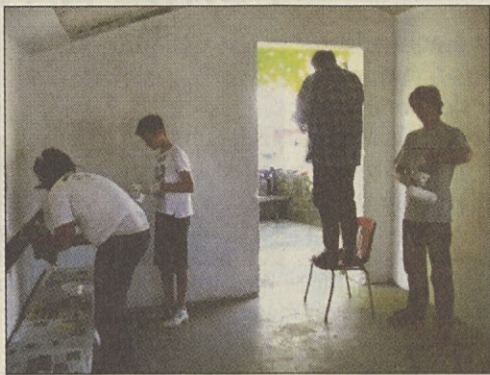
za polepšanje praznika in željo po novih nastopih v njihovi sredini. Mladi glasbeniki tokrat niso bili prvič v Podragi. Samostojen koncert so že imeli ob podraškem krajevnem prazniku pred dvema letoma in s svojo glasbeno udranostjo tudi takrat zelo navdušili.

T. J.

Akcija očistimo našo Podrago

Podražani so se tudi letos pridružili svetovnemu Dnevu Zemlje in na pobudo Sveta KS Podraga, dne 3. maja, organizirali in izvedli čistilno akcijo OLEPŠAJMO NAŠO PODRAGO.

Akcija čiščenja je bila namenjena predvsem zbiranju odpadkov in urejanju vasi, očistili pa so tudi strugo Mrzlega potoka v tistem delu, ki teče skozi vas. Najmlajši udeleženci akcije so pobrali navlako po polju in ob poteh, ki vodijo v vas. Na akcijo so bili povabljeni predvsem mladi, tako da je bilo udeleženih 27 mladih in nekaj odraslih. Zbrali pa so kar 21 velikih vreč odpadkov. Sočasno s čistilno akcijo so prepletkali tudi avtobusno čakalnico, tako da zdaj lahko boljše služi svojemu namenu ter da v njej lahko dostojneje čakajo na potujočo prodajalno podraški nakupovalci, saj je vas že nekaj let brez trgovine. Z akcijo so krajanje želeli postati del svetovne javnosti, ki se trudi za ohranjanje čistega okolja in skrbi za ohranitev Zemlje. Že pred leti so bili med prvimi vasi, ki je uvedla ločevanje odpadkov, še prej pa so investirali v

čistilno napravo pod vasjo. Za prihodnost pa v Svetu KS razmišljajo, da bi razpisali natečaj za najlepše urejeno »cvetlično« zunanost podraške hiše, saj bi s tem pripomogli k še večji urejenosti vasi. K čistilni akciji pa želijo iz leta v leto pritegniti več krajanov.

Svet KS je najmlajšim udeležencem akcije podaril čokolade, ostalim pa nekaj mesnih dobrot in skupno druženje.

T. J.

Razdrto – Vipava in strelišče Mlake

Svet KS Podraga je v nedeljo, 11. maja, za krajanje in podraške rojake organiziral ogled gradbišča hitre Razdrto - Vipava. Ogleda se je udeležilo preko 30 obiskovalcev. Do Razdrtega so se že jutraj odpeljali z avtobusom. Preostalo pot so nadaljevali peš.

Z ogledom gradbišča so začeli ob cestninski postaji Nanos. Gradbišče ceste in objekte na njej nam je skozi potovanje po celotnem gradbišču predstavljala g. Miloš Terčič, vrhunski strokovnjak s področja gradbeništva, ki sicer dela v podjetju za nadzor izvajanja vseh del na gradbišču trase (ZPC Joint Venture).

Skupna dolžina odseka je 10.980m, v izgradnji pa je še 9.055m, ki so si ga Podražani v celoti ogledali. Trasa poteka po razgibanem pobočju Nanosa, kjer pa so številne labilne plazovite cone, ki otežujejo gradnjo oziroma zahtevajo postavitev veliko pilotnih sten. Poteka pa tudi po mokri zajedi mokrišča Mlake. Med ogledom so Podražani izvedeli, s kolikšno hitrostjo se bo moč voziti po hitri cesti. V zgornjem, strmejšem delu je projektirana hitrost 80km/h, v spodnjem položnejšem pa 100km/h. Največji vzdolžni sklon je 5,9%. V času gradnje so izvajalci izkopal 828.000 m³, nasuli v nasipe 58-7.600 m³ in deponirali 240.600 m³ izkopnega materiala. Ocena celotne vrednosti investicije

znaša okrog 213 milijonov evrov.

Po cesti se bomo lahko prvič zapeljali najkasneje spomladi naslednje leto, morda pa tudi prej. Prej bo potrebno postaviti še elektro instalacije, za kar pa šele izbirajo izvajalca. Rok za izdelavo elektro instalacij bo predvidoma pol leta.

Po končanem ogledu gradbišča hitre ceste so si Podražani ogledali še Strelišče Mlake, ki je najmodernejše šolsko strelišče v Srednji Evropi.

Okrog 14.00 ure so nadaljevali pot proti Podragi. Prehodili so pot v dolžini 14km in doživeli prijetno druženje v spoznavanju dveh velikih objektov in to združili s šest urno pohodniško rekreacijo.

T. J.

Zbirki Vande Žvanut

Pred dnevi je Ajdovka Vanda Žvanut svoje pesmi predstavila v rojstni vasi Podraga. Predstavljeni sta bili dve pesniški zbirki in sicer prva, ki je bila izdana že leta 2004, z naslovom *Le trave vedo in druga, izdana v letošnjem letu, z naslovom Pride dan, ko kostanj zacveti*. Obe zbirki je avtorica izdala v samozaložbi. Predstavitve je vodila profesorica Ivana Slamič, ki ji je tudi napisala spremno besedo k drugi pesniški zbirki.

Skozi duhovno izjemno bogat večer je gospa Slamič predstavila Vandino dosedanje delo. »Njena pesem je njen obraz, njena pesem je pripoved o njenem življenju, njenem čutenju in njenem razmišljanju. ... Pesmi so globoko iskrene, v njih ni sence prikrivanja, svojega doživljanja ne olepšuje, za zmote ne išče opravičila. ... Njena pesem je krik njene duše in srca. ... Vanda Žvanut je rojena, da pesni. Rojena zato, da je v pesmi glasnica ljubezni, saj beseda ukinja molk, v molku pa umirajo sanje. ...«. To je le delček eseja o Vandinem pesnikovanju skozi oči profesorice. V nekaj več kot dobri uri sta Ivana in Vanda Podražanom interpretirali nekaj izjemno lepih izpovednih pesmi, čustveno in duhovno izjemno bogatih, da jih je vsak lahko obiskovalec predstavitve podoživel. Vanda je povedala kako in zakaj pesni. Med predstavitev obeh pesniških zbirk je bila Podražanom premierno predstavljena tudi Vandina proza – etnološke črtice o življenju iz njene mladosti, o njenem življenju na vasi, kot jih je označila profesorica Slamič. Prislunhili smo lahko črtici, kako so otroci pred več kot šestdesetimi leti s krompirja pobirali koloradskega hrošča in o večerji na kmetih ter čiščenju zidanega štedilnika. Izdajo proze Vanda načrtuje za bližnjo prihodnost.

Vanda Žvanut že od leta 1961 z družino živi v Ajdovščini. Svoje pesmi je že dvakrat predstavila v Ajdovščini. Pravi, da si je zelo želela predstaviti tudi v svojem rojstnem kraju, saj se tja že vsa leta rada znova in znova vrača. In res je med svojimi Podražani doživela topel in prisrčen sprejem, ki so ji ga pripravili v polni dvorani Doma krajanov. Tudi po predstavitvi se je druženje nadaljevalo še pozno v noč.

Na predstavitvi sta sodelovali še Vandina prijateljica, Klara Štrancar z recitalom posameznih Vandinih pesmi in Polona Krušec, ki je povezovala večer in prav tako recitala. Večer sta glasbeno obogatili še mladi instrumentalistki iz Lozic.

Vanda pesni že od otroštva, resneje pa je s pisanjem začela ukvarjati po upokojitvi, pred 18. leti. Pravi, da gleda na ljudi s srcem, ki vidi ljudi globlje kot oči in ljudi tudi bogato duhovno doživlja. Pesem nastane, ko jo zajame neko čustvo, skoraj boleče in ko začuti, da mora iz nje. V njej vrejo verzi in mora jih odlagati na papir, potem se počuti lahko, olajšano. Brez pisanja pesmi ne more več.

Podražani so ji ob slovesu zaželeli še veliko pesniškega navdih in skorajšnjo predstavitev njenih novih del.

T. J.

Ob letu družine z dovoljenjem in blagoslovom cerkvenih predstojnikov Prenova v Duhu prireja duhovni seminar z naslovom

Veruj v Gospoda Jezusa

in rešen boš ti in tvoja hiša (Apd 16,31)

Vodil ga bo o. James Manjackal iz reda bratov sv. Frančiška Saleškega

v cerkvi Marije tolažnice žalostnih v Logu pri Vipavi

27., 28. in 29. junij 2008.

Program:

- petek in soboto pričetek ob 9. uri in zaključek ob 18. uri s sveto mašo,
- v nedeljo pričetek ob 9. uri in zaključek ob 17. uri s sveto mašo, ki jo bo daroval škof msgr. Metod Pirih

IZPOD FARNIH ZVONOV

Župnija sv. Janeza Krstnika Ajdovščina

Obeležili teden družine

Letošnje leto je v Cerкви na Slovenskem posebej posvečeno družini. V župniji Ajdovščina smo se odločili, da temu jubileju damo poseben poudarek. V ta namen skozi leto načrtujemo številne prireditve. Namen teh prireditev je povezati družine, za družine moliti, jim ob preizkušnjah dati poguma ter pokazati, da se za zdravo rast odnosov v družini velja truditi.

Posebej smo obeležili teden družine, ki smo ga praznovali med 12. in 18. majem. V četrtek po maši smo pred Najsvetejšim molili uro za družine, v petek pa smo v dvorani Srednje šole Venca Pilon gostili voditelja programa Družina in življenje zakonca Vilmo in Danija Siter. V predavanju z naslovom »Radosti in stiske sodobne družine«

sta nam, kot sta sama izjavila, natresla drobtinice: malo radosti, malo stisk, svoja izkustva, realnosti, vzpone in padce, predvsem pa nam skušala osvetliti vrednote, ki so potrebne za zdravo rast zakonskega in družinskega življenja. Vsi v družini hrepenimo po edinstvi, veliko pa je sebičnosti in zahrbtnosti, ki vodita k odtujenosti. Odtujenost je zahrbtna, že če jo prepoznamo, smo veliko naredili. Pomembna je tudi misel, da se starši ne rodimo, ampak se izgrajujemo. V soboto zvečer smo se v veroučni učilnici zbrali pri taizejski molitvi, ki nas je s petjem in tišino za uro odmaknila od vsakdanjih skrbi in nas povezala v eno družino. Višek je praznovanje doseglo v nedeljo, ko smo

poleg zakonskih jubilarntov, vsi zakonci praznovali in obnovili obljubo, ki smo si jo na poročni dan obljubili pred bogom. V veselem druženju in sproščenem klepetu smo praznovanje po maši nadaljevali. V nedeljo, 25. maja popoldne, smo peš poromali v Plače, kjer smo v kapelici Lurške Marije opravili šmarnično pobožnost in prosili Marijo za varstvo naših družin.

Do konca leta se bo zvrstilo še kar nekaj prireditev: 14. junija koncert kantavtorja Adija Smolarja, družinsko obarvana bo tudi šagra na dan našega farnega zavetnika sv. Janeza Krstnika, v jeseni načrtujemo še duhovno obnovo za družine ter nekaj enodnevnih romanj.

Niko Ličen

Mladost je več, čutim!

Po srečni vrnitvi v domovino z lanskega misijskega tabora v Peruju, sva z Urbanom čutila močan klic po podobni pomoči ljudem v revnih predelih sveta. Potem pač poiščeš najrevnejšo državo na svetu (po BDPju na prebivalca). Bog pomaga vzpostaviti stike s pravimi osebami in tako se nadaljuje ... Prijatelji že vedo kakšne nore načrte imaš in marsikdo se pozanima o podrobnostih in ciljih tabora.

Tako nas je naposled sedem članov Društva mladih VOZEL s kupljenimi letalskimi kartami in željo, da poletna dva meseca podarimo ljudem v središču črne celine. Po lanski izkušnji se mi zdi, da ne bi mogli na noben drug način dati otrokom več, kot smo jim... s tem, da smo bili z njimi, si vzeli čas zanje ter jim pokazali, da jih imamo radi, da je vsak od njih ogromno vreden in da si zasluži srečno življenje.

Strinjam se, da je vsak od nas poklican oznanjati evangelij oz. veselje do življenja tukaj in sedaj. Morda je prav v domačem okolju včasih najtežje. Toda še pomembneje se mi zdi, da si vsak upa in zmore prislunhiti svojemu srcu ter slediti temu klicu. Saj veste – včasih ... razlogov srca, um ne spozna. Tako odhajamo po besedah Danila: "V najrevnejšo, pa tudi najbolj nasmevano, Afriko".

Zavedamo se, da ne moremo v enem dnevu spremeniti sveta, po drugi stra-

ni pa si želimo dodati vsaj kapljico dobrote v morje ljubezni. V kolikor bi tudi ti želel pomagati mladim in otrokom v Rukagu, ti predstavljamo "Možnost akcije oz. akcijo možnosti".

Na kratko povedano - vabimo te, da daruješ 20€ za otroke in mlade v misijonu Rukago. Zakaj ravno 20€? Ker živi v tem misijonu 20.000 mladih in otrok in to pomeni, da nameniš vsakega med njimi natančno eno desetino centa (za izobrazbo, hrano, prebivališča ...). Na tak način želimo spodbujati ozaveščenost vsakega med nami za probleme naših bratov in sester pred katerimi si prevečkrat zatiskamo oči.

Sicer pa si lahko več o našem projektu prebereš na internetni strani:

<http://www.drustvo-vozel.com/burundi> ali me pokličeš na tel.: 040 186 266, oz. e-mail: benjamin.tomazic@gmail.com.

Naj bo to poletje »bogato« za vse!

Benjamin Tomažič

Konjeniške igre v Ajdovščini

Društvo za oživiljanje lokavškega izročila je dne 25. 5. 2008 že tretje leto organiziralo konjeniške igre v Ajdovščini. Poleg ostalih aktivnosti, ki jih društvo izvaja v občinah Vipava, Nova Gorica, Šempeter Vrtojba in Ajdovščina je tovrstna športna prireditev v Ajdovščini dobila svoje mesto. Iz skromnih začetkov, ko so igre bile le poskus, da bi v konjarjih vzpodbudili večje zanimanje za tekmovalnost in predvsem pravilno delo in pripravo konj za tekme, so igre prerasle v pravo tekmovalno s pravimi sodniki iz Konjeniške zveze Slovenije in uradnimi disciplinami katere se izvaja na tekmovalju vprej.

Tako smo letos pripravili tekmovalje v A-dresuri in vožnjo C-stožci. Tretja disciplina, ki pa je veliko bolj zahtevna v sami izvedbi pa tudi v pripravi je maraton. To disciplino v letošnjem letu ni bilo možno izvesti, ker zahteva več kilometrov dolgo progo, ki ima različne ovire, tudi vodne. V bodočnosti si bomo v

društvu prizadevali izpeljati tudi to atraktivno disciplino. Na prireditvi so se pomerili tudi jezdec v spretnostni ježi med stožci, kjer se je videlo sposobnosti jezdec v vodenju konja, njegovo poslušnost, predvsem pa koliko jezdec dela s samim konjem. V mesecu aprilu je društvo organiziralo tudi seminar za voznike vprej v dvorani v Lokavcu. Predaval je g. Bojan Poljšak iz Konjeniške zveze Slovenije, ki je tudi predsednik sekcije pri KZS za vprege. Namen seminarja je tudi pridobitev licence za tekmovalce. Na seminarju je bilo prisotno 71 interesentov. V soboto 17. maja pa so vozniki vprej obiskali tudi Lipico, kjer jih je

sprejel g. Mitja Mahorčič, voznik in tekmovalce vprej na mednarodnih tekmovaljih, kateri jim je z lipiško dvovprego prikazal vožnjo na tekmovaljih. Tekmovalje v Ajdovščini je bilo tudi priprava za nadaljnja tekmovalja v tovrstnih disciplinah.

Uspešni mladi jahači

Na stari farmi Okroglica se je 17. in 18. maja odvijal konjeniški turnir v preskakovanju ovir. Turnir je pripravil Konjeniški Klub Vrtnica in šteje v točkovanje za državno prvenstvo. Je edini te vrste na Goriškem. Program je bil zelo razgiban, glede na višino preprek (od 80 pa vse do 130 cm) in s spremljevalnimi dogodki. V soboto se je predstavilo kinološko društvo z svojo dresuro psov, v nedeljo pa se je predstavila Lipica. Za nas je še posebej zanimivo, ker imamo v članski ekipi tudi tri tekmovalce iz ajdovske občine.

Karin Krapež prihaja iz Ajdovščine in ima šele 13 let. V tem športu je že 4 leta in aktivno sodeluje v vseh tekmah v Sloveniji. Dosegla je že lepo število uspehov, v letu 2007 pa je na državnem prvenstvu v Venišah zasedla 3. mesto v kategoriji mlajših mladincev na višini 110 cm. Ko smo jo povprašali o njenih načrtih za prihodnost, se je le nasmehnila in povedala, da je njena želja le skakati še višje.

Karmen (17 let) in Klemen (16 let) Kompara prihajata iz Lokavca pri Ajdovščini. V tem športu sta aktivna eno leto. V letu 2007 je Klemen, ki skače s kobilom Clarissa 79 dosegel L licenco (to pomeni, da lahko skače višino 120 cm), kar pomeni za začetni-

ka lep dosežek. Prav tako je na državnem prvenstvu mladih konj v Venišah

z kobilom Samba (5 let) dosegel drugo mesto (višina 110 cm).

Ker je Karmen v letu 2007 zamenjala konja (Samba) sta imeli s kobilom uvaljalno leto. Na višini 100 cm, skorajda ni bilo tekme, kjer ne bi skakali odlično. Karmen pravi, da ima doma 23 rozet, kar pomeni 23 tekem brez napake, kar je zelo pohvalno. Tekmovalni sistem je tak, da štejejo točke šele od višine 110 naprej, zato lahko pričakujemo uspešno sezono 2008.

Naj samo še omenimo, da je bil najmlajši jahač na turnirju Robert Kučer, ki z 10 leti preskakuje višino 100 cm, najboljši jahač turnirja pa je bil njegov oče Andrej Kučer. BK

ANTONI
IZVOZ - UVOZ - TRANSPORT d.o.o.

www.antoni.si

ANTONI d.o.o. Ajdovščina
Vipavska c. 6 A, 5270 Ajdovščina, SLOVENIJA
Tel.: 00 386 (0) 5 36 58 500, antoni@siol.net

- prevoz majhnih zbirnih in kamionskih pošiljk blaga po vsej Evropi
- prevoz pošiljk v Evropi in dostava na vaš naslov
- zbirno skladišče
- carinsko skladišče
- špedicija - uvozno in izvozno carinjenje
- prevoz hitrih pošiljk po Evropi

POSEBEJ SPECIALIZIRANI:
ŠPANIJA • FRANCIJA • ITALIJA
DRŽAVE BIVŠE JUGOSLAVIJE

V Velikih Žabljah veliko novega POHOD NA LUKOVEC

V nedeljo 27. aprila smo člani Športno - kulturnega društva Velike Žablje organizirali pohod na Lukovec. Poskušali smo obuditi tradicijo, saj so stari starši in naši starši še kako radi zahajali na ta hrib in nabirali jurjovke. Škd Žable se je zato odločilo, da obu-

di ta stari običaj. Zbrali smo se (cca 45) ob 10. uri pred cerkvijo. Na srečo smo imeli tudi odlične vodiče, saj mladi ne poznamo več dobro te poti med vinogradi do vasi Zavino, nato do železniške proge v Štanjelu in čakal nas je še vzpon na Lukovec, ki je zelo lepa razgledna točka, saj se vidi daleč naokoli. Hrib je v tem času poln jurjovk. Nekateri so obiskali tudi vasico Lukovec, drugi pa smo se odločili, da se odpočijemo in nabereemo novih moči za pot proti domu. Člani ŠKD Žable smo bili z udeležbo zadovoljni tako, da bomo naslednje leto pohod ponovili.

Dogodki ob 1. Maju

30. aprila je mladina postavljala mlaj. Dekleta so pletla venec, fantje pa so poskrbeli za ostalo. Ko smo z delom končali smo se odpravili na že običajno mesto, hrib nad vasjo, kjer je bilo že vse pripravljeno za kres.

Ob ognju smo se prijetno družili in že delali načrte za turnir v malem nogometu ter krajevni praznik - šagro.

Dovolj za praznični razmislek.

Turnir v malem nogometu

V soboto, 3. maja, smo na igrišču ŠKD Žable prvič organizirali turnir v malem nogometu. Igralo je osem ekip iz okoliških vasi in sicer: Bar Darja Dobravlje, Šempas, Plače, Cupra 2 Lokavec, Stomaž, Cesta ter naša ekipa Žable. V finalu je zmagala ekipa iz Šempasa, premagali so Plačane. Tako so prva tri mesta zasedle: Šempas,

Plače ter Stomaž in domov odnesle pokale. Naj strelca turnirja sta bila oba iz ekipe Plače in sicer Andraž Ivanovič ter Rok Polanc. Najstarejši igralec turnirja pa je bil Egon Bratina iz ekipe Stomaž. Po zaključku turnirja pa je veselje trajalo še dolgo v noč, saj so večer popestrili skupini Harry ter skupina Real life Version.

Šagra

V nedeljo, 4. 5. 2008 je Športno kulturno društvo Žable organiziralo krajevni praznik šagro, na igrišču ob dvorani in bo tudi pri nas postal tradicija. S pripravami smo začeli že v mesecu marcu, nabirali smo nagrade za srečelov, iskali sponzorje. Prireditev smo popestrili z družabnimi igrami za vse generacije (skakanje v vrečah, vlečenje vrvi...), bogatim srečelovom. Popoldanske ure pa nam je popestrila glasbena skupina Karizma. Po dolgem času je bilo tudi pri nas veselo do poznega večera. Pohvale gredo ž bliski mladini, saj so nam veliko pomagali pri samih pripravah pa tudi ostalim se prav lepo zahvaljujemo za pomoč. Zahvaljujemo se tudi sponzorjem: Fama d.o.o., Primorje d.d,

Elita Nagode d.o.o., Nova Nova d.o.o., Gradbeno podjetje Marc, Fructal d.d. in vsem ostalim, ki ste nam pomagali uresničiti zastavljen cilj.

Tako je bil ves naš trud poplačan. Tako, naslednje leto nas lahko obiščete in se tudi vi poveselete z nami.

Pripravljamo že nove prireditve, pohode... Vse pa bodo objavljene v kalendarju časopisa Latnik ali pa na spletni strani www.tic-ajdovscina.si. doris

Fosili – naša naravna dediščina – 65

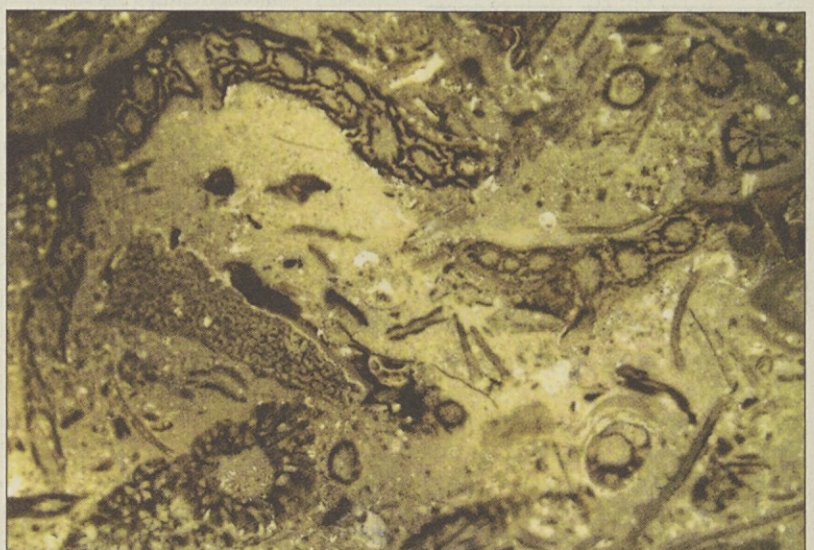
Hrušica – Nadrt. Najdišča fosilov na tem področju sva si ogledala 8. maja letos.

Sedaj pa na Planino. Tam sem fosile iskal že leta 1998, veliko pa mi je pomagal Anton Ferjančič – Tronta. Zanimivo je, da so me na eno pomembnih najdišč opozorili moji mentorji iz Ljubljane. Najdišče je ob novi hiši Alojza Božiča. Tudi tu sem našel lepe primerke. Opozorjen sem bil tudi na skalno brežino ob »železni rajdi«, ovinku na križišču Gornja vas – Brith. Parkrat sem se tam ustavil in našel – nič. Pravzaprav nisem vedel kaj naj iščem. Brežina na ovinku in tista ob cesti za Gornjo vas sta po sestavi iz tipične planinske breče. Gre

za sedimentno kamnino, sestavljeno iz zlepljenih ostrorobnih koščkov, velikosti nad 2 mm. Tipično za planinsko brečo, ki v glavnem sestavlja vrhnje dele Planinsko – Vipavskih gričev, je nagrmadeno skalovje. Še najlepše se danes vidi na podoru ob jami Okno. V tem nagrmadenem skalovju so kosi, ki imajo različno sestavo.

29. decembra lani sem obe brežini na ovinku pozorno pregledal in našel nekaj lepih kosov apnenca s koralami. Enega sem prerezal in zbrusil. V njem so se pokazale koralice Bacarella vipavica, Actinacis sp., Dendrophyllia candelabrum in odlomki drugih. O najdbah s tega predela bom še pisal.

Stane Bačar, se nadaljuje

V zadnjih treh številkah Latnika sem pisal o fosilih z najdišča Hrušica, ki bo zagotovo še omenjeno, saj bo kamnine v okolici posebej preučeval geolog Jernej Jež. Doma je iz Vipave, sedaj živi v Orehovici in je kot mladi raziskovalec zaposlen na Geološkem zavodu. Njegova sedanja znanstvena raziskava je namenjena prav območju

Sledi spominov

S fotografskim ciklom, ki se je rodil sredi vrtov lansko poletje, se je v nedeljo, 18. maja, v Caffé Trieste na Piazza Guglielmo Oberdan v Ronchi Dei Legionari, predstavil ajdovski fotograf Primož Breclj. Na odprtju razstave, namenjenemu druženju tistih, ki jim je umetnost blizu, je o avtorju spregovoril Maurizio Frullani, fotograf, ki je med zaslužnimi, da se kavarna že dve desetletji ponaša s svojimi umetniškimi dogodki.

Brecljeva fotografska serija Sledi spominov je luč javnosti prvič ugledala na samostojni razstavi, ki jo je avtor skupaj z Danilom Jejčičem (slednji se predstavlja z izborom iz svojega cikla Alfa in Omega), pripravil znotraj slovenske pomladi, kulturnega dogajanja, ki se bo slovesno zaključilo 12. julija v francoskem Melunu.

Vrtovi, kot jih v svojih fotografijah interpretira Primož Breclj, nas nevsiljivo ponesejo v svoje zelene sobane. Prežeti z dejavno tišino, (po)tiho izgovarjajo zgodbe, ki so zapisane v spominu njihovih koticov in gredic. Tem bivališčem zelenja, posnetih v trenutkih odsotnosti njihovih prebivalcev, je fotograf sledil z izbranim občutkom za izražanje onstran zunanega. Brez intervencij ali posegov v fizično je znotraj topline tonov ter mestoma dramatičnih svetlobnih vrednosti zajel njihove podobe, izčiščene motive pa nadgradil z razkošjem in s prefinjenostjo likovnega izraza. Brecljev vrt je oaza zelenja, prežeta s pomnenji na prijateljska druženja, je igrivi peskovnik znotraj gredic ali dom živalim, je prizorišče, kjer življenje in njegovo bogastvo postaneta vidna na najbolj mikaven način.

Skozi pohajkovanje po gredicah in vrt-

nih koticov vlogo protagonistov igrajo detajli: stoli in klopi, v pesku počivajoče igrače, cvetlični lončki, barvita vetrna roža, ki hudomušno čaka na sveži piš, tlakovana stezica, ki pelje v zeleni paradiz ali kamnito zidovje, ki ga vztrajno objema bršljan.

Prizori rastlinja, katerega bujna rast že napoveduje neogibno umiranje in počitek, se zde kot prisposoda neskončnega kroga življenja. Skozi zid, ki vrt ograjuje in tako ohranja notranje cvetoče sile, vodijo priprta vrata. Ta vabijo v pripovedovanje narave, prepletena z zgodbami, ki jih je zapisalo bivanje ljudi, stvariteljev in varuhov teh zemeljskih paradizov. S postavitvijo v trenutek je Breclj prizorišča »človeškega včeraj« posvetil v prostore, v katera so projicirane žive sledi iz »nekoč«. Iz njih sočasnosti pa je izluščil rahlo nostalgično razpoloženje, lahko ubranost stekanja časa.

Fantazije vrtov se skozi fotografovo lično noto iskreno in intimno uglašujejo v »tihožitja živega«, znotraj njih pa odzvanjajo akordi rahločutne estetike ...

Med Brecljevimi vrtovi in njih spomini, h katerim je fotograf dodal še nekaj novih, lahko posedite in uživajte do 26. junija.

Tanja Cigoj

FD Venno Pilon se predstavi

V avli Dvorane Prve slovenske vlade so od 23. maja na ogled fotografije članic in članov ajdovskega fotografskega društva. Na peti pregledni društveni razstavi sodeluje dvajset fotografij in fotografov.

Tudi letos so razstavljalci, ki jih je omejevalo le predpisano število del, postavili javnosti v vpogled izbor iz svojega letnega ustvarjanja. Različnost pristopov, motivik ter zgodb, ki stojijo za posamičnimi fotografijami, razkriva v primerjavi z deli izpred let razvijanje v smeri kvalitetnejšega in bolj osebnega. Čeprav se 20 društvenih kolegic in kolegov s svojimi fotografijami giblje večidel znotraj ustaljenih tematik, je v razstavljenih fotografijah začela figuralna motivika prevzemati prvenstveno mesto pred krajino in veduto. Slednji se umikata tudi v prid »abstraktno« koncipirani tematiki, likovne komponente pa - pohvalno! - začenjajo nositi pomembnejša vloga.

Tako se v fotografiji Gregorja Marjana Humarja v »mozaiku« portretov otroka na eni ter starostnika na drugi strani dogaja brezčasen in živo duhovit dialog, grafična očiščenost izpovedi ter polnost pripovedi v objektiv načrtno ujetih svetlobnih virov pa na posnetkih Primoža

Breclja odkrivata suverenost gibanja znotraj medija. Na fotografiji Sonje Lovrekovič se dogaja igra oblik, svetlobe in senc znotraj grafičnih vrednosti, neobičajni ter duhoviti in neobremenjeni pogledi na protagoniste na fotografijah Valterja Kranjca pa so prežeti z notranjo dinamiko. Medtem ko Oton Naglost posega znotraj ekspresivnega izrazoslovja v motive (že tolikokrat vidnih) beneških mask, Miloš Vodopivec riše zanimiv dokument doživljanja dežele Balkana in otrok njenih cest. Na fotografijah Urha Černigoja se prepletajo znakovno, barvno in pripovedno izpovedni motivi, v posnetkih Joška Lipuščka pa detajl odkriva bogatost in slikovito zapletenost vzorcev navidez skromnega in vsakdanjega rastlinja. Marjan Cigoj se predstavlja s fotografijami, ki pričajo o zavezanosti motivu ptic ter izbrani tehniki digiskopije, serija fotografij Matjaža Slejka Ledeni kozmos z naslovom uvaja v celoto in detajl vidnega, tihožitja Bojana Bizjaka Zakawskega pa so zaznamovana z osebno dognano simboliko in pripovednostjo, pri čemer (pri)stopa na plan literarna in filozofska podstat. Medtem ko razgled v preteklost in danes v »sestavljanki« fotografskih sekvenc Marjana Batagelja utrjuje ozadje pripovedi, pa sugestivnost naslovov v fotografiji Bojana Kovača sovpada s formalno in vsebinsko kvaliteto posnetih motivov. Alenka Čadež Kobol pogleduje v otroški svet skozi oči in objektiv odraslega,

Anton Tratnik pa »iz ozadja« ter v akcijo »športnih izrezov«. Marko Markovec zajema iz tradicionalnih motivov narave, Miroslav Stibilj pa se je v svojih posnetkih ozrl v dogajanje iz živalskega sveta, Jadran Hreščak pa se na svojih fotografijah ukvarja z raznolikostmi eksotične dežele. Mirko Šterman se poigrava z »burjastimi« odsevi, Stanislav Marc pa v smeri barvnega in oblikovno likovnega dopolnjevanja v objektiv ujetega.

Do 5. junija torej vabljeno v uvid in pregled ustvarjenega članic in članov domačega društva ...

Tanja Cigoj, foto: GMH

Planinski tabor

Planinsko društvo Ajdovščina organizira tabor za osnovnošolce (2. do 9. razred) v Koči na planini Razor od 5. do 10. julija. Mlade, ki želijo to poletje doživeti na nepozaben način, vabimo, da se nam pridružijo. Potepali se bomo po bližnjih vrhovih, preživljali večere ob tabornem ognju, plezali, tekmovali v orientaciji, peli, se zabavali in sklepali nove prijateljske vezi. Cena programa: 100 €. Za informacije in prijavo pokličite vodjo tabora in načelnika mladinskega odseka, Blaža Kodelja, na 031 437 972 ali obiščite <http://mk.pzs.si/pomo/po-socja/Novice-izleti-objave-..> Rok za prijavo je 14. junij.

O tajkunih in tajfunih

rijo oblastniki. Ugotavljam, kaj sporočajo o sebi, ali so se razkrili ali ne, bi rekel Lokar. Pri tem me ne zanima, na katero stran se oblast preveša. Na desno ali na levo ali se hoče zaradi lepšega vse gnesti v sredini. Namen pelerine so kraške jame, je zapisal Tomaž Šalamun, namen oblasti je oblast, lahko izpeljemo. Vsake, tudi tiste, katere del bi bila jaz sama.

In jo imamo, novo besedo: tajkun. V Verbinčevem Slovarju tujk, še starem, piše, da je bil tajkun japonski naslov spet japonskih šogunov, ki so bili vojaški poveljniki, od 1192 do 1868 pa dejanski japonski vladarji, saj je imel cesar le formalno oblast. Japonci so besedo tajkun uporabljali v odnosu s tujci.

V slovenskem novoreku (značilen je sicer za hrvaški jezik, saj veste, ime za kolo ali za kravato, ki so jo sicer izumili Hrvati) kar mrgoli tajkunov: v časopisih, besedo slišimo v televizijskih oddajah, naselila se je v politične govore. Domnevam, da jo uporabljajo že v družinskem krogu. Jezni mož ali enako razpoložena žena imata na voljo novo besedo, s katero lahko prizadeneta sopotnika. Tajkun nadomešča besedo šogun. Šogun je bil pravi oblastnik. Kaj poroča oblast o sebi? »Sem na oblasti, a oblasti nimam, imajo jo drugi, šogu-

ni, zato, reva, nisem kriva za vse, kar je narobe, krivi so šoguni, ki so vojaški poveljniki, hunta takorekoč, in počasi spoznavam, kako jih je treba ugonobiti. Ugonobila pa jih bom, če bom še na oblasti.« Zgodbica, vredna samega Aleksandra Lucuja, tistega, ki je v bledorumenem Nedelu pisal, kdo, kdaj, zakaj in s kom v Sloveniji.

Ampak šoguni so v odnosu s tujci tajkuni. Kdo so tujci? Prav gotovo ne tisti na oni strani meje, ki je in je ni več, ampak oni drugi, ki so doma in med katere spada večina Slovencev. Tako oblast po mojih jezikovnih raziskavah določa mesto vseh drugih: mene, vas in še koga drugega. Za oblast smo tujci, tujec je človek, ki ne ve, kako so reči in ljudje prepleteni med seboj, tujec je sebi in drugim nerazumljeno in nedoumljeno bitje. Tujec je človek, ki pride in gre, z njim se ne ukvarjamo prav preveč, poberemo mu, kar ima, in ga pošljemo naprej. In tajkuni se še bolj otajkunijo, vsak dan imajo več, trdneje sedijo na oblasti in spet ne vemo več, kdo so tajkuni in kdo je oblast. Oboje je premešano med sabo, ničesar več ne razumemo in smo vedo bolj tujci sebi, soljudem iz iste skupine, predvsem pa tajkunske urejeni oblasti. Ta svoja sporočila tudi prekinja s členki, z mašili tipa ja, seveda, saj vidite, razu-

meti morate, vzdihuje, govori počasi, poslušalci bi morali dobiti vtis, da ji je hudo, da cele noči ne spi, ker razmišlja, kako nas rešiti, ne samo nas, ampak kar pol milijarde ljudi, pa še Južno Ameriko povrh. Jezikovno ji sledijo najboljši televizijski novinarji, jecljajo, ne vedo, da so v slovenščini štirje stavčni členi in še nekaj, kar je samo pomožno, obvladajo eno samo prislovno določilo »dobro« in svet postane ena sama megla, ki se jo uspešno prodaja vsem, ki jo hočejo kupiti in verjamejo, da ni megla, ampak mleko. Kjer je mleko, pa se cedi tudi med, če čebele ne umrejo, dežela, kjer sta med in mleko, pa se imenuje Indija Koromandija in tam nam v usta letijo že kuhan štrukeljčki.

Kakšna zmešnjava! Pa ne v Indiji Koromandiji, pa ne v svetu, ki je najboljši od vseh svetov, je trdil Leibnitz in se iz njega delal norca Voltaire, pač pa kar v meni, ki ne vem, ne razumem, ne živim več v stiku z resničnostjo, ne znam več prav presoditi, kaj je prav in kaj je narobe ter sem pozabila, če sem jih kdaj znala, vse sociološke zakonitosti. Zelo preprosto bi se reklo: »Ej, ženska, ne veš več, kako se svet vrtil!«

In vendar vem. Najprej, da se vrtil. Z vrtenjem pa je povezan tudi vrtnčasti veter silne moči, ki uniči vse, kar za-

jame. Imenuje se tajfun. Značilen je za Južno in Srednjo Azijo, divja spomladi in jeseni. Za sabo pušča razdejanje izjemnih in grozljivih razsežnosti, ki ga komaj doumemo, tudi zato, ker neki šoguni tega ne dovolijo. Naši tajkuni so za deželo pravi tajfuni: za seboj pušča jo gospodarsko in socialno razdejanje, dežela je vsak dan revnejša in vse oblasti so oddaljene na tisoče svetlobnih let od ljudstva, ki postaja tujec v svoji deželi. Na Japonskem se je 1868 moralo zgoditi nekaj, kar je šogune, za tujce tajkune, odpihnilo. Zadnjič mi je nekdo rekel, da razmišljam pogansko, ker sem trdila, da se nekatere stvari v zgodovini krožno ponavljajo. Morala bi verjeti, da gre razvoj samo naprej. Kam? Kar se ta hip dogaja vsepovsod, že ni razvoj, ne glede na to, da so znanstveniki določili ženski genom. Ta je bil od vedno, le poznali ga nismo. Drugo, kar vem, je, da za vsako r. palca raste in tretje kar vem, je da se lahko zgodi, da ostane le palca. Nikogar ne bo več: ne tajkunov, ne oblastnikov, ki so tajkuni oziroma šoguni, vojaška hunta takorekoč, ne drugih, to je vladanih. In svet se bo začel znova, tu pa tam bodo kasnejši arheologi, kot v filmu Planet opic, našli kakšen vzpodbujevalnik, slušni aparat ali pa protezo. To b vse.

Ivana Slamič

Danilo Lokar je bil prava zakladnica zgodb o sodobnikih. Živel je navidez samotno in samotarsko, a bil je pravi mojster zbiranja različnih podatkov o pisateljih, politikih in drugih ljudeh. Vse slišano je premler in nato povezal v zanimivo slovensko štorijo, katere delček si izvedel le, če je bil posebno dobre volje. Brala sem Zupanov roman Komedija človeškega tkiva. Kaj misli on o njem, sem ga vprašala. Samo ena reč ga je zanimala: ali se je Vitomil Zupan razkril. Se je. Ko pa sem vrtila, je umolknil. S čim se je razkril, kaj je razkril, to je Lokar odnesel s seboj. Razumljivo je, da spadam med »druge ljudi«, v množico slovenskih drugih ljudi, ki niti ni tako nepregledna, če jo opazujemo z Empire state buildinga. Enoličnost nepomembnega življenja, s stališča oblasti, si občasno popestrim z analizo besed, ki jih oblast uporablja, z analizo govorjenega jezika, ki ga govo-

Slovenska pomlad se nadaljuje

V Melunu

Potem, ko so konec marca v Melunu odprli razstavo slovenskih likovnikov, so prvi teden v maju v tem francoskem mestu gostili moški pevski zbor Srečko Kosovel in predstavnike slovenskih tradicionalnih obrti.

Ob idrijskih čipkaricah, ribniški suhi robi, šenčurskih lončarskih izdelkih, panjskih končnicah in vrhniških pirhih je svoje izdelke z motivi Slovenije oziroma spominke z motivi iz Vipavske doline in Ajdovščine predstavilo tudi Kulturno umetniško izobraževalno društvo POC. Poleg spominkov iz keramike so v društvu pripravili tudi zgibanko s predstavitev dela društva in zanimivosti s področja zgornje Vipavske doline, ki so jo, prevedeno v francoščino, delili mimoidočim. Zanimanje za Slovenijo in tudi naše kraje, je bilo kar veliko, še posebno, ko so izvedeli, da je Ajdovščina rojstni kraj Vena Piona, očeta Dominiqua Piona, ki z družino živi v tem mestu.

Z gospodom Pilonom smo se sreče-

vali vsak dan v mestu. Z velikim veseljem nam je predstavil razstavo likovnih in fotografskih del v mestni galeriji in nas popeljal na svoj dom.

Presrečni pa so bili tudi tisti Slovenci, ki živijo v Melunu ali njegovi okolici, ker so tako imeli priliko srečati svoje rojake in z njimi poklepetati v materinem jeziku.

Tudi to pot so se gostitelji izjemno potrudili. Priskrbeli so nam namestitev pri slovenskih družinah, ki so bile do nas zelo pozorne. Prireditelj je bila tudi medijsko zelo dobro podprta. Pripravili so brošure in zgibanke o Sloveniji, Venu Pilonu in ostalih avtorjih, ljudje na ulici so imeli možnost vzeti letake z vsakdanjimi frazami v francoščini in slovenščini, lokalna radijska postaja je vsak dan sproti spremljala dogajanje in se z vsemi razstavljalci v živo pogovarjala o njihovem delu in Sloveniji. Program pa so v živo prenašali tudi preko zvočnikov v središču mesta.

V juniju se bodo v sklepnem delu Slovenske pomladi v Melunu predstavili slovenski literarni ustvarjalci Boris Pahor, Boris A. Novak in naš rojak Evgen Bavčar.

Zdenka Žigon

Nepal v Ljubljani

V ponedeljek, 5. maja so v novi stavbi Slovenskega Etnografskega muzeja na Metelkovi 2 v Ljubljani ob predaji akreditivnega pisma Nepala predsedniku Slovenije odprli tudi priložnostno razstavo. Predstavljeni slikarski cikel, podnaslovljen Impresije izpod Himalaje, je delo Braneta Jazbarja, ajdovskega slikarja, ki v zadnjem desetletju svoj prosti čas namenja tudi gorništu.

Na svečanem dogodku je Madan Kumar Bhattarai, veleposlanik Nepala, v svojem naslovitvenem govoru med drugim izrazil prepričanje, da bo v prihodnosti prijateljstvo med mlado in razvito državo Slovenijo ter njegovo domovino - tudi zaradi »gorate podobnosti« obeh - še bolj raslo. Obenem je navzoče povabil k obisku te eksotične dežele, ob zaključku pa na prošnjo direktorice muzeja Bojane Rogelj Škafar razstavo tudi slovesno odprl.

Spremljevalna razstava (obiskovalci SEMa so si jo lahko ogledali do 18. maja), ki je nastala na ponovno pobudo Aswina Shresthe, častnega konzula konzulata Nepala v Sloveniji, je bila že tretja po vrsti, ki jo je gostila ta slovenska institucija. Leta 2005 se je kot plod prijateljstva med Slovenijo in Nepalom že odvila razstava Nepalci - gospodarji gora, ki ji je v naslednjem letu sledila še ena - Mejnik slovenskega alpinizma.

Slikarski cikel Braneta Jazbarja Impresije izpod Himalaje, ki je bil v

KD Komorni zbor Ipavska prireja dne, 27. junija 2008 ob 20. uri na dvorcu Zemono zaključni koncert jubilejne 10. sezone. Lepo vabljeni.

lanskem novembru prvič na ogled v galeriji Doma krajanov v Vipavskem Križu, je začel nastajati po avtorjevi vrnitvi iz Nepala leta 2004. Te avtorsko preoblikovane zaznave, presnovljene skozi videno in doživeto, občutno in slišano, nekako določa že njihov naslov. Vizualno izpoved, zraščeno iz osebnih pogledov je slikar z naslovi, ki upodobljene motive umeščajo v dejanska okolja, s simboli, z napisi ter s kaligrafsko potezo izpeljanimi znaki, podal na zgovoren in razumljiv način. Vendar se je kot izrazit individualist oddaljil in odmaknil od dežele ter vanjo vnesel in zapisal slog, potezo in črto svojega likovnega izražanja. Uporabljena barvna lestvica, abstrahirano dojeta podoba krajin in vedut ter impulzivna poteza, ostajajo namreč povsem njemu lastne.

Ob tem tudi izbrana tehnika - skozi proces nastajanja slike so pastozno nanešene barve spirane na papirju - omili stvarnost predmetnega sveta ter mu odvzema strogost in suhoparnost zarisovanja vernega.

Te nanizane vtise, zajete iz pokrajine in življenja ljudi v njej, je avtor z opisnim pristopanjem k podajanju vsebine postavil v neke vrste osebno predelani vodnik po eksotični deželi. Nje različnosti bivanja in svojost značaja, ki jo narekujejo naravne danosti ter družbene, zgodovinske in kulturne značilnosti, je pripustil komunikaciji z opazovalcem, prizore, ki jih je rekonstruiral spomin ter pozneje barvno in oblikovno sugestivno zabeležila slikarjeva gesta, pa združil v zapis in dokument doživetevega.

Tanja Cigoj, foto: Arhiv B. Jazbar

Naša pomlad

je z zaključno revijo obogatila Kulturni dom v Vipavi, ko se je venček najboljših otroških in mladinskih pevskih sestavov Primorske v ponedeljek, 19. maja, predstavil ljubiteljem mladosti in nje pesmi.

Ob domačem Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti revijo že 38. let pripravlja Zveza pevskih zborov Primorske. Tako je uvodne misli 'Naši pomladi na pot' predal Rudolf Šimac, njen, kot tudi Zveze kulturnih društev Slovenije, predsednik. Ob tem pa sleherni izmed nastopajočih zasedb osebno čestital.

Skoraj 300 mladih je v pesmi sooblikovalo večer in se z izborom treh

poklonilo Naši pomladi 2008: Otroški pevski zbor OŠ Dutovlje z zborovodkinjo Nadjo Bratina; Otroški pevski zbor OŠ Prežihov Voranc Dolina z Nedo Sancin; Otroški pevski zbor OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica z Eleonoro Ipavec; Otroški pevski zbor OŠ Dekani s Slavico Kleibencetl; Otroški pevski zbor OŠ Miroslava Vilharja, podružnica Hruševje, z Alenko Polh; Mladinski pevski zbor OŠ Komen z Andrejo

Rustja; Mladinski pevski zbor Glasbene šole Koper z Majo Cilenšek; Mladinski pevski zbor OŠ Šturje Ajdovščina z Loredano Sajovic; Mladinski pevski zbor OŠ Draga Bajca Vipava z Zvonko Starc in Mešani mladinski pevski zbor SŠ Veno Pilon Ajdovščina z zborovodkinjo Vlasto Lokar Lavrenčič, ki je družjenje ob Naši pomladi tudi zaokrožil. A četudi nje cvet zbledi, zven potihne.. ls

Folklorne skupine

so se na regijskem srečanju tudi letos tretjo majsko nedeljo zbrale v Ajdovščini in goste dvorane Prve slovenske vlade očarale z ljudsko pesmijo in plesom.

Izbora za regijsko srečanje odraslih folklornih skupin, pod okriljem Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Ajdovščina, sta pripravila Brane Šmid in Nežka Lubej, odrsko postavitev devetih folklornih zasedb pa sta si ogledala tudi strokovna spremljevalka Branka Moškon in strokovni

sodelavec Javnega sklada za folkloro, Bojan Knific.

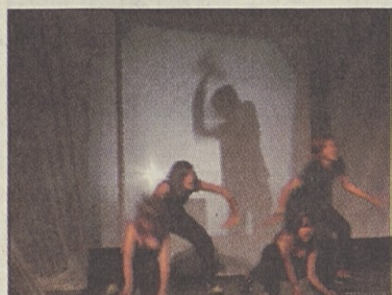
Vezi s preteklostjo so tako v razcvetu letošnjega maja obudile: Folklorna skupina Kulturnega društva Rak - Rakek s plesi ob srečanju znancev pod vaško lipo in tipično ljudskimi oblačili iz prehoda 19. v 20. stoletje; Folklorna skupina GARTROŽ Nova Gorica z goriškimi plesi ob čepovanskem Grandovem sejmu in Folklorna skupina VIDOVO Šentvid pri Stični s pravim dolenskim likofom; Člani Folklorne skupine BRKINI, ob veselju šuštarja Lujza, s starimi brkinskimi plesi in navadami ter Folklorne skupine JAVORJE Šmartno pri Litiji

s Štajerišem, enim najbolj priljubljenih plesov na Slovenskem. Osrednje mesto je zavzela 'Barufa na šagri v Dragonji' Kulturnega društva MANDRAČ Koper, ki jo je s 'Pustom na Žagi' okrepila Folklorna skupina BC Bovec. Ob Folklorni skupini PONIKVE Videm-Dobrepolje in ranjanju mačkar, je srečanje odraslih folklornih skupin zaokrožila Folklorna skupina KLAS Horjul z zapleti neveste na predporočni večer.

In po tem 'kranjcelj večeru' so tudi sopotniki 'večera folklorne' lahkih nog začutili ugoden veter in pravo pristanišče. ls

Zadetek v polno!

Martin Krpan je prvi junak, s katerim se posebljajo vsi slovenski otroci, takoj ko začno spoznavati čudoviti svet domišljije. Kot pomembno, predvsem pa priljubljeno literarno delo nas zgodba spremlja skozi vsa obdobja šolanja, čeprav je ozadje Levstikove povesti skorajda pozabljeno ob vedno znova zanimivih interpretacijah privlačne vsebine - priznati moramo, da se tudi mi, odrasli, radi poistovetimo s Krpanom in njegovo neizmerno močjo ter simpatično ležernostjo ...

Pa vendar, Martin Krpan je tudi prva slovenska povest, napisana po prvem pravem slovenskem literarnem programu, ki ga je Levstik skoval na popotovanju od Litije do Čateža. Krpan z Vrha je zgled ljudske povesti, »ki naj bo po snovi domača, izvorna, napisana v duhu slovenskega človeka in z umetniškim okusom.« Prvič je bila objavljena v obeh julijskih številkah časopisa Glasnik leta 1858!

Novega Krpana je za širšo javnost 9. maja zvečer premierno na odru predstavil Peter Avber s svojo šolsko skupino. Martin Krpan z Vrha doma

pa strašno močan, kot je naslovljena Petrova različica Levstikove povesti, je sestavljena iz prizorov - izbrani so bili natančno tisti, ki tako prijazno znano pripovedujejo zgodbo o klenem slovenskem junaku, da bi lahko besedilo mrmrali skupaj z igralci - ki jih zaokrožuje sodobna interpretacija zgodbe, tako skozi glasbo, sceno in kostumi, kot tudi skozi jezik ter vsebinsko zapletanje in razpletanje te moderne povesti, znotraj katere je tradicionalni Krpan znova zgled, ki znova zares prepriča in zmaga. Novi interpret, ki je vsebino povzema po zgodbi Jane Kolarič, se je v svojem scenariju zelo natančno držal prvobitne Levstikove rdeče niti, le ob koncu sta si oba - pisateljica in Peter - dovolila drobno, pa vendar ... spremembo, srečni konec je še srečnejši, kajti mična cesarjeva hči očara Krpana, ki jo vzame s seboj, kobilica se pa za glavo drži ... Publika na premieri je zgodbo spremljala in doživljala, kot bi jo prvič slišala. Vsak pri-

zor je bil spremljan z grobno tišino, vsak song je bil nagrajen z bučnim aplavzom, vsaka zabavna iztočnica je vzpodbudila svojo salvo smeha. Še posebej velja izpostaviti odlično igro mladih članov šolskega dramskega krožka, ki jih je treniral Peter, pohvaliti pa celotno ekipo, ki je pripravila celostno izvrstno predstavo.

To je že druga »tazaresna« Avbarjeva predstava - po Limonadi in vrsti odličnih proslav ter recitalov se je izkazal še z Martinom Krpanom. Je neke sorte »ajdovski Martin Krpan«, ki vedno znova prepričuje in dokazuje, da lahko imamo tudi ajdovci svoje lastno bogastvo kulturnega življenja, vredno naše publike. Poustvarja, ustvarja in na koncu nam tudi servira - recital, proslavo, predstavo, gledališki festival! Če ne prej, potem bo na ŠTRUDLFESTU 2008 zagotovo priložnost za ogled predstave Martin Krpan z Vrha doma pa strašansko močan. Priporočam!

Sanda

Njoki summer festival, ITAKI!

tudi v 2008 mladim predstavlja drugačno, veselo in predvsem zdravo odraščanje, temelji na zdravi prehrani, rekreaciji in kulturno-umetniškem izražanju posameznikov. In tudi zato bo letošnji festival med 27. in 28. junijem potekal na letnem kopališču v Ajdovščini in ponudil nastope preko 14 različnih izvajalcev iz Slovenije in tujine.

Osrednja pozornost Njoki summer festivalov zagotovo ostaja glasba. Tokrat gre v prvi vrsti najbolj glasnemu punk rokerju, Markyju Ramonu, edinemu še preživelemu iz svetovno znane četverice The Ramones. Tu so tudi legende The BellRays, menda najboljša soul punk rock atrakcija z neverjetno temnopolno pevko Liso Kekaula. Glasbeni program bodo dopolnili tudi aktualni in sveži hrvaški pop-hip hoperji Elemental, z novimi idejami bosta prepričala Murat & Jose, kleni slovenski rap pa bo zastopal tudi Klemen Klemen. Pozitivni in plesni ska nam bosta predstavila italijanski Mr.T. Bone, priznani italijanski izvajalec ter vedno energični angleški punk ska bend Fandagle. Glasbeni program bodo obogatili tudi slovenske zasedbe Sell Out (ska-punk, Kočevje), In Sane (punk, Gornja Radgona), nova hard core punk atrakcija iz Ajdovščine Minotaver in z ostrejšim punkom uigrani Golliwog iz Brežic.

GKD SAX, organizator Njoki summer festivala, festivala dobre glasbe, druženja, športnih iger, kulinarčnih užitkov in pozitivne energije, se zahvaljuje Zavodu za šport in Občini Ajdovščina; naproša meščane, bližnje in daljnje sosede festivala, še posebej pa prebivalce ajdovskih Gradišč, da »pogledate skozi prste« pri morebitnem povečanju hrupa in posledičnemu kratenju spanca in obljudlja, da bo dogodek v ponos domačemu mestu in dobri volji.

Vstopnice za Njoki summer festival so že na prodaj na www.eventim.si in na vseh prodajnih mestih Eventim po Sloveniji. Vabljeni tudi na www.njokifestival.com // www.myspace.com/njokifestival.

GKD SAX

Obračun s Tino Kodre

V petkovem junijskem večeru, 13. junija, se bo na dvorcu Zemono odvijal prav poseben večer v počastitev in predstavitev prvenca mlade pisateljice Tine Kodre, romana z naslovom OBRAČUN.

Tina Kodre, rojena 26. avgusta 1978 v Šempetru pri Gorici, je svoje otroštvo in najstniška leta preživljala med Podnanosom in Ajdovščino. Na Ajdovščino jo vežejo prav posebni spomini, saj se je tam čutila vedno bolj doma. Zelo je bila namreč povezana s svojim nonotom, ki jo je naučil tudi marsikatero modrosti, ki ji pomaga še danes skozi življenje.

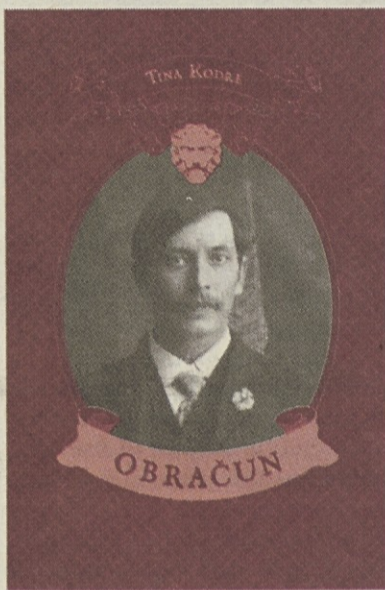
Potem je prišlo obdobje študija v Ljubljani. Ker jo zanimajo področja, ki zajemajo sodstvo, kriminaliteto, kazniva dejanja, ..., se je vpisala na pravno fakulteto. Sedaj deluje kot novinarka, ki pokriva ravno omenjeno tematiko. Najprej je to počela v Ljubljani in Mariboru, zdaj pa prihaja čas, kot pravi, da se spet vrne domov, k svojim koreninam. Ljubi lepoto. Želja po ustvarjanju in oblikovanju je še vedno prisotna, zato večkrat vzame čopič v roke in slika. Narava ji je neprecenljiv vir navdih – obožuje morje, konje in Benetke.

Kot pravi, je roman nastal kot zaključek nekega obdobja – prijetnega in hkrati težkega. K pisanju in ob njem jo je vodilo neko notranje hrepenenje po svobodi lastnega jaza, za kar sama pravi, je bila dostikrat prikrajšana, in zaradi uveljavljanja letnega mnogokrat narobe razumljena. Lahko bi rekli, da se avtorica »otepa« in »brani« vpetosti v navade in kolektivno mišljenje »okolja«, ki je za mnoge edino vodilo »pravega« življenja in delovanja. Ona pa se skuša uresničiti kot ona sama, kot Tina Kodre, z vrednotami, ki se močno približujejo idealu vrednot človeške

vrste, ljubezni, dobroti, predvsem pa resnicoljubnosti. Pisanje ji to možnost daje v neizmerni meri.

V romanu se tako večkrat vpraša po smislu življenja in sobivanja med ljudmi. Pričujoči roman je, kot sem že omenila, njen prvenec, avtorica pa napoveduje tudi že njegovo nadaljevanje.

mag. Lejla Irgl

Sabalmoza

Melanholič rock kvintet iz Vipave Sabalmoza, katerega današnja postava, Gregor Vidrih, vokal; Urban Hrovatin, bas kitara; Rok Gulič, bobni; Jani Paškvan, kitara in Matevž Červ, kitara, se je ustalila v letu 1999, pred tem so od leta 1995 glasbene izkušnje nabirali po različnih zasedbah. Na željo zveste publike, katero so v vseh teh letih ustvarjanja in nastopanja po širši Vipavski dolini in tudi

izven njenih meja zasvojili s svojim glasbenim opusom, je 19. aprila 2008 dokončno padla odločitev, da na svoji spletni strani objavijo mini album, Lebdi ta svet ujet, s petimi skladbami, ki si jih je moč povsem brezplačno prenesti s spletne strani skupine. Izdajo so okronali s koncertom v klubu Ave v Ajdovščini. Glasba skupine Sabalmoza, ki služi za podlago zgodb, ki so blizu vsakemu izmed nas, je kot reka Vipava v sušnem času, počasi polzeča skozi čas, ali pa kot po naliivu, drveča in nepredvidljiva. Šepeta se, da bodo fantje tudi letos gostje na tradicionalni prireditvi Vipavska trgateg, do takrat pa le obiščite spletno stran: www.sabalmoza.org ali www.myspace.com/sabalmoza in uživajte. ksime

Slovensko - ruski večer

Na slovensko - ruskem večeru, ki se je odvijal v petek, 23. maja, sta o svojih avtorskih knjigah spregovorila Irina Khlebnikova in Viktor Baranovski. Publikaciji »Pariške zasebne likovne zbirke in Ažbetova šola v Münchnu« ter »Anton Ažbe in ruski slikarji« sta plod znanstvenega raziskovanja dveh ruskih umetnostnih zgodovinarjev.

Tokratno sodelovanje slovenske in tuje umetnostnozgodovinske stroke je Irene Mislej v uvodu pogovora označila kot enega izmed redkih dogodkov. Po njenih besedah slovensko področje zaradi svoje majhnosti najverjetneje ni dovolj privlačno, da bi pritegnilo tuje umetnostno zgodovinske raziskovalce, hkrati pa se zdi, da smo Slovenci preveč nacionalno obarvani. In povezave Pilonova z dogodkom - po besedah Khlebnikove je Pilon prepreden z Rusijo, med svojimi ujetništvo ter pozneje pred vrnitvijo v domovino je Pilon spremljal in poznal takratno rusko umetnost. In posredna naveza Ažbeta ter njegovega učitelja Janeza Wolfa s tukajšnjimi kraji se odpira v Wolfovi poslikavi župne cerkve v Vipavi, o kateri je domačin, France Mesesnel, umetnostni zgodovinar ter Pilonov prijatelj pisal v svoji doktorski disertaciji o omenjenem slikarju. In še dva utrinka, ki po besedah Mislejeve povezuje Pilonova, Pariz in Rusijo: Pilon je stanoval v majhni pariški uličici, v hiši, ki je bila le dve hišni številki oddaljena od akademije, ki stoji še danes, na mestu ene od ruskih akademij (vodila jo je ruska slikarka Marija Vasiljeva) na Montparnassu pa danes stoji galerija, kjer so že bila razstavljeni Pilonova dela ...

Anton Ažbe je kljub svojemu »položaju«, kamor ga je postavila ruska umetnostna zgodovina (omenjen je v vseh ruskih strokovnih leksikonih, prva slikarjeva monografija pa je bila izdana leta 1958 v Moskvi), v svoji domovini premalo cenjen. Tradicija Ažbetove šole se je namreč veliko bolj »razmnožila« v Rusiji kot na slovenskih tleh. Rojen leta 1862 na Škofjeloškem je po vajeništvu pri Janezu Wolfu ter študiju na Dunaju

(dunajska akademija je bila za mladega umetnika preveč nazadnjaška), doštudiral v Münchnu in tam na prigovarjanje Riharda Jakopiča in Ferda Vesela ustanovil svojo šolo. Ta je postala eno od evropskih središč te vrste - do danes je znanih več kot 50 neposrednih učencev, ki se je šolalo na Ažbetovi šoli - in to ostala vse do slikarjeve smrti leta 1905. Svojo metodo poučevanja je razvil na nivoju znanstvene in znameniti »princip krogle« (Kugelprinzip) ter kristalizacije barv (t. j. na platno nanašanje čistih barv, zato da predhodno na paleti ne izgubijo svojega vibrirajočega »diamantnega« sijaja) sta številnim bodočim umetnikom pomagala do razumevanja likovnih vprašanj. Predvsem pa je bil tiste vrste napredni pedagog - Jakopič ga je označil za »genialnega korektorja« - ki je znal stimulirati učence in ne le prenašati svojega znanja. Njegovo likovno pedagoško delo je cenjeno tudi zato, ker so njegovi učenci (med njimi se pojavljajo velika imena ruske in svetovne umetnosti, npr. Vasilij Kandinsky, Viktor Grabar) njegovo metodo uporabljali tudi v šolah (beri: akademijah), ki so jih pozneje sami ustanovili. Na vprašanje, kjer se krešejo mnenja evropske likovne pedagogike - ali je bilo naključje, da je iz Ažbetove šole izšlo toliko velikih umetnikov ali pa je to plod njegove pedagoške metode, sta pisca predstavljanih knjig odgovorila z dejstvom, da nobena od takratnih šol v Evropi ni uporabljala te metode, torej ...

Za Antonom Ažbetom, slikarjem in velikim likovnim pedagogom je ostala le pečica platen - slovenski javnosti je najbolj poznana njegova Zamorka.

Tanja Cigoj

Foto: Primož Breclj

Na Pilonovi domačiji

»Raznoterosti«

V Pilonovi galeriji je od 20. maja (mednarodnega dneva muzejev) na ogled »Miscelanea«, zanimiva in neobičajna razstava umetnin, izbranih iz zbirke del Pilonovih prijateljev. Nastala je med pripravami na natis kataloga omenjene zbirke (ta predstavlja eno od treh stalnih zbirk galerije), ki bo letos praznovala svoj 30. rojstni dan.

Leta 1978 je bila (danes že precej lobsežna) zbirka, v katero so svoja dela prispevala velika imena takratne slovenske likovne scene, namreč prvič na ogled javnosti. In trideset let pozneje se je, po besedah Irene Mislej, rodila ideja, da bi »na robu« velikega projekta, t. j. izdaje kataloga, ki bo zajel nastanke te svojevrstne skupine del različnih avtorjev ter umetnine spremljajočo dokumentacijo, predstavili »miscelaneo«, raznoterost ne povsem običajnih umetniških izdelkov, ki tudi sodijo k omenjeni zbirki.

Predstavljena umetniška dela, ki so se skozi leta »znašla« v nastajajoči zbirki, so večinoma težje opredeljiva znotraj klasične delitve likovnih zvrsti. Na razstavi svoje zgodbe pripoveduje tako skupina grafičnih map (v Sloveniji se z izdajo le-teh tradicionalno ukvarja Mednarodni grafični likovni center) avtorjev Vena Pilonova, Maxa Billa, Avgusta Černigoja, Lojzeta Spacala, Franceta Miheliča, Marija Preglja, Franca Vecchieta, Raoula Cenisija in Vladimirja Makuca.

Tu so še grafike v obliki unikatnih, avtorskih knjig - za razstavo izbrano skupno delo dveh umetnikov prijateljev Vena Pilonova in Jeana Vodainea (L'Oracle des peintres, knjižica 130 verzificiranih ugank o slikarjih, izdana v letu 1968 ter Cillets rouges pour Paris, zbirko Pilonovih prevodov slovenske poezije v francoščino, ki jo je

Vodaine poslal že bolnemu prijatelju v letu 1970) - izbor knjig Jeana Vodainea ter miniaturni izdelek Castra dveh domačih oblikovalcev Davida Lična in Polone Kunaver Ličen.

Med izborom grafik, ki spremljajo pesniške zbirke sta posebni izdaji pezij in grafike Srečka Kosovela in Lojzeta Spacala ter Marka Kravosa in Franca Vecchieta, ki ju je založila zamajska založba Tržaškega tiska.

Sveže in izvirno delujejo voščilnice v obliki unikatnih risb ali grafik, miniaturne reliefne filigrane Marjana Pogačnika, ki so prišle v zbirko iz zapuščine arhitekta Svetozarja Križaja.

Iz skupine avtorskih plakatov in letakov so prikazana dela Sergija Sergija (Sergeja Hočevarja) ter Jeana Vodainea (natisnjene pesmi tujih in slovenskih pesnikov v izvornih tipografskih stvaritvah v izdajah revije Dire), med oblikovalskimi oz. slikarskimi prispevki v sicer vsakdanjih izdelkih, kot so npr. koledarji pa razstavo dopolnjujeta dva izbrana primera - oblikovalski Ranka Novaka ter slikarski Patrizie Devide.

K »miscelanei« spadata tudi dve mapi (plod ideje, ki se je rodila v zamejstvu in je združevala strokovnjake z umetnostnozgodovinskega področja ter umetnike), ki sta nastali kot originalni »prenosni« umetniški razstavi v obliki škatle z maloserijskimi gra-

fičnimi, fotografskimi in slikarskimi izdajami oz. objekti. Znotraj teh neobičajnih umetniških oblik, v katerih izstopa likovni ustvarjalec Franko Vecchiet, sta predstavljeni obe »prenosni galeriji« (Galerie Imaginaire I: Gustav Gnamuš, Marjan Kravos, Sergio Scabar, Giorgio Valvassori, spremni tekst Jean Luc Marion ter Galerie Imaginaire II: Patrizia Devide, Barbara Strathdee, Franco Vecchiet, Edvard Zajec, spremna teksta: Krisztina Passuth, Laura Safred).

Pilonova galerija je s postavitvijo te izvirno zasnovane razstave želela opozoriti javnost, »da ima umetnina mnogo obrazov in oblik, da likovna dovršenost ni le domena klasičnih nosilcev slikarstva, kiparstva ali grafike« ter gledalce opomniti, »da je veliko aplikacij umetniškega fenomena, ki so nam ne le znane, temveč so bile cenjene že od prej.« In nazadnje razstava odstira željo spodbuditi »ljubitelje lepega, naj sežejo tudi po majhnih, morda celo obrobnih oblikah ustvarjalnosti, ki nam lahko olepšajo, celo osmislijo življenje.« Galerija je tudi v lastni režiji že izdala kar nekaj tovrstnih publikacij: pred leti v mapi izdan izbor reprodukcij fotografij Tine Modotti, nedavno pa mapo posvečeno arhitektu Svetozarju Križaju s kopijami njegovih risb in skic, nastalih pri

Pilonova galerija

Torek, 10. junij, ob 19.00 uri »ZRAK, POLN VONJAV« - večer šansona in poezije. Predstavljena bo poezija Nuše Ilovar v izvedbi Petra Bajnocija in bralne skupine Društva animatorjev NORMA 7. Poseben gost večera bo pevec in glasbeni ustvarjalec ALEŠ HADALIN. Vstop prost

Sapca

Jadralska sekcija Sapca, ki deluje pod okriljem društva Studenec iz Sela že četrto leto združuje ljubitelje jadrnanja iz Sela in okolice. Člani Sapce so zelo aktivni na več področjih.

Zelo pomembna dejavnost Sapce je čiščenje obrežja Vogrščka, ki spada v ajdovsko občino. Vsako pomlad počistijo smeti, pokosijo travo, obrežejo grmovje in drevesa, tako da naredijo Vogršček prijaznejši do obiskovalcev. Zadnjo čistilno akcijo so imeli letos v nedeljo, 11. maja. Zadovoljni ugotavljajo, da so obiskovalci Vogrščka vedno bolj vestni, saj je smeti iz leta v leto manj.

Na prvem mestu je seveda jadrnanje. Vsako leto se udeležijo nekaj regat v slovenskem morju, skupaj se odpravijo tudi na večdnevno klubsko jadrnanje.

Z manjšimi klubskimi jadrnicami si dajo duška na našem vipavskem »morju« - Vogrščku.

Sapca organizira vsako leto dan odprtih vrat na obrežju Vogrščka, na katerem so dobrodošli vsi ljubitelji jadrnanja in narave. Letos bo srečanje v nedeljo, 15. junija.

Prisrčno vabljeni!

Bili so peti

Mladi nogometaši Primorja (U-10) so se udeležili nogometnega turnirja v Goriških Brdih. Ob treh zmagah in dveh porazih so zasedli 5. mesto.

Igrali so Matjaž Rudolf, Luka Štor, Blaž Vodopivec, Izak Gruden, Izak Sulkič, Jan Bajc, Matija Šen, Jan Nusdorfer, na sliki je tudi trener Hari Bat.

ŠD Nanos

Mladi tekači ŠD Nanos iz Podnanosa so se v mesecu maju udeležili dveh tekov za pokal primorskih novic. Majski tek v Ajdovščini in tek prijateljstva v Hotedrščici jim je prinesel kar devet medalj in 27 uvrstitev do 10. mesta. Po polovici tekmovalja pa v skupni uvrstitvi med 38. ekipami zasedajo 3. mesto.

Na sliki: del ekipe, ki je nastopila na teku v Hotedrščici.

Nebrušeni dragulji spet prvi

Po vrsti so premagali ekipo Pomurja, italijansko ekipo Trionfale Roma, veterane poljske ekipe Zaglebie Lubin ter nato v odločilni tekmi še ekipo Šoštanj, nekdanje večne rivala iz časov medrepubliške jugoslovanske lige. Tudi na tej tekmi se jim nasprotniki niso resneje upirali, zato so več kot zasluženo osvojili prvo mesto.

Na podelitvi nagrad so prejeli pokal za prvo mesto, Darjo Marc (na spodnji fotografiji) pa je bil izbran za najboljšega igralca turnirja. *bd*

Nekdanji ajdovski rokometiški, sedaj veterani, ki nastopajo pod imenom "NEBRUŠENIDRAGULJI", so se med prvomajskimi prazniki udeležili močnega veteranskega turnirja v Izoli. Turnir bolj poznan kot Rodinov memorial, je letos potekal že petnajstič. Na njem je nastopilo 32 ekip iz petih držav, ki so se pomerile v štirih kategorijah. Ajdovci so nastopili v moški elitni skupini "nad 40 let" in suvereno osvojili prvo mesto.

II. spominski pohod Borisa Hareja

Tako kot smo si lani zaobljubili, tako smo tudi storili. V soboto, 19. aprila smo organizirali pohod na Čaven v spomini na prežgodaj preminulega kolega Borisa Hareja. Muhasto aprilsko vreme, ki se je vleklo skozi cel mesec nam ni bilo ravno ugodno, vendar sta nam vztrajnost in trma, ki je tlela v nas, velevala da vzpon naredimo. Tako smo krenili na pot. Vsake toliko časa nam je rahel dež, ki je

padal iz megle, osvežil korak na poti navkreber. Po dobri uri hoda smo bili vsi udeleženci (bila nas je desetina najbolj vztrajnih) že na vrhu, kjer nas je v zavetišču Antona Bavčarja že čakala prijazna oskrbnica. Po postanku in okrepcilu smo se vrnili v dolino, kjer nas je kot opomin, pozdravilo sonce in nam dalo vedeti, da se vztrajnost poplača. Kakorkoli!
Dobrodošli prihodnje leto!

Na Titov rojstni dan

Regata za Dan mladosti

Društvo Wada je na Vogrščku v nedeljo, 25. maja organiziralo prvo regato v sklopu državnega prvenstva Flying Junior 2008. Kot se pri takih stvareh spodobi, smo pričeli s kotleti in pivom.

V soboto so potekale priprave, zadnja popravila, predelave in mali tehnični pregledi bark pred novo tekmovalno sezono. Nova jadra, škripci in še kaj večja pričakovanja doseganja in dobre rezultate na prihajajočih regatah. Še posebno na Evropskem prvenstvu! Organiziramo ga člani društva Wada od 26. do 31. julija v Ankaranu (v naprej se zahvaljujemo vsem sponzorjem in donatorjem).

V nedeljo se je zbralo osem Flying Juniorjev, sedem pa jih je štartalo. Ker nekateri niso vzeli resno sobotnih tehničnih priprav, so pač ostali na suhem. Tudi prav, saj so se izkazali kot izvrstni starterji s pomočjo nove samodejne startne naprave iz razvojnega centra „Wada sailtronic institute“, pod strokovnim vodstvom

našega člana dipl. ing. Branka Čuka. V pretežno jugozahodnem vetru in vmes lokalno posebnostjo Vogrščka (veter iz vseh smeri), je v prvem plovu povedla s precejšnjo prednostjo barka Muki, s krmarjem GM Humarjem in flokistom Dejanom Batista, ki je bil prvič na regati. Vodstvo sta na drugi boji izgubila z dvigom spinaerkerja. S pomočjo lokalnih vetrov sta »skvačkala« posebno mešanico jader in vrvi, tako da sta na cilj priplula šele četrta. V prvem plovu je zmagala posadka Windstar s Timom Žižkom in Teom Štrancarjem, druga pa je bila barka Erika Igorja Jerkiča z Igorem Nusdorferjem. V drugem plovu se je boj odvijal bolj strnjeno ter izenačeno in šele med prvo in drugo bojo se je Muki z novim flokistom Nejcem Furlanom (prvič na regati) odlepila od skupine ter s prednostjo priplula skozi cilj. Drugi je bil tokrat Windstar (Žižek – Štrancar) in tik za njima Erika (Igor & Igor). Tretji plov v močnejšem vetru se je razvil v pravi regatni start. Bok ob boku so jadrnice premagovale orco (maksimalno v veter). Do prve boje

je povedla barka Kohinor s krmarjem Nejcem Nemcem in flokistko Sonjo Štramec iz Ljubljane. Po prvi boji so se barke razvrstile in kmalu so malenkosti odločale o tem, da je povedla domača Muki, prišla na čisti veter ter prijadrala na čelu z znatno prednostjo do cilja. Ob bučnem nastopu navijaške skupine „Okrepčevalnica Nives sailing team“, sta za njo regato končala Gregor Šašelj z Ano Kosi in Windstar (Žižek-Štrancar).

Na regati so nas obiskali tudi predstavniki sorodnega društva Mornik iz Nove Gorice, s katerimi smo izmenjali mnenja o viziji razvoja na območju Vogrščka ter se dogovorili za nadaljnje sodelovanje.

Z zdravici smo zaključevali prelepe jadralski dan. *g&i*

V Berlinu tri medalje

Plavalec Dejan Fabčič, udeleženec Paraolimpijskih iger v Pekingu, se je minuli vikend udeležil močnega mednarodnega mitinga v Berlinu. Med 582 plavalci iz 35 držav je več kot uspešno zastopal slovenske barve, saj je z vsakim skokom v bazen tudi popravil osebni rekord.

V njemu najljubši disciplini 100 hrbtno je odplaval odličan rezultat (1.16,23), ki ga je zavihtel na 4. mesto na trenutni svetovni lestvici in mu prinesel srebrno medaljo. Z novim svetovnim rekordom ga je premagal le Britanec Fox. V odprti kategoriji je bil čas vreden 887 točk in 9. mesta. Poleg tega je Fabčič osvojil še srebro na 50 prsno in bron na 50 hrbtno. V olimpijski disciplini 100 prsno je za las zgrešil stopničke, vendar se je s časom 1.37,26 povzpел na 8. me-

sto na svetovni lestvici. Povrhu vsega pa se je z 32,97 na 50 prsto prvič spustil pod mejo 33 sekund in s tem izpolnil še četrto paraolimpijsko normo.

Fabčič je po tekmi 100 hrbtno povedal: »Zelo sem vesel, da mi je uspel tako dober rezultat že v tem pripravljalnem obdobju. S trenerjem Borom Štrumblijem sva zadovoljna, da priprave na Peking potekajo po načrtih in da se forma dviguje.«

Besedilo in foto: Vida Valič

Košarkarska liga prijateljstva

V nedeljo, 25. maja smo na Policah zaključili letošnjo ligo prijateljstva v košarki. Od novembra do maja se je v treh starostnih kategorijah v košarkarskih veččinah merilo preko 100 otrok iz štirih različnih osnovnih šol oziroma podružnic: Dobravlje, Ajdovščina, Vipava in Podnanos.

Zaključni turnir ni bil tekmovalnega značaja, ampak so dečki in deklice v kombiniranih ekipah prikazovali znanje, ki so ga nabirali na treningih in košarkarskih krožkih.

Vse ekipe so po zaključku prejele pokale za sodelovanje, nekateri igralci in starši pa so pomerili v različnih tekmovaljih in domov odnesli lepe praktične nagrade.

Da je bilo slovo od letošnje sezone še slajše, je poskrbelo podjetje Incom s sladoledi Leone, ki je za vse nastopajoče in gledalce na ajdovskih Policah zagotovilo sladolede.

Boštjan

Spoštovani,

Pred Vami je odločitev o razpisu referendumu o pokrajinah. Da ali ne referendum?! In s kakšnimi vprašanji?!

Predlog vprašanj (povzeto iz časopisov) ne išče svobodne volje državljanov, temveč pritrjuje razdelitvi Slovenije kot si jo je zamislilo Ministrstvo za lokalno samoupravo. In to brez predhodne raziskave mnenja prebivalcev.

Civilna iniciativa ZA PRIMORSKO je na terenu od Triglava do morja zbrala več kot 20.000 podpisov peticije ZA PRIMORSKO. 14.000 podpisov smo predali predsedniku DZ RS gospodu Cukjatiju februarja 2008.

Za Primorce sta sprejemljivi samo dve vprašanji:

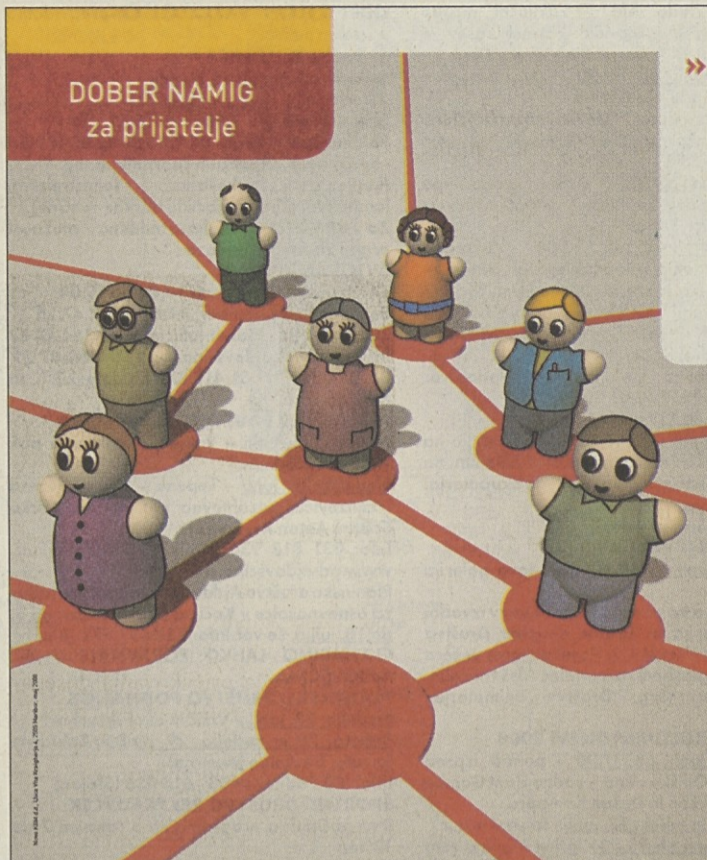
1. Ali želite živeti v enotni Primorski?
2. Ali želite živeti v razdeljeni Primorski (Severni Primorski in Južni Primorski)?

Vse drugo je izziv Primorcem, da svojo himno branijo z dejanji.

Vsaka alternativa imenu Primorska pa bi pomenila, da je bil boj Primorcev za priključitev k matični domovini nepomemben in lahko roma na smetišče zgodovine.

S spoštovanjem

za Civilno iniciativo
ZA PRIMORSKO
Marjan Bevk l.r.

»Zaupajte vašim prijateljem, da bodo prijatelji zaupali nam.«

V dobri družbi je vedno dovolj prostora za sveže obraze. Povabite jih v svojo banko in priporočite storitve, ki jim zaupate.

Splačalo se vam bo.

Akcija traja do 12. julija.

Če pripeljete svoje prijatelje, vas nagradimo. Paket zvestobe za vas in Paket dobrodošlice za vaše prijatelje.

080 17 50
www.nkbm.si

Nova KBM

München

Dvodnevna ekskurzija drugih letnikov Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina nam ni predstavljala nič drugega kot zgolj in samo še en izlet. Približno tretjina naših adolescenčnih glav je pričakovala z odprtimi očmi, druga tretjina je le-te imela zaprte za kakršnekoli nove dogodivščine, zadnja pa je vanjo verjela. Po minulem izletu smo zadnji tretjini pripadali vsi. München se te dotakne, ne samo zaradi vseh znamenitosti, ki si jih ogledaš, dotakne se te Nemčija.

Ta je drugačna od vsakega Tehničnega muzeja, od vsakega Dachaua, od vseh cerkvic, živalskih vrtov ... Okolica, odnos, ljudje ... Tu ne pomaga južnjaška glasba, sproščeno oblačenje z enim ali dvema gumbkoma

preveč, kaj šele popolno ugodje v hotelih, ti so namreč nabiti z disciplino in točnostjo. Niti za trenutek ne pomisliš na preprosti Balkan, na katerega spominja tudi Slovenija, ker si pač v Nemčiji. Tu vladata red in disciplina. Ko se peljemo po pustih karavanah avtocest se tu pa tam pojavi hišica, spominjajoč na preprosto slovensko gorenjsko hišico. Tu se komaj začuti domačnost, med monotono sedemurno vožnjo, ki jo od časa do časa prekine šumenje vrečke postanega sendviča ali vklop mikrofona in glas neutrudnega vodiča.

Naša prva postaja: Dachau. Delovno taborišče, ki je med nami sprožilo pra-

ve odrasle debate o tem, česa je zmožen človek, ki ga prevzame napuh, lakomnost in nečloveška nadutost. Pogovarjali smo se o glavnem krivcu, o naših »zdravilnih« mentalitetah in o tem, kam vodimo sami sebe danes? Če so bili ljudje pred dobrimi šestdesetimi leti sposobni sami sebi zgraditi pokopališče, do česa lahko pride danes? Govor je zastal – krematorij, barake, postelje, preozke za enega, dovolj velike za osem ljudi, okostnjakov, nenazadnje tudi Dachauski muzej, slike živih mrtvecev. Slike več tisočev ljudi, ki so »z veseljem« čakali smrt. Počastili smo jih. Pustili smo jim venec in naši glasovi so v turobno nebo nad krematorijem taborišča zapisali Lipo.

Tehnični muzej je bil glavna atrakcija prvega dne. Od ladij, maket človeških poskusov, letal, do kemije, fizike, vesolja ... Človek ostane brez besed, ne, besed je ogromno, zamori jih le presečenost, do kje lahko seže človekov um! Tri ure ogledovanja muzeja. Premalo!

V hotelu se je življenje odvijalo po pravem nemškem strogem hišnem redu. Disko, skozi katerega so se od časa do časa sprehodili varnostniki visoke postave z ogromnimi mišicami – mogoče

sem jih opazila sama, tisti, ki so se namreč zvijali v ritmih house glasbe, tega niso opazili. Ena ponoči. V hotelu ne gori nobena luč več. Nemčija pač.

Prebudili smo se v deževno jutro, vendar, kaj bi to! Saj vendar gremo v živalski vrt – enega najlepših živalskih vrtov v Evropi, ki si ta naziv popolnoma zasluži. Vreščanje papig, renčanje zveri, severni medved, pingvini, opiče in nenazadnje žirafe, katerih tek je spominjal na kamermanov počasni posnetek, so dopolnile sliko našega »potovanja«. Urejenost, čistoča, varnost in red, živalski vrt spremenijo v kraljestvo živali, tisto pravo. Le to je v nas prebudilo otroke, kar si zdaj ne želimo več biti, z glasnim vzklikanjem: »Poglej to!« Zatem pa drugi: »Posnemi tole!«. Fantazijsko pravljico. Mogoče je v nas prebudilo zanimanje za Ludvika Bavarskega ravno sonce, ki se je na deževno soboto popoldan le prikazalo. Z barčico smo se popeljali na otok prej omenjenega Ludvika. »Nori« Ludvik Bavarski je želel poustvariti blišč Versaillesa, zato je Nova palača na otoku Herreninsel obdana z vodometi in parki. V sami palači pa je vse v zlatu, zato

ga imenujem »nori«. Človeku se zasmili, sploh pa, ko izve, da je v njej bival borih devet dni.

Ni potrebno, da govorim o tem, da smo, sprehajajoč se po dvorcu, sanjari-li le še o noro dobrem kosilu, ki ga bo za nas pripravila mama, ko prispemo. Kaj, ko je bilo pred nami še tistih dolgih sedem ur. Nismo jih prespali. Preveč je bilo vtisov, podatkov, veselja, mogoče nas je ohranjala pokonci utrujenost sama. Ali pa obžalovanje naših pobitečev, ki so imeli priložnost videti pravo bavarsko pivnico le od zunaj, kaj šele o pobožnih željah o pravi prsati Bavarki z desetimi litri piva! Tu se je verjetno končala fantazija našega moškega dela, vendar, kdo ve?

Beti Mikuž, 2. a

Državlјanska nepokorščina: »Za Primorsko«!

čile politično preživetje. In oblast!

Le komu je še mar za »neuko« ljudstvo, ki ječi pod udarci najvišje inflacije v Evropi. Pod in pred pragom revščine je vsak dan več ljudi. Iz dneva v dan se prebijajo le z mislijo, kako preživeti do naslednje plače. Na drugi strani pa se razlike še povečujejo, bogati so še bolj bogati in revni so še bolj revni!

Pred nami so septembrske državnozbornske volitve. Na mizo je potrebno položiti rezultate in opravičiti izkazano zaupanje. Ali je »janševa« vlada to zaupanje opravičila? Se še spomniti? Na volitvah pred štirimi leti je zmagala, ker so ljudje pričakovali spremembo. Spremembo načina vladanja, ohranitev socialne države ter predvsem obračun s »korupcijo« in »klientelizmom«. Na kateri od teh točk bi lahko rekli, da je bila uspešna? Način vladanja? Niti slučajno! Socialna država? Žal vsak dan manj! Obračun s »korupcijo« in »klientelizmom«? Še najmanj! Očitno se je stanje »dramatično« poslabšalo. Se je »korupcija« res tako razrasla, da je prepleta vse pore in področja v državi? Če sklepamo po zadnjih aferah, potem moramo temu žal pritrčiti. Kaj nam pravzaprav razkrivajo »čista lopata« in »patria«? Da se je »korupcija« razrasla tudi v javno upravo? Da je potrebno

»podmazati« za vsako naročilo, za vsak posel? Ali bo tožilstvo uspelo kaj dokazati? Je to sploh komu resnično v interesu? Predvolilna farsa! Zavajanje ljudi po reku, tresla se je gora, rodil se je miš. In še tega bodo prekrili preveliki tepihi vladnih soban. Seveda po volitvah!

Pred nami pa je še ena tragikomedija. Predhodni poizvedovalni referendum glede ustanovitve pokrajin v R. Sloveniji. Referendum, ki ne odloča o ničemer! Referendum, ki ne more in ne bo pokazal ničesar! Vprašanja so žal zastavljena tako, da ne morejo pokazati prave volje in razpoloženja ljudi. Nepotreben strošek, neupravičeno trošenje davkoplačevalskega denarja. Pokrajinska »zgodba« je za ta mandat žal končana. Možnosti za oblikovanje dvotretjinske večine v parlamentu niso niti teoretične, še manj praktične! Gre torej za čisto predvolilno potezo, ki naj bi pokazala, kdo je za decentralizacijo in kdo ne. Potencialno je v igri na tisoče glasov na periferiji države, ki doživlja najtežje udarce »brutalnega« centralizma. Takega, kot ga ne poznajo nikjer drugod po Evropi. Referendum se bo »lomil« tudi na hrbtnih naz Primorcev. Prav Primorci smo spoznali in prepoznali »škodljivost« vladnega predloga o delitvi Slovenije na štirinajst in po

zadnjem predlogu trinajst pokrajin. Očitno se zgodovina ponavlja. Državo smo namreč že razkosali na več kot 220 premajhnih občin. Toda vlada in parlament sta ostala neizprosna. Ni ju prepričalo več kot 20.000 zbranih podpisov Primorcev, ki so zahtevali enotno in močno Primorsko pokrajino. Za »razkosanje« Primorske so glasovali poslanci SDS, NSI, SLS in presenetljivo DESUS. Za »razkosanje« Primorske so bili brez izjeme tudi vsi njihovi »primorski« poslanci. Ali jih bomo za »vzdržajstvo« jeseni nagradili z novim poslanskim mandatom? DELI IN VLADAJ!! To je bistvo! Z decentralizacijo države pravzaprav ne misli nihče resno. Pesek v oči, sprenevedanje in zavajanje! Vedno in znova pred volitvami! Ko je potrebno »pokasirati« naše glasove. To, in samo to, je vsa resnica! Decentralizacije in posredno nekaj »oblasti« ne želi nihče prepustiti prav Primorski. Primorska je namreč za Slovenijo problem »posebne« vrste. Primorska je namreč objektivno »molzna krava«. V »ekonomskem« smislu pravzaprav ni nobene razlike med predvojnimi italijanskim fašizmom in sedanjem »kranjskim« centralizmom. Eni in drugi so si namreč podredili prav vse vzvode oblasti, ki

posledično omogočajo kontrolo in »izkoriščanje« celotnega gospodarstva na Primorskem. Od bančnega in zavarovalniškega sektorja, preko celotne trgovine do vseh pomembnejših podjetij. Čigave interese zastopajo »zvezni janičarji« lahko vidimo na primeru treh velikih ajdovskih podjetij, ki jih vodijo. Vsekakor ne naših! In prav naša predvojna »italijanska« zgodba ter neverjetna upornost proti fašizmu na čelu z našim, Primorskim Tigrom, je »problem« posebne vrste, potencialna nevarnost. Zato se nam Primorcem ne sme dati »DIHATI«. Enotna in močna Primorska pokrajina bi bila preprosto »premočna«!

Na posvetovalnem referendumu 22. junija zato ne bo vprašanja: ali si Primorci želimo enotne Primorske pokrajine? Enostavno in preprosto zato, ker jo je potrebno razkosati, oslabilo, podrediti in še naprej izkoriščati! In prav zato! Pojdimo na referendum in pokažimo našo enotno moč in voljo ter državljansko nepokorščino. Na referendumski listič pripišimo edino pravo izbiro, napišimo »ZA PRIMORSKO«! Ker želimo združevati in ne razbijati, ker si samo želimo postati enakopraven in uspešen del slovenske države!

Aleksander Lemut

Predvolilni cirkus? Tragedija? Tragikomedija? Ali vsakega po malem? Koliko je resnice in koliko je nizkih predvolilnih udarcev? Ohraniti oblast za vsako ceno! Prezvati oblast za vsako ceno! Kakorkoli že, eni in drugi so na fronto pripeljali »težko topništvo«! Strelja se noč in dan! Neusmiljeno, brez predaha! Za govorniškim odrom so poslanci, kij jih ne poznamo, ki jih štiri leta ni bilo med živimi. Kar naenkrat pa so se prebudili iz štiriletne »zimске spanja« in spočiti bruhajo »ognjene strele«. Nič ni več svetega! Afere so zakon! Afere bodo pokopale nasprotnika in omogo-

KOLENDAR PRIREDITEV ZA JUNIJ 2008:

RAZSTAVE:

PILONOVA GALERIJA AJDOVŠČINA
Četrtek, 5. junij ob 19.00 - predstavitev razširjene izdaje Pilonovih spominov »NA ROBU«, urednica knjige je dr. Irene Mislej, knjigo bo izšla v založbi Mladinska knjiga.
Do 15. junija - na ogled bo izbor iz zbirke del PILONOVIH PRIJATELJEV ob 30-letnici nastanka stalne zbirke.
Od 20. junija do 11. julija - Rudi Skočir, SLIKE; v sodelovanju s KUD Ivan Trinko iz Čedadu. Mednarodna razstava bo postavljena v Trstu, Gorici, Čedadu in v Ajdovščini, izšel bo tudi dvojezični katalog.
Vabljeni tudi na ogled stalne zbirke Pilonovih likovnih del in fotografij. Ogledi: od torika do petka med 10.00 in 17.00 uro, ob nedeljah med 15.00 in 18.00, ob ponedeljkih, sobotah in praznikih zaprto. Info: 05/368 91 77, pilonova.galerija@siol.net, www.venopilon.com

MUZEJ V AJDOVŠČINI

Zbirka fosilov Staneta Bačarja in razstava Fluvio Frigidus - Castra - Fluvius - Ajdovščina, s poudarkom na rimskodobni Ajdovščini, avtorice arheologinje Beatrice Zbona Trkman. Vitrina meseca: VSAKA PED ZEMLJE JE PREŽETA S PRETEKLOSTJO
Na ogled razstava arheoloških najdb, ki so bile odkrite lani jeseni, ob izkopavanjih dveh ajdovških ulic. Avtorica - arheologinja Vesna Tratnik.

ODPRTE: vsako soboto in nedeljo od 13.00 do 18.00 ure, organizirane skupine tudi izven omenjenega termina, po predhodni najavi na TIC Ajdovščina, 05/36 59 140.

LIČNA HIŠA AJDOVŠČINA

Četrtek, 26. junij ob 18.00 - Odprtje razstave slik malih formatov, udeležencev Mednarodne likovne delavnice Slovenija odprta za umetnost
V Lični hiši sprejemajo prijave za individualne ure risanja in slikanja, napredaj so umetniški izdelki, grafike, nakit, keramika. Dobrodošli!
Odprto: vsak dan med 10.00 in 13.00 ter med 16.00 in 19.00, sobota med 9.00 in 12.00
Info: 05/368 19 29, 040 839 729, info@licnahisa.com, www.licnahisa.com

30 INTARZIJA ZA 30 LET

Do 7. junija - galerija Doma krajanov Ajdovščina (pri starem mlinu)
Predstavlja se rokodelce in umetnik s Planine pri Ajdovščini Darjo Poženel.
Ogled: od pon. do pet. med 16.00 in 19.00, ob vikendih med 10.00 in 18.00. Info: Darko 041-857-083

3. SLIKARSKA DELAVNICA LIONS KLUBA ZEMONO

Od 2. do 7. junija - Penzion Sinji vrh
Nastala dela bodo umetniki podarili v dobrodelne namene.

ODPRTE RAZSTAVE FOTOGRAFSKE DELAVNICE DIJAKOV SŠ AJDOVŠČINA

Sreda, 11. junij ob 19.00 - avla Dvorane prve slovenske vlade
Razstavljena bodo dela dijakov 1. in 2. letnikov, ki so nastala znotraj izbirnih vsebin. Ogled bo mogoč v času prireditve do konca junija. Info: 041 796 452 (Beti)

RAZSTAVA VELIKIH PLAZLJEV

Od srede, 18. do nedelje, 22. junija med 10.00 in 19.00 - Športni center Police
Na ogled bodo orjaške kače, orjaški kuščarji, ptičji pajki, škorpjioni, anakonda, ...
Info: Zavod za šport Ajdovščina, 364 47 21
DOM KRAJANOV VIPAVSKI KRIŽ
Petek, 20. junij ob 20.00 - odprtje razstave slik Marka Andlovca - MALENKOSTI, s krajšim kulturnim programom in pogostitvijo v grajski kleti. Na ogled bo do konca avgusta. Za ogled pokličite Ivo iz TD Vipavski križ 031 481 187

SLOVENIJA ODPRTA ZA UMETNOST

16. mednarodna likovna delavnica, Sinji vrh 2008 Od 23. do 28. junija - Kmetija Sinji vrh
Petek, 27. junij - dan odprtih vrat
Info: 05/36 49 608 (H. Vidmar, Sinji vrh)
SIMON GREGORIČ IN BREČI
Razstava ohranjenih predmetov in dokumentov brejskih sorodnikov Gregorčiča - v hiši Brje 62, ki spominjajo na čas, ko je Gregorčič obiskoval Brje. Avtor razstave je kustos Goriškega muzeja, mag. Borut Koloini.
Razstava je odprta vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po dogovoru na gsm: 031 468 462 (Majda) ali 041 666 544 (Kazimir)
KOVAŠKI MUZEJ MIHAELA KUSSA
Muzej je odprt vsako soboto in nedeljo med 8.00 in 17.00 ali po predhodni najavi pri Stanislavu Černigoju na tel: 05/ 36 42 015 na naslovu Lokavec 45, Ajdovščina.

PRIREDITVE:

FOUČKARJI NA ČAVNU

Sobota, 31. maj - Čaven Na vrhu Čavna bodo postregli s polento, ki vas bo okrepčala za zabavo in družabne igre velikih in malih. Čakajo vas zanimive nagrade. Ne pozabite svojih foučev...mogoče jih boste potrebovali!
Info: Društvo Stomaž 87, Anita 041 952 172 ali Andrej 041 289 998

3. PRITRKOVALSKO TEKMOVANJE AJDOVŠČINA 2008

Nedelja, 1. junij ob 15.00 - cerkev sv. Janeza Krstnika, Ajdovščina
Ob 11.00 - Cankarjev trg Ajdovščina - predstavitev pritrkavanja na miniaturne zvonove.
Vabi vas Pritrkovalsko društvo Ivan Mercinal
Gledališka predstava MATILDA
Torek, 3. junij ob 20.00 - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina
Predstava je delo dramskega krožka OŠ Šturje Ajdovščina.
Režija: Silvana Mislej, 041 237 693

ZAKLJUČNI NASTOPI GLASBENE ŠOLE AJDOVŠČINA

Torek, 3. junij ob 19.00 - Pilonova galerija Ajdovščina - Zaključni nastop kitaristov Glasbene šole Ajdovščina
Sreda, 4. junij ob 19.00 - Dvorana prve

slovenske vlade Ajd. - zaključni nastop klarinetistov, pianistov in harmonikašev iz razreda prof. B. Trifkoviča in Vidojke Curk.
Petek, 6. junij ob 19.00 - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina - Glasbena pravljica "Kdo je napravil Vidku srajčico" - avtor glasbe Miroslav Paškvan, dirigentka Sanja Kaluderovič
Petek, 13. junij ob 20.00 - Dvorana kulturnega doma v Vipavi- zaključni nastop pevcev iz razreda Jerice Rudolf
Sobota, 14. junij ob 20.00 - Dvorana kulturnega doma v Vipavi- recital pianistke Mete Fajdiga iz razreda Helene Plesničar
Sreda, 25. junij - nastop šolskega pihalnega orkestra na Predmeji za Zvezo borcev - dirigent Andrej Kobal
Info: Glasbena šola Vinko Vodopivec Ajdovščina, 05/368 01 20

KRAJEVNI PRAZNIK NA CESTI

Nedelja, 8. junij ob 17.00 - pri spomeniku na Cesti - Spominska slovesnost v spomin na požig vasi Cesta s strani nemškega okupatorja. Org.: KS Cesta

Večer šansona in poezije

"ZRAK, POLN VONJAV"

Torek, 10. junij ob 19.00 - Pilonova galerija Ajdovščina
Predstavljena bo poezija Nuše Illovar v izvedbi Petra Bajnocija in bralne skupine Društva animatorjev NORMA 7. Poseben gost večera bo pevec in glasbeni ustvarjalec Aleš Hadalin. Vstop prost! Org: Društvo animatorjev NORMA 7

LOKAVŠKI KULTURNI DNEVI 2008

Torek, 10. junij ob 17.00 - pohod izpred dvorane na Otljiško okno - vodijo člani Gorskere reševalne službe in Dušan Kompara
Četrtek, 12. in petek, 13. junij - športni turnir
Petek, 13. junij ob 18.00 - igrice Majhna sem bila, piške sem pasla, nastopajo otroci OŠ Danila Lokarja.
Ob 20.00 - kulturno-glasbeni večer, nastopajo: Tamburaški ansambel Danica, Zdravko Pergar in Fantje s'pod velba. Predstavljene bosta dve novi knjigi mladih krajanov Lokavca: Barbare Čibej in Ksenije Batič Yoder.

Sobota, 14. junij ob 9.00 ter ob 14.00 - ogled rojstne hiše Edmunda Čibeja pri Slakarjih.
Ob 18.00 - proslava ob poimenovanju Dvorane Edmunda Čibeja in odkritje njegovega spomenika, odprtje razstave »Občina Lokavec v času županovanja Edmunda Čibeja« in mali dvorani. V programu bodo nastopili otroci OŠ Lokavec in mladi iz Lokavca, Zdravko Pergar in Pevski zbor Društva podeželskih žena Gora.
Ob 19.30 - zabava in ples z ansamblom Duo D.&D. iz Vipave.

SEMANJI DNEVI V VIPAVSKEM KRIŽU
Petek, 13. junij ob 21.00 - gledališka predstava ZADREGE V BOLNIŠNICI DR. EGIDIJA SRŠENA, komedija v izvedbi Gledališke skupine Bc iz Bovca Vstopnina 5 evrov
Sobota, 14. junij ob 18.00 - otvoritev Srednjeveške tržnice

Ob 18.30 - kulturni program, slavnostni govornik mag. Dušan Črnigoj, častni občan Ajdovščine; ob 19.00 - srednjeveške igre (med sosednjimi kraji)
Sledi prijeten grajski večer ob glasbi.
DOBRODELNI KONCERT - PRINESIMO NASMEH
Petek, 13. junij ob 20.00 - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina
Koncert Maje Slatinšek in skupine Sašo in Robi z mežnarji. Zbrana sredstva bodo podarjena misijonu v Braziliji.
Skupina Pota, info: E. Tomažič, 041-472-972

Predstavitve romana OBRAČUN

Petek, 13. junij ob 20.30 - Dvorce Zemono
Zgodba zgodovinsko-kriminalnega romana domače avtorice, novinarko PN, Tine Kodre iz Podnanosa se dogaja v sodobnem času v našem okolju (Podnanos, Goče, Vipava, Ajdovščina, Benetke, ...), pripoveduje pa o brskanju po družinski preteklosti. Predstavitve bo pospremil zanimiv kulturni program.
Info: 031 676 783

COLSKA NEDELJA 2008

Sobota, 14. in nedelja, 15. junij - Col nad Ajdovščino
Vabljeni na sobotni večerni rock koncert skupine Šank Rock in nedeljsko popoldansko zabavo z Ansamblom Nanos, srečelovi, nagradnimi igrami... Info: www.trilek.si

91. BOLJŠJA TRŽNICA

Sobota, 21. junij ob 7.30 - Trg 1. slovenske vlade Ajdovščina
Dobrodošli prodajalci, nakupovalci, slučajni mimoidoči. Stojnice so pripravljene, najem posamezne - 5 eur. Info: Društvo zbiralcev Ajdovščina - Nova Gorica 040 188 305 (Vladimir)

SPOMINSKA SLOVESNOST IN POČASTITEV DNEVA DRŽAVNOSTI NA PREDMEJI

Sreda, 25. junij ob 17.00 - grobnica ter spomenik padlih borcev, Tiha dolina Predmeja
Vabljeni na tradicionalno spominsko slovesnost ob grobnici (komemoracija) ter spomeniku padlih borcev v NOB. Slavnostni govornik bo humanist, pisatelj, literarni kritik in politik Matjaž Kmecl. Sledil bo bogat kulturni program v sotoru v Tihni dolini na Predmeji.
Info: OO ZZB NOB Ajdovščina, 05/ 366 10 71
4. NJOKI SUMMER FESTIVAL 2008 ITAKI
Petek, 27. in sobota, 28. junij - Letno kopalnišče Police v Ajdovščini
Festival urbane glasbe, kulinarčnih užikov, adrenalinskih športov ter drugih aktivnosti in atrakcij za mlade (urejanje prireške, plesne delavnice, grafitiranje) - letos bo prvič potekal na Letnem kopalnišču Police. Glasbeni program: Marky Ramone (ex Ramones) & Tequila Baby (Usa), The Bellrays (Usa), Mr. T-Bone (Italy), Fandangle (Uk), Elemental (Cro), Murat & Jose (Slo), Klemen Klemen (Slo), Minataver (Slo), Sell Out (Slo), In-Sane (Slo), Golliwog (Slo)
Predprodaja vstopnic: www.eventim.si, cena: predprodaja 10 eur/1 dan - 18 eur/2 dni; na dan dogodka: 15 eur/1 dan - 25 eur/2 dan; Info: KUD Sax, Matjaž Jazbar, 041 586 063, www.njokifestival.com

ŠPORT:

ZAVOD ZA ŠPORT AJDOVŠČINA

ODPRTJELETNEGA KOPALIŠČA - predvidoma v sredini junija

ŠPORTNE POČITNICE

1. termin: 30. junij do 11. julij
2. termin: 11. do 22. avgust
Plavalni tečaj od 9.00 do 12.00 (25 ur)
Poletna športna šola od 9.00 do 17.00 (80 ur)
- Spoznavanje različnih športnih panog (konjenišvo, košarka, lokostrelstvo, jamarstvo, ples, monocikli, borilne veščine)
Za otroke iz okolice nudimo možnost organiziranega prevoza
AVTOKAMP POLICE
Recepcija v času sezone 10.00 do 19.00
Sezona julij-september; info: 05 364 47 25
Zunaj sezone oktober-julij; info: 05 364 47 22
Info: www.zs.ajdovscina.si ali 05/364 47 21, 05/364 47 22, 051 419 870 ob delovnikih od 8.00 do 16.00

PLANINSKO DRUŠTVO AJDOVŠČINA

Nedelja, 15. junij - Vajnež, nezahtevna pot, vodi: Tomaž Breclj
Nedelja, 29. junij - Lepena - Krnska jezera - Lanževica, nezahtevna pot, vodita: Mirko Soban, Anton Kreševac
Info: 031 818 936 (Alojz - PD Ajdovščina), www.pd-ajdovscina.si

Planinsko društvo Ajdovščina organizira tabor za osnovnošolce v Koči na planini Razor od 5. do 10. julija, še več info: 031 437 972 (Blaž)

CLANARINO LAHKO PORAVNATE V TIC AJDOVŠČINA.

PLANINSKO DRUŠTVO PODNANOS

Nedelja, 22. junij - Vršič in okoliški vrhovi
Sobota, 28. in nedelja, 29. junij - Zahtevne ferrate: Dachsten (Avstrija)
Info: PD Podnanos 031 615 036 (Stojan)

ŠPORTNO DRUŠTVO REKREATIVČEK

Dva počitniška programa za otroke od 7 do 12 let:

30. junij - 4. julij, od pon. do pet. med 9.00 in 16.00 - nogometno igrišče na Ustjah in Letno kopalnišču Police - NOGOMETNI KAMP - organiziran prevoz, cena 80 eur
7. julij - 11. julij, od pon. do pet. med 9.00 do 16.00 - Letno kopalnišče Police - AKTIVNE POČITNICE V VODI, organiziran prevoz, cena 70 eur

Prijave: rekreativcek@gmail.com, 041 472 128 (Tomaž), 031 632 314 (Marko), 040 626 468 (Andreja); še več informacij: http://rekreativcek.gmajna.si

SMUKARSKO DRUŠTVO AJDOVŠČINA

Petek, 6. junij ob 18.00 - Športni center Police v gozdčku ob bazenu - zaključek prve sezone MIGETALNICE in pletanja za dojenčke, info: 031 632 314 (Marko),

Info: Uradne ure vsak tork od 19.00 do 20.00 v SŠ Vena Pilona Ajdovščina, sdajdovscina@gmail.com, 031 308 176 (Ivan), 051 338 969 (Igor), 040 480 439 (Lovrenc)

KARATE KLUB AJDOVŠČINA

Karate klub je klub, kjer treniramo plemenito borilno veščino KARATE, s katero razvijamo telo in duha, ne glede na starost in spol. Treniramo lahko za samoobrambo ali kot tekmovalni šport. Nove člane vpisujemo vsak tork in četrtek ob 18.30 v športni dvorani v Lokavcu. Informacije: 031 233 722, amadej.velikonja@gmail.com, www.karateajd.si

PLESNI VEČERI V VIPAVI

Čez poletje se plesni večeri poslavljajo, plesa željni vabljeni v Vipavo spet v septembru.
Info: 031 247 578 (Jurij Makovec)

OBVESTILA:

LAVRIČEVA KNJIŽNICA AJDOVŠČINA

Ponedeljek, 2. junij ob 19.00 - Predstavitev knjige Bojevnikova skrivnost Barbare Čibej, učenke devetega razreda OŠ Danila; v sodelovanju z MDPM Ajdovščina
Ponedeljek, 16. junij ob 19.00 - Predstavitev nove uspešnice Danile Žorž Primer letečega kovčka

Petek, 20. junij ob 19.00 - Predstavitev likovne monografije Azada Karima. Sodelujejo: Nives Marvin, Irene Mislej, Iztok Premrov, Silva Karim
Datum še ni določen: Primorci beremo 2008 - začetek bralne značke za odrasle
Vse informacije v Lavričevi knjižnici: 05/3661 328, www.ajd.sik.si

KLUB AJDOVŠKIH ŠTUDENTOV

Info-točka v prostorih KAŠ-a v Ajdovščini (Hiša mladih, Vipavska 11/a, Ajdovščina) je odprta vsak delovnik med 11.00 in 16.00, ob petkih in sobotah med 14.00 in 22.00. Na voljo so 3 računalniki z dostopom do interneta ter brezžično dostopna točka. Omogočeno je tudi tiskanje in fotokopiranje. Dogajanje v klubu BAZA na http://baza.kas.si. Info: 05/368 11 40, 051 654 002, www.kas.si

CENTER MLADINSKIH DEJAVNOSTI

AJDOVŠČINA

Od ponedeljka do petka med 10.00 in 18.00

- Hiša mladih na Ribniku
Aktivno preživljanje prostega časa mladih (ustvarjalne delavnice, družabne in športne dejavnosti, ...). Ostale dejavnosti: info točka z dostopom do računalnika in interneta, svetovanje pri vključitvi v program MEPI, svetovanje in pomoč v stiskah, učna pomoč in pomoč pri pisanju nalog, prostovoljno delo, izleti, poletni tabor, ...
CMD organizira poletni mladinski tabor, ki bo potekal od 7. do 11. julija v Seči pri Portorožu. Udeležba je omejena, prostih je še 5 mest. Info: 05/368 93 83 in 041 945 392, cmd.ajdovscina@yahoo.com, www.cmd.si

MEDOBČINSKO DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE AJDOVŠČINA

Predstavitev knjige Bojevnikova skrivnost - glej pod Lavričeva knjižnica

POČITNICE 2008

30. junij - 8. julij od 10.00 do 13.00 - Športni center Police - Plavalni tečaj na letnem kopalnišču v Ajdovščini

26., 27., 30. junij ter 4., 7., 11. julij, od 10.00 do 13.00 - sedež MDPM Ajdovščina - Ustvarjalne delavnice

26., 27., 30. junij in 4. julij, od 10.00 do 13.00 - OŠ Vipava - Ustvarjalne delavnice

LETOVANJA 2008 - MDPM tudi letos pripravlja ugodne počitnice za otroke na Debelem rtiču, v Nerezinah in v Piranu. Za več informacij se obrnite na sedež MDPM

Info: MDPM Ajdovščina, Goriška 17, 5270 Ajdovščina, 05/368 91 40, 041 490 360, uradne ure pon-pet 9.00 do 15.00, zpm.ajdovscina@siol.net, www.zpm-ajdovscina.si

OBVESTILA OO ZZB NOB Ajdovščina - Vipava

Sobota, 8. junij - Krajevni praznik na Cesti - glej pod prireditve

Sobota, 14. junij ob 11.00 - LJUBELJ - Komemorativna slovesnost na mestu edinega koncentracijskega taborišča na Slovenskem.

Sreda, 25. junij - Spominska slovesnost na Predmeji - glej pod prireditve

Sobota, 28. junij - JELENOV ŽLEB in bolnišnica OGNCA pri Ribnici - ogled mesta spopada Cankarjeve in Šerčerjeve brigade, nad italijanskim bataljonom Maceratta.

Prijave z vplačili in vse informacije o odhodih avtobusov dobite na sedežu zveze.

Info: OO ZZB NOB Ajdovščina, Goriška cesta 17, tel: 05/36 61 071, uradne ure ob pon., sre. in pet. popoldan.

DRUŠTVO MOST

V zahvalo za podeljeno občinsko priznanje Društvo MOST v podobi in sliki predstavlja svoja študijska ustvarjanja v opuščenih izložbah v starem mestnem središču Ajdovščine.

Četrtek, 12. junij ob 19.00 - Dvorana prve slovenske vlade Ajdovščina - PRAZNOVANJE OB 10. OBLETNICI DRUŠTVA IN ZAKLJUČKU ŠTUDIJSKEGA LETA; ob bogatem kulturnem programu in ob besedah slavnostnih govornikov bo predvajan tudi filmski zapis o delu društva. Info: 041 484 145 (Peter)

OBVESTILA DRUŠTVA UPOKOJENCEV AJDOVŠČINA

Sobota, 7. junij - enodnevni izlet na Ptuj

Sobota, 14. junij - popoldansko kopanje v Izoli

Vodena telovadba za skupino prizadetih od kapi, podobnih boleznih ali starejših od 70 let v pokritem bazenu in Policah, vsako sredo med 18.00 in 19.00

Rekreacijska telovadba na Policah, vsak tork med 17.00 in 18.00

MERJENJE KRVNEGA TLAKA, SLADKORJA, MAŠČOB IN HOLESTEROLA

vsak prvi petek v mesecu med 9.00 in 11.00 v prostorih DU Ajdovščina.

MERJENJE KRVNEGA TLAKA vsako zadnje sredo v mesecu med 16.00 in 17.00 v prostorih KS Planina.

MERJENJE KRVNEGA TLAKA IN SLADKORJA v Batujah vsak prvi poned. v mesecu ob 8.00.

Če bi prostovoljno želeli pomagati starejšim, pokličite na sedež DU Ajdovščina, ki obratuje ob pon., sre. in pet. med 9.00 in 11.00, na Cesti IX. Korpusa 1, tel.: 05/ 36 61 383.

ZDRAVSTVENI DOM AJDOVŠČINA

SLUŽBA ZDRAVSTVENE VZGOJE

Petek, 6. junij 17.00 - učilnica zdravstvene vzgoje - TEČAJ NORDIJSKE HOJE

(obvezna prijava: 05 36 93 123, 051 415 731, tamara.kofol@zd-ajdovscina.si)

Sobota, 7. junij od 9.00 do 11.00 - Športni park Ribnik Ajdovščina - TEST HOJE NA 2 KM

Info: ZD Ajdovščina; Služba zdravstvene vzgoje 05/ 369 31 23, 051 415 731, http://www.zd-ajdovscina.si/

VADBA ZA MAMICE Z DOJENČKI

Vadba je primerna za vse mamice od 8. tedna po porodu pa do starosti otroka 1 leto, ki se želijo fizično in psihično okrepiti ter preživeti aktivno urico s svojim dojenčkom. Info in prijave: 040 886 313 (Tina) ali www.zavod-tamala.si

OBMOČNO DRUŽENJE RDEČEGA KRIŽA AJDOVŠČINA

Pisarna: Gregorčičeva 20 (stavba stare občine), Ajdovščina, odprto vsak dan od 7.00-15.00, sreda do 16.00, Skladišče: Stritarjeva 1a, Ajdovščina - prevzem in oddaja oblačil, obutve in drugih podarjenih dobrin vsak prvi četrtek v mesecu od 9.00-12.00.

Darovanje krvi - ob torkih od 8.00-12.00 in 14.-16.00 ter petkih od 8.00-12.00 na oddelku za transfuziologijo v Bolnišnici Šempeter.

Info: (05) 366 49 30, ajdovscina.ozrk@rks.si

KARITAS

</

Center tehnike, gradnje in pohištva Ajdovščina

Vipavska c. 6, tel.: 05/364 48 00

Zbirajte lepe trenutke s kartico Mercator Pika v času do 9. 6. 2008.

Set Party FG 2200/S Funtasia

žar plošča, 2200 W, dim.: 54 x 47 x 7 cm, kabel (1.2 m), za hitro in zdravo pripravo jedi v stilu tepan yaki, v vsestranskem aparatu posebno lepe oblike, komplet vsebuje obsežen pribor in obširno ilustrirano knjižico z recepti, garancija 1 leto.

Redna cena: 172,92 EUR

Cena ob plačilu s kartico Mercator Pika:

119,31 EUR

31%

Prihranek ob plačilu s kartico Mercator Pika.

Osebna tehtnica Tefal Tendancy Visio Control PP5049B9

visio control koncept – takojšnja analiza zadnjih sedem tehtanj: zelena-izguba teže, roza- pridobitev teže, oranžna-nespremenjena teža, izris trenda tehtanja v grafu, 4 spomini za štiri različne uporabnike: tehtnica si že od prve uporabe zapomni, kateri uporabnik je stopil nanjo, samodejni vklop, velik LCD prikazovalnik, zmogljivost 160 kg, v korakih po 100 gramov

Redna cena: 53,30 EUR

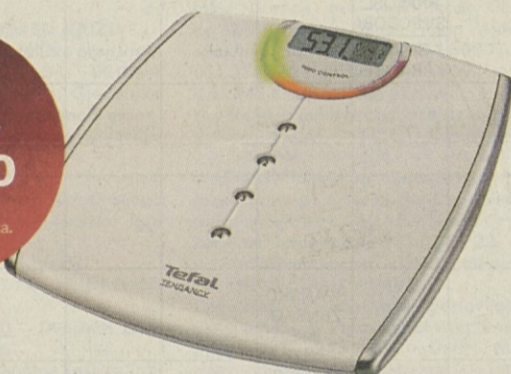
Cena ob plačilu s kartico Mercator Pika:

31,98 EUR

40%

Prihranek ob plačilu s kartico Mercator Pika.

Ponudba velja v HM Mercator in prodajalnah M Tehnika s tovrstno ponudbo.

Batni brezoljni kompresor Elektro maschinen E 200/8/24

s 7 delno kit garnituro + darilo: nogometna žoga

(izpihovalna pištola, pištola za polnjenje pnevmatik, lakirna pištola, špiralna cev, trije nastavki za polnjenje pnevmatik), moč motorja 1.1 kW/1.5 KM, 230V, sesalni pretok 195 l/min, efektivni pretok 100l/min, tlak 8 barov, volumen tlačne posode 24 litrov, z regulatorjem tlaka z manometrom, teža 18 kg, dim.: 570 x 258 x 447 mm

Redna cena: 179,68 EUR

Cena ob plačilu s kartico Mercator Pika:

89,84 EUR

50%

Prihranek ob plačilu s kartico Mercator Pika.

Nakupi s kartico Mercator Pika in določeno število zbranih pik, vam lahko v določenem bonitetnem obdobju prinesejo dodatni 3 do 6 odstotni popust.

Ponudba velja v HM Mercator (LJ, NG, KP, KR Primskovo, CE, MB in MB Pobrežje) in prodajalnah M Tehnika s tovrstno ponudbo.

Digitalni fotoaparati Olympus FE 330 BLK

ločljivost: 8 mio. točk, 5x optični zoom (36-180 mm), stabilizacija slike, 6,9 cm velik LCD zaslon, 16 tematskih programov, snemanje video posnetkov z zvokom

Redna cena: 234,52 EUR

Cena ob plačilu s kartico Mercator Pika:

175,90 EUR

Ponudba velja v HM Mercator (LJ, NG, KP, KR Primskovo, CE, MB in MB Pobrežje) in M Centrih tehnike s tovrstno ponudbo.

25%

Prihranek ob plačilu s kartico Mercator Pika.

IskraERO

narava ustvarjanja

POŽENI SVOJO MAŠINCO!

Prodajna akcija za vse re(kreativce)! Ponudba za domače mojstre, ki svoj prosti čas radi preživljajo kreativno in rekreativno.

3,6 V

Lithium battery

Baterijski vijačnik + računalnik za kolo + merilnik srčnega utripa

49.90

www.iskra-ero.com

Bodite pozorni na ponudbo v navedenih M Centrih tehnike in gradnje ter v prodajalnah s tovrstno ponudbo:

- MCTGP Ajdovščina, Vipavska c. 6, tel.: 05/364 48 00 • MCTG Črnuče, Pot k sejmišču 32, tel.: 01/560 61 00
- MCT Koper*, Ljubljanska cesta 5, tel.: 05/662 69 10 • MCT Lenart*, Industrijska 7, tel.: 02/720 09 60
- MCTG Prevalje, Pri postaji 4, tel.: 02/870 50 35 • MCTG Ptuj, Ormoška cesta 30 tel.: 02/749 53 40
- MCTG Slo. Konjice, Delavska c. 12, tel.: 03/757 48 60 • MCTG Velenje, Kidričeva 53, tel.: 03/898 87 10
- MCTG Žalec, Celijska 7, tel.: 03/713 65 92

Mercator Pika
Zbirajte lepe trenutke